

**Збірка практик –
переможців
конкурсу**

2017 року

КРАЩІ

ПРАКТИКИ

МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ



COUNCIL OF EUROPE



CONSEIL DE L'EUROPE

**Міністерство регіонального розвитку, будівництва
та житлово-комунального господарства України**

Рада Європи

**Збірка практик –
переможців конкурсу**

**«КРАЩІ ПРАКТИКИ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»
2017 року**

Київ – 2018

Видання підготовлене Програмою Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» на запит Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України в рамках конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування».

Ця інформація є вільною для копіювання, перевидання та поширення по всій території України всіма способами, якщо вони здійснюються безоплатно для кінцевого споживача і якщо при таких копіюванні, перевиданні та поширенні є обов'язкове посилання на автора і суб'єкта майнового права на цю інформацію.

Абрам'юк І.С., Юрченко М.М., Яровенко Н.П.

Збірка практик – переможців конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування» 2017 року / [І. С. Абрам'юк, М. М. Юрченко, Н. П. Яровенко]; М-во регіон. розвитку, буд-ва та житл.-комун. госп-ва України, Рада Європи. — К.:

ISBN

У збірці наведено описи кращих практик органів місцевого самоврядування – переможців чергового (шостого) конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування», який з 2014 року проводиться під егідою Мінрегіону України. Конкурс базується на методології Ради Європи.

Збірка призначена для фахівців сфери місцевого самоврядування і державного управління, експертів, науково-педагогічних працівників і всіх, хто цікавиться питаннями розвитку місцевого самоврядування.

© Рада Європи, 2018

© Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	7
-------------	---

ТЕМА I. ПРОЗОРИСТЬ ТА ПІДЗВІТНІСТЬ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБЛАСТЕЙ

Обласний конкурс для дітей та молоді «Місцеве самоврядування — це ми!». Харківська обласна рада, Харківська обл.....	15
--	----

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Роль органу місцевого самоврядування в об'єднанні громади з метою забезпечення стабільного розвитку та процвітання території. Куликівська районна рада, Куликівський р-н, Чернігівська обл.....	18
---	----

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСТ

Інноваційний інструмент сталого розвитку громади «Дрогобич – Smart City». Дрогобицька міська рада, Львівська обл.....	21
Впровадження електронних сервісів та нових технологій для забезпечення відкритості влади і вільного доступу до інформації усіх категорій населення. Івано-Франківська міська рада, Івано-Франківська обл.....	25
Громадський бюджет міста Черкаси. Черкаська міська рада, Черкаська обл.....	28
Покращення якості надання медичних послуг в м. Вознесенськ шляхом зміцнення потенціалу та впровадження електронного зв'язку «пацієнт – лікар». Вознесенська міська рада, Миколаївська обл.....	31

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Постійний відкритий діалог між владою і громадою – запорука процвітання села. Драбівецька сільська рада, Золотоніський р-н, Черкаська обл.....	34
--	----

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Модернізація автоматизованої системи надання комплексних інформаційно-консультативних послуг для забезпечення якісного надання публічних послуг Слобожанською селищною радою та її прозорого функціонування. Слобожанська селищна рада ОТГ, Дніпровський р-н, Дніпропетровська обл.....	36
---	----

Порядок призначення на посаду керівника загальноосвітнього навчального закладу за конкурсом.	
Новоукраїнська міська рада ОТГ, Кіровоградська обл.	40
Згуртування громади через спілкування з мешканцями в Дунаєвецькій міській ОТГ.	
Дунаєвецька міська рада ОТГ, Дунаєвецький р-н, Хмельницька обл.	44
Щотижневик «Мереф'янські вісті» – головний засіб активізації людського ресурсу в Мереф'янській міській ОТГ.	
Мереф'янська міська рада ОТГ, Харківська обл.	48
Бюджетно-фінансове портфоліо – основа прийняття самоврядних рішень.	
Баранівська міська рада ОТГ, Баранівський р-н, Житомирська обл.	51

ТЕМА II. ПРАКТИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ ТА ГРОМАД, ЗАСНОВАНІ НА ВЛАСНИХ СТРАТЕГІЯХ ТА РЕСУРСАХ

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБЛАСТЕЙ

Обласний конкурс проектів розвитку територіальних громад Полтавської області.	
Полтавська обласна рада, Полтавська обл.	55

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Створення опорної школи у смт Петриківка Дніпропетровської області.	
Петриківська районна рада, Дніпропетровська обл.	58

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСТ

Стратегічний план – запорука стабільного розвитку громади!	
Тростянецька міська рада, Тростянецький р-н, Сумська обл. (з жовтня 2017 року: Тростянецька ОТГ)	60
Забезпечення територіальної доступності адміністративних послуг для громадян і бізнесу на території міста Кам'янського.	
Кам'янська міська рада, Дніпровський р-н, Дніпропетровська обл.	67
Упровадження робототехніки як одного із напрямів STEM-освіти.	
Горішньоплавнівська міська рада, Полтавська обл.	70
Створення комунальної установи «Центр надання соціальних, медичних та психологічних послуг учасникам бойових дій, учасникам антитерористичної операції та членам їх сімей».	
Сумська міська рада, Сумська обл.	73

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Електронний квиток «Соціальна картка немішаївця».	
Немішаївська селищна рада, Бородянський р-н, Київська обл.	76

Доброслав – територія краси.	
Доброславська селищна рада, Лиманський р-н, Одеська обл.....	78
«Збережи листочок для синів і дочок!».	
Черепинська сільська рада, Корсунь-Шевченківський р-н, Черкаська обл. (з жовтня 2017 року входить до складу Карашинської ОТГ).....	80
Створення Центру надання адміністративних послуг.	
Олександропільська сільська рада, Солонянський р-н, Дніпропетровська обл.....	82

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Будівництво нового дитячого садка (ясла-садок) комбінованого типу «Дивосвіт» в смт Слобожанське за кошти бюджету територіальної громади та обласного бюджету.	
Слобожанська селищна рада ОТГ, Дніпровський р-н, Дніпропетровська обл.....	84
Відкриття європейського дошкільного навчального закладу «Казка» у Смолигівській громаді, створення нових робочих місць.	
Смолигівська сільська рада ОТГ, Луцький р-н, Волинська обл.....	87
Інтегрована система забезпечення соціальних послуг у Кіптівській об'єднаній територіальній громаді – взірць для наслідування.	
Кіптівська сільська рада ОТГ, Козелецький р-н, Чернігівська обл.	89
Безпека громадян в надійних руках! Створення та організація роботи Центру безпеки громадян.	
Черкаська селищна рада ОТГ, Слов'янський р-н, Донецька обл.....	93

ТЕМА III. СПІВРОБІТНИЦТВО ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Міжмуніципальне співробітництво: цілеспрямований соціальний захист громадян.	
Решетилівська районна рада, Полтавська обл.	99

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Сільська пожежна охорона – нове життя і нові можливості захисту безпеки жителів громад.	
Оболонська сільська рада, Семенівський р-н, Полтавська обл.....	101

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Створення методичного кабінету та забезпечення методичного супроводу в навчальних закладах.	
Дунаєвецька міська рада ОТГ, Дунаєвецький р-н, Хмельницька обл.	103

ВСТУП

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України

Історію творять люди, тому і зміни починаються з людей. Доказом цього є конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування» (далі – Конкурс), який Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (Мінрегіон) проводить у співробітництві з Радою Європи з метою пошуку і поширення досвіду громад і регіонів, які своїми досягненнями змінюють країну на краще. За чотири попередні роки його фіналістами стали 108 органів місцевого самоврядування усіх рівнів.

Відповідно до Положення, тематика Конкурсу щороку змінюється. У 2017 році учасникам було запропоновано три теми: «Прозорість та підзвітність місцевого самоврядування», «Практики розвитку регіонів та громад, засновані на власних стратегіях та ресурсах», «Співробітництво територіальних громад». Проте кількість напрямів діяльності, описана у практиках, показала, наскільки оригінальними і нестандартними є підходи в громадах для вирішення схожих питань у тій чи іншій сфері.

На шляху змін, старт яким в Україні навесні 2014 року дала реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади, сталося найголовніше – розуміння людьми процесів, що відбуваються в країні. Сама ж реформа здійснюється з дотриманням принципів, визначених її Концепцією, а Конкурс є своєрідним показником її якості.

Кращі зразки відкритості, прозорості, підзвітності та громадської участі, створені на основі сучасних технологій, демонструють Дрогобицька та Івано-Франківська міські ради. На сьогодні фахівці м. Дрогобича консультують колег із Німеччини та Польщі з питань застосування інструментів електронного урядування, електронної демократії та політики відкритих даних. Місто входить до п'ятір-

ки міст України, які підписали Міжнародну Хартію відкритих даних, що орієнтована на підвищення прозорості органів влади і якості прийняття управлінських рішень. За підсумками дослідження «Індекс демократичності міст» Івано-Франківськ входить до трійки найдемократичніших міст в Україні. Крім того, відповідно до результатів моніторингу проекту «Розбудова прозорості в містах України», що проводиться Transparency International Ukraine, Івано-Франківськ займає 3, а Дрогобич 10 місця серед ста найбільших міст України. Це вже практики європейського рівня.

Приклади партисипативного бюджетування, тобто можливості участі мешканців міста в процесі управління міськими коштами, представило м. Черкаси, яке одним із перших міст в Україні запровадило модель «бюджету участі», та Баранівська міська об'єднана територіальна громада. Цікавим і корисним є досвід Слобожанської об'єднаної громади Дніпропетровської області. Селищна рада придбала на замовлення програмне забезпечення, яке дозволяє зовнішнім клієнтам (органам державної влади, розпорядникам та одержувачам бюджетних коштів, громадянам, громадським організаціям) спостерігати за доходами та видатками виконання бюджету територіальної громади. Завдяки програмі можна проконтролювати ефективність витрачання коштів платників податків. Тому «незручне» питання про використання бюджетних коштів, якого побоюється влада, тут не викликає занепокоєння – усе відкрито й прозоро.

Органи місцевого самоврядування використовують різноманітні методи для максимального залучення жителів громад до прийняття спільних рішень, а значить і до спільної відповідальності. Збори громадян, громадські консультації та слу-

*Адміністративна будівля
Мінрегіону України
(м. Київ, Україна)*



хання, публічні обговорення, засідання за круглим столом, зустрічі з активними жителями, трудовими колективами, створення робочих та фокус-груп, культурно-мистецькі заходи та заходи інформаційного характеру (відео-новини, фото-колажі, інфографіка) сприяють отриманню позитивних результатів. Зразком успішного діалогу влади і громади є Дунаєвецька міська об'єднана територіальна громада Хмельницької області, Куликівська районна рада Чернігівської області, керівництво якої зуміло здобути довіру людей і створити в межах району об'єднану територіальну громаду.

Великі надії громади покладають на молодь, яка має знати, що таке місцеве самоврядування і усвідомити свою роль у його розвитку. Гарним стимулом тут є обласний конкурс для дітей та молоді «Місцеве самоврядування – це ми!», організатором якого з 2014 року є Харківська обласна рада. Надійним помічником Драбівецької сільської ради Черкаської області також є молодь, зокрема Молодіжна рада, яка утворилася завдяки роботі Клубу громадського діалогу, що є формою роботи по залученню жителів цього села до співпраці.

Не залишається осторонь життя громади і старше покоління, зокрема люди похилого віку, інваліди, самотні непрацездатні громадяни. Оскільки ця категорія людей здебільшого не користується сучасними джерелами інформації, для них Мереф'янська міська об'єднана територіальна

громада Харківської області безкоштовно розповсюджує більше 9 тисяч примірників друкованого видання «Мереф'янські вісті».

Серед першочергових залишається питання надання громадянам доступних і якісних адміністративних та соціальних послуг як у містах, так і в сільських населених пунктах. На сьогодні в Україні функціонують 767 Центрів надання адміністративних послуг (далі – Центр), серед них є ті, що створені органами місцевого самоврядування – фіналістами Конкурсу. З досвідом налагодження роботи «Офісу комунальних послуг», який надає послуги у сфері тепло-, газо-, водопостачання, житлово-комунального господарства та благоустрою, можна ознайомитися у м. Кам'янську Дніпропетровської області. Місто є ініціатором надання послуг людям з особливими потребами за місцем їх безпосереднього проживання. У цьому випадку до замовника послуг виїжджає «Мобільний офіс ЦНАП», адміністратор якого має спеціальний кейс, що устаткований усією необхідною технікою. Не на словах, а на ділі довела турботу про своїх жителів Олександропільська сільська рада Дніпропетровської області. У селі створено Центр, який уже надає 119 послуг, і придбано кейс для надання послуг з виїздом до замовника. На максимальне задоволення потреб громадян орієнтована і робота Решетилівської районної ради, яка провела комплекс заходів з розширення та дооснащення районного трудового архіву.

Соціальні послуги – сфера, що потребує постійної уваги та пошуку інноваційних методів їх надання. Корисний досвід у цьому напрямі є в селищі Немішаєве, де запровадили зручний і економічно вигідний електронний квиток для здійснення пільгових перевезень жителів. У м. Вознесенську, що на Миколаївщині, задовго до процесів децентралізації розпочали реформування первинної ланки охорони здоров'я. На сьогодні в місті працює три амбулаторії сімейної медицини, створено електронний кабінет пацієнта та базову медичну інформаційну систему з автоматизацією основних процесів обслуговування. Сучасний Центр надання соціальних, медичних та психологічних послуг учасникам бойових дій, учасникам антитерористичної операції та членам їх сімей створили у місті Суми. Серед пріоритетів центру й культурний розвиток особистості. Інтегровану систему надання соціальних послуг, з урахуванням потреб конкретної людини, яка потребує підтримки, допомоги чи захисту, запровадили у Кіптівській об'єднаній територіальній громаді. Це нова модель надання послуг населенню на первинному рівні.

Додаткові можливості відкрила реформа для створення в селах і містах сучасного освітнього простору, починаючи із будівництва дошкільних закладів та закінчуючи новими підходами методичного супроводу та кадрового забезпечення. Ясла-садок європейського зразка, що відкрився у Слобожанській об'єднаній територіальній громаді Дніпропетровської області, називають «символом децентралізації». Тут є все для розвитку і навчання дітей, навіть міні-музей українського побуту. Дошкільна освіта стала доступною і для дітей у с. Смолигів, що на Волині. Майже 30 років там чекали на відкриття дитячого садочка. Крім того, завдяки відкриттю цих закладів створені нові робочі місця, на які прийшли молоді спеціалісти.

На сьогодні в Україні функціонує майже п'ятсот опорних шкіл, серед яких і Петриківська з профільним виробничим навчанням, статутом якої передбачено інклюзивне навчання. Тепер діти з особливими потребами разом із своїми ровесниками відвідують звичайну школу та отримують освіту.

Важливим напрямом освітнього процесу є не лише створення сучасних умов для навчання, а та-

кож удосконалення його змісту, зокрема використання STEM-освіти. Робототехніка – один із таких напрямів, обраний у м. Горішні Плавні Полтавської області, який готує учнів до правильного вибору професії, а в подальшому – до успішного працевлаштування.

З метою вирішення питання надання методичної допомоги в організації сучасного навчального процесу, Дунаєвецька міська об'єднана територіальна громада створила методичний кабінет виключно із фахівців-практиків. А в Новоукраїнській об'єднаній територіальній громаді Кіровоградської області розробили і запровадили Порядок призначення на посаду керівника загальноосвітнього навчального закладу за конкурсом. Там стверджують, що директор, обраний на демократичних засадах, більш авторитетний у колі учнів, батьків та громадськості.

Подолання екологічних проблем, питання гармонізації відносин людини і природи хвилюють лідерів громад не менше. Як спільними зусиллями перетворити стихійні сміттєзвалища на територію краси, зберегти природні джерела, очистити водойми, створити нові парки і сквери, можна дізнатися із досвіду жителів с. Черепин Черкаської області та смт Доброслав Одеської області.

Зробити життя людини безпечним – ще одне надважливе завдання, яке ставить влада на рівні громад. Новинкою у цьому напрямі є створення центрів безпеки громадян, до складу яких мають входити пожежне депо, кабінет дільничного офіцера поліції, а за потреби — фельдшерсько-акушерський пункт. В Україні таких уже одинадцять, серед них – Центр безпеки громадян Черкаської селищної ради Слоб'янського району Донецької області.

Майже дванадцять тисяч жителів оболонської зони Солонянського району, що на Полтавщині, також почуватися у безпеці. Задля цього десять сільських рад на засадах співробітництва об'єднали фінансові ресурси і оновили життя місцевої пожежної охорони.

Сьогодні громади будують нове життя на основі виважено розроблених стратегій, закладаючи в їх основу унікальні особливості свого регіону. Прикладом раціонального планування та реалізації стратегічних завдань є Тростянецька міська

рада Сумської області. Нещодавно місцева влада прозвітували перед громадою про виконання першої стратегії розвитку, що впроваджувалася протягом десяти років.

Дієвим інструментом підтримки розвитку територій є конкурси проектів територіальних громад, які проводяться обласними радами. Тут на увагу заслуговує досвід Полтавської обласної ради: за останні роки нею співфінансовано триста проектів на суму понад 35 мільйонів гривень.

Досягти вищого рівня соціально-економічного та культурного розвитку кожного регіону, кожної громади на сьогодні можливо: законодавче підґрунтя для здійснення реформи місцевого самоврядування та процесів децентралізації є, держава мотивує місцеве самоврядування фінансово,

Україну на шляху демократичних змін підтримує прогресивна світова спільнота. А там, де є сильні лідери, де жителі громад активні та згуртовані, де місцевий бізнес працює на розвиток, створення робочих місць, залучення інвестора, – все виглядає уже зовсім по-іншому.

Людина, її розвиток, добробут, безпека, якісно новий рівень життя – найважливіші напрями реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади. А практики-переможці, які увійшли до цієї збірки, є підтвердженням позитивних змін, що відбуваються в Україні. Змін, які стали реальними, зокрема завдяки залученню громадян до прийняття управлінських рішень на засадах народовладдя, як і визначає Конституція України.

Рада Європи

З великою приємністю представляємо чергову збірку нових досягнень органів місцевого самоврядування України, яка містить докладну інформацію про переможців конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування» за 2017 рік, до випуску якої дотична Рада Європи. Зауважимо, що згаданий Конкурс, який ґрунтується на методології Ради Європи, став популярним серед органів місцевого самоврядування України, тож кількість його учасників щорічно зростає.

Природньо, що тематика згаданого суперництва співпадає зі стратегічними пріоритетами Ради Європи у її співпраці з Україною. Не став виключенням у цьому плані й Конкурс 2017 року. Водночас його тематика красномовно відображає головні виклики, які постають перед українським місцевим самоврядуванням у процесі його активного реформування.

«ТЕМА 1» (Прозорість та підзвітність місцевого самоврядування) Рада Європи послідовно підтримує рух України до демократичності і прозорості влади, зокрема й на місцевому рівні, докладає системних зусиль з впровадження принципів доброго врядування. Реформоване самоврядування діятиме відкрито й зрозуміло для громадян – відтак, тематика прозорості і підзвітності органів місцевого самоврядування об'єктивно стає однією з ключових.

«ТЕМА 2» (Практики розвитку регіонів та громад, засновані на власних стратегіях та ресурсах) Децентралізація повноважень та відповідальності відкриває перед місцевим самоврядуванням нові можливості, водночас несе в собі й нові виклики, бо розвиток громад і регіонів тепер більшою мірою залежить не від щедрості держави, а від спроможності місцевої влади мобілізувати ресурси на реалізацію власних стратегій і планів розвитку. А тому особливу цінність набуває успішний досвід впровадження таких проектів. У 2017 році ця тема вперше увійшла до переліку тематик Конкурсу, однак має всі шанси надалі залишатися ключовою.

«ТЕМА 3» (Співробітництво територіальних громад) Третя тема Конкурсу-2017 – міжмуніципальна співпраця також сьогодні виходить на перший план як важливий та актуальний інструмент розвитку громад задля покращення якості послуг для громадян, оскільки органи місцевого самоврядування, передусім в об'єднаних територіальних громадах, мають ретельніше рахувати власні фінанси і дбати про оптимізацію видатків. Згадаємо, що Рада Європи завжди всебічно підтримувала розвиток міжмуніципального співробітництва в Україні і створення його законодавчих рамок у відповідності до європейських стандартів. Ще 2010-го ми розробили спеціальний інструментарій з означеної тематики, а після ухвалення у 2014 році Закону «Про співробітництво територіальних громад» спільно з Мінрегіоном України здійснили низку заходів, спрямованих на сприяння його практичному застосуванню.

Вихід даної збірки збігся з періодом завершення реалізації чергового Плану дій Ради Європи для України (на 2015-2017 роки) та розробленням нового Плану дій на 2018-2021 роки. Відповідно, від ефективності впровадження чергового Плану дій значною мірою залежать цілі та стратегічні пріоритети наступного. «Нам дуже важливо, щоб ця робота, передбачена поточним трирічним Планом дій, не припинялася і не переривалася, бо кожен наступний План дій враховує успіхи попереднього і реалізується на їхній основі», – підкреслив голова Офісу Ради Європи в Україні Мортен Енберг.

Рада Європи впродовж тривалого часу системно підтримує Україну в сфері місцевого самоврядування та низці інших важливих галузей суспільного життя. Сьогодні за сприяння Організації в Україні відбуваються такі важливі процеси, як реформа судової системи, зміцнення інститутів захисту прав людини, сприяння свободі слова та посилення незалежних ЗМІ. Конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування» є лише одним із численних

*Штаб-квартира Ради Європи «Палац Європи»
(м. Страсбург, Франція)*



заходів, спрямованих на підтримку місцевого та регіонального розвитку. Варто в цьому контексті згадати також надання правової експертизи Ради Європи, що сприяла ухваленню законів, які відповідають європейським стандартам, тренінгову програму «Академія лідерства», Всеукраїнський конкурс журналістських робіт на тему місцевого самоврядування, низку регіональних форумів, присвячених обговоренню проблематики та здобутків реформи місцевого самоврядування.

Згадана робота Ради Європи знайшла свою оцінку в Україні. Під час виступу на засіданні ПАРЕ у жовтні 2017 року Президент України Петро Порошенко зазначив: «План дій Ради Європи на 2015-2017 роки для України став нашою спільною історією успіху. Сподіваємося, що новий План дій на 2018-2021 роки, розробка якого наразі завершується у Раді Європи, буде ще амбіційнішим та

успішним. Його ми розглядаємо як інструмент подальшого просування реформ».

У новому, цього разу вже чотирирічному, Плані дій Ради Європи для України на 2018-2021 роки, також знайшла своє продовження тема підтримки процесів децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування і відбору кращих інноваційних практик. Бо попит на такий досвід і практику в Україні й поза її межами точно є, а під час реформ інтерес до них тільки зростає.

Безперечно, конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування» вже впевнено посів одне з чільних місць в національному календарі подій місцевого самоврядування і стає дедалі популярнішим і авторитетним. Тому Рада Європи охоче підтримала підготовку та видання цієї чергової збірки кращих практик місцевого самоврядування 2017 року. Це дорожочинна скарбниця кращого досвіду.

Тема I.

ПРОЗОРИСТЬ ТА ПІДЗВІТНІСТЬ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБЛАСТЕЙ

Обласний конкурс для дітей та молоді «Місцеве самоврядування – це ми!». Харківська обласна рада, Харківська обл.

Обласна рада, починаючи з 2014 року, проводить конкурс для дітей та молоді, спрямований на популяризацію органів місцевого самоврядування та стимулювання молодого покоління до участі у житті громад.

ПЕРЕДУМОВИ

У період, коли в країні здійснюються реформи в усіх сферах суспільного життя, громадам вкрай потрібна активна, свідома, соціально-відповідальна молодь, спроможна брати участь у перетвореннях, здатна на відповідальні рішення.

Харківська обласна рада започаткувала Конкурс для дітей і молоді з метою підвищення інтересу студентів і школярів до розвитку демократичних владних інститутів в Україні, залучення їх до вирішення реальних проблем діяльності місцевих рад та їх виконавчих органів, сприяння розвитку громадянської активності, патріотизму, формуванню державницького світогляду.

ПРАКТИКА

Обласний конкурс для дітей та молоді «Місцеве самоврядування – це ми!» започатковано відповідно до рішення Харківської обласної ради від 30 січня 2014 року в рамках реалізації комплексної програми «Розвиток місцевого самоврядування в Харківській області на 2012-2016 роки».

Учасники конкурсу – школярі та студенти, здатні творчо і яскраво розкрити особисте уявлення ролі та специфіки місцевого самоврядування, виявити проблемні питання розвитку територіальних громад та реалізації самоврядування на місцевому рівні, а також запропонувати шляхи їх вирішення.

Пріоритет надається творам та роботам, де розглядаються і розв'язуються питання місцевого значення та наводяться цікаві приклади здійснення самоврядування на місцях.

Конкурс проводиться за такими номінаціями:

- кращий індивідуальний графічний твір «Моя громада» (для дітей віком до 17 років);
- олімпіада з питань теорії та практики організації місцевої влади (для дітей віком до 17 років);
- краща індивідуальна письмова робота на тему «Що таке місцеве самоврядування?»;
- краща індивідуальна письмова робота на тему: «Яке місцеве самоврядування нам потрібно?»;



Логотип конкурсу «Місцеве самоврядування – це ми!»

Малюнок Нестеренко Дар'ї – номінація «Моя громада»



- краща колективна письмова робота на тему: «Ми знаємо, як це зробити!»;
- брейн-ринг серед студентських команд ВНЗ Харківської області на знання українського законодавства у сфері місцевого самоврядування.

У номінації «Кращий індивідуальний письмовий твір на тему «Що таке місцеве самоврядування?» до участі у Конкурсі допускаються як прозові, так і віршовані твори.

У номінаціях «Краща індивідуальна робота на тему «Яке місцеве самоврядування нам потрібно?» та «Краща колективна письмова робота на тему «Ми знаємо, як це зробити!» перевага надається роботам, де аналізується стан розвитку місцевого самоврядування в Україні, виокремлюються проблеми територіальних громад та окреслюються шляхи їх розв'язання.

Головне завдання Конкурсу – сприяти формуванню творчого підходу до розкриття тем, спонукати авторів до аналізу актуальних тем життєдіяльності громад та формування найсміливіших ідей щодо реформування місцевого самоврядування.

Фінансування Конкурсу здійснюється за рахунок обласного бюджету, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством України. У 2017 році з обласного бюджету на проведення конкурсу було виділено кошти в обсязі 89,6 тис. грн.

Партнерами Харківської обласної ради, засновниками Конкурсу, виступають Асоціація органів

місцевого самоврядування Харківської області, Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, Видавничий Будинок «Фактор», Харківська Асоціація дитячої екранної творчості «Дитятко». Відповідно до Положення про Конкурс, до складу журі входять представники Харківської обласної ради та всіх партнерів.

РЕЗУЛЬТАТИ

У 2017 році у конкурсі «Місцеве самоврядування – це ми!» взяли участь понад 300 дітей та молоді різного віку з 22 районів області. Найбільше учасників було з Харкова, Балаклійського, Харківського та Ізюмського районів. Також активну участь взяли учні з Богодухівського, Дергачівського, Красноградського, Первомайського та Чугуївського районів. Наймолодшому учаснику було 4 роки.

Найбільшу кількість робіт було подано у дві номінації: «Що таке місцеве самоврядування?» (80 робіт) та «Яке місцеве самоврядування нам потрібно?» (80 робіт). Майже 60 графічних творів надійшло у номінацію «Моя громада».

7 грудня 2017 року в рамках святкування Дня місцевого самоврядування відбулася Церемонія нагородження переможців Конкурсу за участі голови оргкомітету – Голови Харківської обласної ради Сергія Чернова та Голови облдержадміністрації Юлії Світличної. Серед вручених призов – гіроборди та квадрокоптери, смартфони



Переможці та учасники конкурсу 2017 року з головою Харківської обласної ради Черновим С. І. та Харківської обласної державної адміністрації Світличною Ю.О.

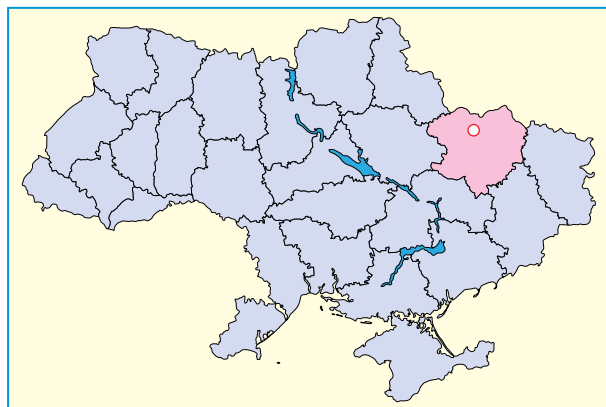
та смарт-годинники, сертифікати на відвідування квест-кімнат та настільні ігри.

Імена переможців щороку висвітлюються на сайті Харківської обласної ради, а їхні роботи популяризуються медійними ресурсами партнерів Конкурсу.

Участь у Конкурсі мотивує учнів та студентів до вивчення історії розвитку та правових засад місцевого самоврядування, що у свою чергу сприяє усвідомленню необхідності активізації громад-

ської діяльності для вирішення актуальних питань місцевих громад та здобуття відповідної компетенції для прийняття управлінських рішень.

Практика проведення Конкурсу «Місьцеве самоврядування – це ми!» вартує уваги й може бути впроваджена іншими органами місцевого самоврядування задля виявлення та підтримки активної учнівської та студентської молоді, виховання нових лідерів, стимулювання якісних змін, активізації взаємодії і партнерства громад та органів влади.



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ДЯГІЛІВ Володимир Миколайович

Заступник начальника управління з питань діяльності виконавчого апарату та роботи з персоналом, начальник відділу по роботі з громадськістю та ЗМІ виконавчого апарату Харківської обласної ради
тел. +380 (57) 700-53-05
факс +380 (57) 715-73-63
моб. +380 (50) 401-36-02
dyagilev@oblrada.kharkov.ua

Орган місцевого самоврядування:

Харківська обласна рада

вул. Сумська, 64, м. Харків, Харківська область,
61002, Україна
тел. +380 (57) 700-40-57
факс: +380 (57) 700-53-35
e-mail: info@oblrada-kharkiv.gov.ua
www.oblrada-kharkiv.gov.ua

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Роль органу місцевого самоврядування в об'єднанні громади з метою забезпечення стабільного розвитку та процвітання території Куликівська районна рада, Куликівський р-н, Чернігівська обл.

Як заслужити максимального рівня довіри та підтримки жителів, щоб утворити єдину в межах району об'єднану територіальну громаду? Шлях один – консолідація зусиль влади й громади на засадах прозорості, відкритості та підзвітності. Лише так можна досягти стабільності розвитку територій, їх економічної самодостатності, сталості результатів та віри людей у силу об'єднання.

ПЕРЕДУМОВИ

Процеси децентралізації в Куликівському районі довго гальмувалися і не могли зрушити з місця через недостатню поінформованість населення та відсутність лідерів, які б мали беззаперечний авторитет і взяли б на себе відповідальність зіграти роль об'єднувальної сили. І хоча з ініціативами про об'єднання виступали Горбівська та Вересоцька сільські ради, вони залишилися поза увагою і не були підтримані іншими селами. У районі, до складу якого входить 16 сільських та одна селищна ради, і на території яких проживає 17 тисяч населення, озвучувалися пропозиції про створення спочатку п'яти, а згодом трьох об'єднаних територіальних громад, проте жодна з них не була б економічно спроможною.

Здобути підтримку та авторитет серед населення, стати консолідуючою силою спільноти Куликівщини в об'єднанні всіх населених пунктів району навколо селища Куликівка – мета, яку визначив новообраний склад Куликівської районної ради. А основний інструмент її досягнення – прозора, відкрита і максимально підзвітна діяльність місцевої влади.

ПРАКТИКА

Реалізація мети Куликівської районної ради передбачала виконання конкретних завдань, серед яких – отримання довіри та підтримки сільських голів і громади.

Для цього було активовано та модернізовано офіційний веб-сайт районної ради, де систематично публікуються рішення, прийняті на пленарних засіданнях сесій, результати відкритого поіменного голосування депутатів, проекти регуляторних актів, висвітлюється робота постійних комісій, розміщуються щорічні звіти голови районної ради.

На сайті можна знайти корисну для жителів громади інформацію, зокрема щодо надання безоплатної правової допомоги, пільг учасникам антитерористичної операції, соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям тощо.

Не менш важливе завдання – згуртування колективу сільських голів – лідерів органів місцевого самоврядування району.

З цієї метою була створена Асоціація голів місцевих рад. Проводилися виїзні тематичні семінари як в межах району, так і за його межами: в

Районне свято
«Куликівські обжинки-2016»



місті Батурин Бахмацького району та селищі Качанівка Ічнянського району.

Для сільських голів систематично організовувалися наради, семінари, «круглі столи», співбесіди, під час яких відбувався обмін досвідом, вівся пошук шляхів вирішення проблемних питань. У всіх селах району відбулися громадські слухання з питань децентралізації та утворення ОТГ, участь в яких брали голова районної ради і керівники Чернігівської обласної ради та облдержадміністрації.

У липні 2016 р. згоду на добровільне об'єднання в Куликівську об'єднану територіальну громаду дали дванадцять із шістнадцяти сільських рад. Повторні пропозиції об'єднання та громадські обговорення забезпечили остаточний результат: до складу Куликівської об'єднаної територіальної громади увійшли ще три села. Рішення об'єднатися із громадою сусіднього району прийняла Смолянська сільська рада.

Корисною справою стало поширення серед сільських голів та жителів громад інформації про кращі європейські зразки добровільного об'єднання. А також наведення прикладів успішного досвіду перших об'єднаних територіальних громад, що створені в Україні.

З цієї метою проводилися зустрічі з громадськими активістами та представниками влади Естонії. Практичний досвід європейської децентралізації місцеві лідери вивчали під час поїздок

в Естонію, Польщу, Німеччину. Інформація та презентації про результати навчальних поїздок поширювалися серед сільських голів та жителів району. Важливою інформативною платформою у цьому напрямі стала районна газета «Поліська правда».

На засадах партнерства районна рада залучала сільських голів до процесу об'єднання, зокрема до розроблення проекту стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади, реалізації спільних проєктів, що потребували співфінансування: проєкт оздоровлення дітей, зміцнення матеріальної бази медичних установ, забезпечення належного правопорядку в районі.

РЕЗУЛЬТАТИ

У результаті проведення системної роботи, орієнтованої на підвищення рівня довіри людей до влади та подолання страху перед змінами, у лютому 2017 року до Чернігівської облдержадміністрації був переданий повний пакет документів на добровільне об'єднання шістнадцяти територіальних громад навколо селища Куликівка та створення єдиної об'єднаної територіальної громади, до складу якої увійшло 23 населені пункти. Перші вибори депутатів селищної ради ОТГ та селищного голови відбулися 29 жовтня 2017 року.

Сільські голови та районна рада розробили декілька проєктів розвитку: «Створення умов

На об'єкті розчищення ставка
Близниця (липень 2017 р.).
Зліва направо: голова
Куликівської районної ради
Халімон Н.М.,
заступник голови Чернігівської
обласної ради Дідур А.В.,
його помічник Буй К.Ф.
Дроздівський сільський голова
Кравченко О.П. та депутат
Чернігівської обласної ради
Труш В.В.

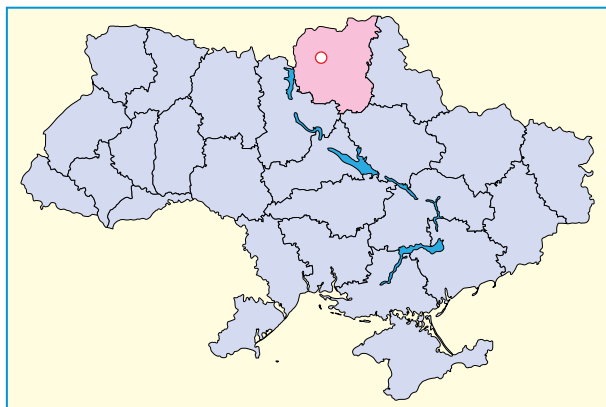


для надання якісних медичних послуг сільському населенню Куликівської об'єднаної територіальної громади», «Створення центру надання адміністративних послуг Куликівської об'єднаної територіальної громади», «Створення умов для самодостатньої діяльності комунального підприємства «Куликівське ВУЖКГ Куликівської селищної ради» (придбання техніки та обладнання для задоволення потреб об'єднаної територіальної громади) Куликівської селищної ради Чернігівської області».

Останній проект, загальна вартість якого понад 8 млн грн, відібрано для реалізації за підсумками конкурсу Державного фонду регіонального

розвитку. В рамках цього проекту планується придбати необхідну спецтехніку: сміттєвоз, сміттєві контейнери, трактор з причепом, бульдозер, екскаватор/навантажувач, каток, машину-подрібнювач для подрібнення деревини, тракторну косарку, мікроавтобус, які будуть використовуватися для надання послуг жителям громади.

Місцеве соціологічне опитування, проведене за період 2015-2017 років, засвідчило, що рівень довіри людей до очільників органів місцевого самоврядування Куликівського району суттєво зріс. Змінилося і їх ставлення до реформи в цілому, з'явилося бачення подальшого розвитку громади та бажання бути учасником позитивних змін.



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ХАЛІМОН **Наталія Миколаївна**

Куликівський селищний голова
тел. +380 (4643) 2-11-74
факс +380 (4643) 2-14-33
моб. +38 (067) 502-66-45
kulrada@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Куликівська районна рада

вул. Миру, 67, смт Куликівка, Куликівський район,
Чернігівська область, 16300, Україна
тел. +380 (04643) 2-24-33
факс +380 (04643) 2-14-33
kulrada@ukr.net
www.kulykivka.org.ua

КРАЦІ ПРАКТИКИ МІСТ

Інноваційний інструмент сталого розвитку громади «Дрогобич – Smart City». Дрогобицька міська рада, Львівська обл.

Місто впроваджує проект, спрямований на реалізацію стратегії сталого розвитку через поєднання інструментів електронного урядування, електронної демократії, демократії участі, SmartCity, стратегування і політики відкритих даних.

ПЕРЕДУМОВИ

Дрогобич у недавньому минулому був потужним промисловим містом. Однак кризові явища в економіці призвели до зупинки всіх великих підприємств, що негативно вплинуло на якість життя городян, рівень зайнятості, фінансування бюджетних програм та загалом на розвиток міста.

Сьогодні децентралізація вимагає від міської влади прийняття відповідальних та ефективних рішень в інтересах громади.

Відтак, назріла необхідність зміни стратегії розвитку міста – переходу від наповнення місь-

кого бюджету коштом промислових гігантів до сталого розвитку, орієнтованого на потреби громади, до підтримки малого та середнього бізнесу. Такий підхід вимагає від влади відкритої та ефективної діяльності, активної співпраці з жителями.

ПРАКТИКА

Наприкінці 2015 року Дрогобицька міська рада підтримала ідею розроблення та впровадження проекту «Дрогобич – SmartCity», який складається з кількох компонентів: електронні сервіси урядування та демократії; «розумна» си-

Деталізація конструкції 01.01.15-04

Щит № 01.01.15-04

дозвіл №: 01.01.15-04 діє до 12/20/2017

стадія:

конструкція: Щит

замовник: ПФНВП "Комтех-плюс"

адреса: Театральна, Театральна-Лепкого

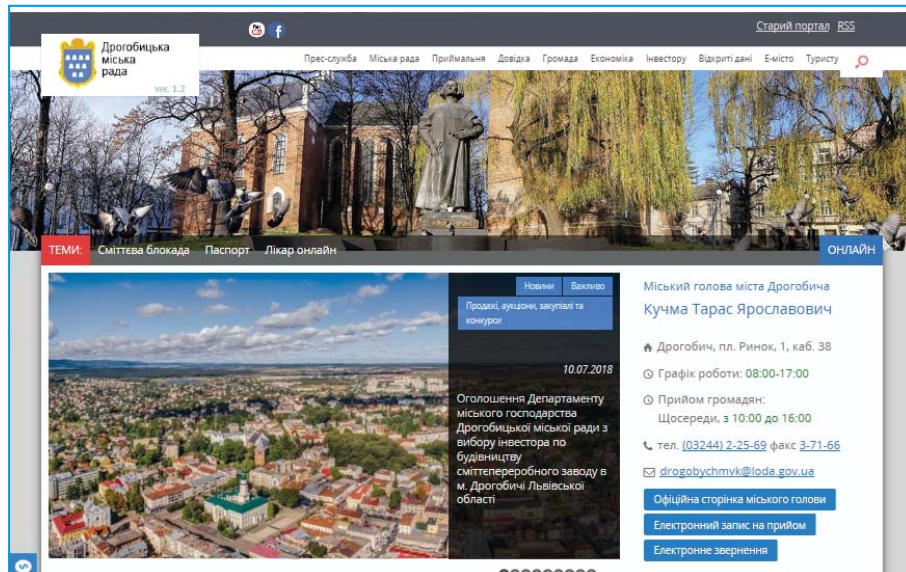
відкрити панораму

обрати

Дозвіл № 01/01/15, договір від 21.12.2017 до 18.12.2022

посилання • http://m.r.drohobych-rada.gov.ua/data/o:d/01_01_15-04

Сервіс з розташування зовнішньої реклами

Сайт Дрогобицької
міської ради

стема проектів для городян; створення екосистеми «Дрогобич – SmartCommunity» на базі стандартів ISO та політики відкритих даних.

Через офіційний сайт Дрогобицької міської ради www.drohobych-rada.gov.ua на основі відкритих даних розгорнуто надання інформаційних сервісів, що забезпечують базові рівні участі громадян – інформування та консультації, співпрацю жителів та міської ради, електронне урядування. «Розумна» система проектів сприяє партнерству громади та влади у реалізації проектів розвитку.

Разом всі ці інструменти сприяють формуванню довіри між членами громади та органами влади, іншими словами – це соціальний капітал міста, що є необхідною умовою сталого розвитку громади.

Про ефективність системи свідчить такий показник: на сайті міської ради у вересні 2017 року зафіксовано 50 тисяч унікальних відвідувань, при тому, що у Дрогобичі проживає 76 тисяч людей.

Сайт Дрогобицької міської ради є порталом, на якому доступні такі сервіси електронного урядування та інструменти електронної демократії:

Інформація про роботу ради, виконавчого комітету, служб, управлінь, комунальних підприємств та установ.

Документи міської ради: прийняті рішення, проекти рішень, результати голосування електронної системи «Рада», прямі відеотрансляції засідань міської ради та виконкому.

Електронні петиції, з можливістю подати петицію до міської влади у режимі он-лайн.

Адміністративні послуги через портал «i-Gov»: городяни мають можливість отримувати адміністративні послуги за допомогою мережі Інтернет. На першому етапі вже доступні 73 послуги.

Запит на публічну інформацію, електронне звернення, запис на прийом до керівництва міста.

Бюджетна карта міста та візуалізація видатків бюджету міста. По об'єктах заповнюються дані про види робіт, їх вартість і виконавці. Тут же можна провести моніторинг діяльності виконавців у системі «Prozorro», антикорупційному моніторі, e-data та єдиному державному реєстрі.

Фінансовий моніторинг електронних закупівель та фінансовий моніторинг діяльності виконкому за розпорядниками і одержувачами коштів.

Відкрита реклама міста – сервіс, що дозволяє жителям міста контролювати розміщення рекламних засобів, а бізнесу – легально отримувати дозволи. Інструмент покликаний допомогти створити чесний конкурентний ринок у цій сфері.

«Відкрите місто» – мапа житлово-комунальних проблем, створена для взаємодії громадян, місцевих органів влади, комунальних підприємств, громадських об'єднань, благодійних фондів та бізнесу в процесі їх вирішення.

Партисипативний бюджет міста – інструмент прямої демократії, за допомогою якого громадяни беруть участь у прийнятті рішень щодо розподілу бюджетних коштів на реалізацію власних проектів.

Благодійні внески та батьківська плата он-лайн – сервіс контролю та обслуговування освітніх платежів, де можна швидко та зручно провести он-лайн оплати у будь-які навчальні заклади.

E-data і Prozorro – перегляд в он-лайн режимі руху коштів від державних підприємств за розпорядниками коштів, а також електронні аукціони системи «Prozorro».

Благодійність – інформаційні повідомлення про збір коштів дрогобичанам, які хворіють на важкі форми захворювань і потребують чималих коштів на лікування.

Мобільні додатки для смартфонів «Дрогобич-Smart City».

На порталі доступна мапа безкоштовних Wi-Fi зон, кількість яких на території міста постійно збільшується, трансляція з веб-камер. У місті працюють три інформаційно-сенсорні кіоски.

Також на міському сайті функціонують такі сервіси: Калькулятор субсидій, Результати голосування, Мапа МАФів, Мапа комунальних об'єктів, Електронний кабінет мешканця, Поліклініка без черг.

У Дрогобичі діє «Розумна система проектів», що забезпечує реалізацію Стратегії та Плану соціально-економічного розвитку міста за кошти бюджету, громади та зовнішніх джерел.

Система складається з таких компонентів:

- Моніторинг конкурсів проектів;
- Розробка власних конкурсів проектів та їх умов;
- Навчання, тренінги посадовців та активістів з написання проектів;

- Консультування, супровід написання проектів, подання заявок;
- Організація фінансового забезпечення проектів;
- Моніторинг, допомога у реалізації та звітуванні за проектами.

«Розумна система проектів» охоплює всі сфери життєдіяльності міста. Прогалини у фінансуванні окремих напрямків перекриваються міськими програмами та конкурсами. Наприклад, створено програму конкурсної підтримки соціальних проектів громадських організацій.

«Бюджет участі» (партисипативний бюджет) дає змогу мешканцям міста вирішувати питання благоустрою в місцях проживання.

Завдяки участі в обласній програмі мікро-проектів, у 2016 році у Дрогобичі реалізовано 24 проекти, на які виділено 5 млн грн для вирішення проблем шкіл, дошкільних закладів та закладів культури на засадах партнерства і співфінансування.

Для співфінансування проектів ОСББ залучено з програм міжнародної технічної допомоги близько 500 тис. дол. США.

Загалом, у 2016-2017 роках у партнерстві з громадою та на засадах співфінансування у Дрогобичі реалізовано проектів на суму більше 25 млн грн.

Проект «Дрогобич – SmartCity» реалізовано за підтримки проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду. Розумні міста». Загалом витрачено близько 1 млн грн, з яких 80% – донорська допомога.



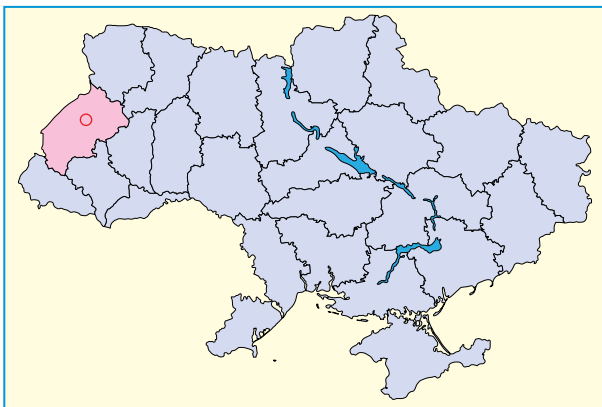
Логотип міста Дрогобич

РЕЗУЛЬТАТИ

Завдяки реалізації проекту «Дрогобич – SmartCity» місто увійшло до десятки найбільш прозорих міст України (за даними Transparency International Ukraine). Окрім того, Дрогобич входить до п'ятірки українських міст-підписантів Міжнародної хартії відкритих даних.

За рік впровадження кількість відвідувачів та користувачів сервісів офіційного сайту Дрогобицької міської ради зросла в середньому до 50 тис. відвідувачів щомісяця.

Інноваційний інструмент сталого розвитку громади «Дрогобич – SmartCity» став найбільш популярним засобом комунікації влади та громади, системою розподілу міських ресурсів і співфінансування, у першу чергу, в соціальній сфері, з максимальним врахуванням інтересів жителів та за їхньої участі.



Розумна система проектів дозволила забезпечити фінансування:

- повної термомодернізації 2 ОСББ та часткової термомодернізації 9 ОСББ;
- ремонту 18 садочків, 13 шкіл, 2 народних домів, 1 дитячого будинку, 3 бібліотек, 2 лікарень та музею;
- встановлення 8 дитячих майданчиків.

Інноваційний інструмент сталого розвитку громади «Дрогобич – SmartCity» сприяє зниженню рівня корупції та зростанню участі громади в управлінні містом, формуванню соціального капіталу, налагодженню партнерства між громадою та владою для сталого розвитку міста.

Міська влада Дрогобича охоче ділиться цією практикою з іншими містами та об'єднаними територіальними громадами, а також співпрацює з містами Грайфвальд (Німеччина) та Ломжа (Польща), допомагаючи їм впроваджувати елементи практики.

КОНТАКТИ

Автори практики, контактна особа:

КОНДЗЬОЛКА Володимир Миронович

Директор Комунальної установи «Інститут міста Дрогобича» Дрогобицької міської ради
 тел. +380 (3244) 1-07-46
 факс +380 (3244) 1-07-46
 моб. +380 (67) 674-25-01
 svichka@gmail.com

ГАЙДЕР Станіслав Мечиславович

Начальник відділу ІТ та аналізу Дрогобицької міської ради
 тел. +380 (3244) 1-07-46
 факс +380 (3244) 1-07-46
 моб. +380 (97) 603-58-15
 svichka@gmail.com

Орган місцевого самоврядування

Дрогобицька міська рада

пл. Ринок, 1, м. Дрогобич,
 Львівська область, 82100, Україна
 тел. +380 (3244) 2-25-69
 факс +380 (3244) 3-71-66
 drogobychmvk@loda.gov.ua
 www.drohobych-rada.gov.ua

Впровадження електронних сервісів та нових технологій для забезпечення відкритості влади і вільного доступу до інформації усіх категорій населення. Івано-Франківська міська рада, Івано-Франківська обл.

Міська рада реалізувала комплексний проект, що мав на меті забезпечення прозорості та відкритості діяльності влади, а також інтеграцію людей з обмеженими можливостями у всі сфери міського життя, включаючи й управління містом. Розроблено нові версії офіційних сайтів міста та портали «Голос громади», «Доступний Івано-Франківськ», «3D-тур міською ратушею».

ПЕРЕДУМОВИ

Прозорість та відкритість діяльності влади – це не лише поширення інформації, а й забезпечення доступу до неї для усіх категорій населення, в тому числі для людей з особливими потребами. Багато можливостей у цьому сенсі дають сучасні Інтернет-технології, на основі яких створюються зручні та корисні інструменти.

ПРАКТИКА

Івано-Франківська міська влада протягом жовтня 2016 – червня 2017 року запровадила низку сучасних електронних сервісів, які дозволяють жителям міста, зокрема й людям з інвалідністю, брати участь в управлінні містом, долучатись до його культурної та історичної спадщини.

Ці ініціативи підтримали місцеві громадські організації.

Введення в дію нових версій офіційних сайтів Івано-Франківської міської ради www.mrada.if.ua та міста Івано-Франківськ www.mvk.if.ua стало першим етапом на шляху до більшої відкритості роботи влади. Обидва ресурси побудовані таким чином, щоб надати користувачам можливість зручно і просто ознайомитися з інформацією про діяльність міської влади, рішеннями ради, проектами документів, дізнатися про важливі новини, отримати консультації тощо.

Сайт міста, окрім великого обсягу інформації, пропонує гіперпосилання на он-лайн сервіси –

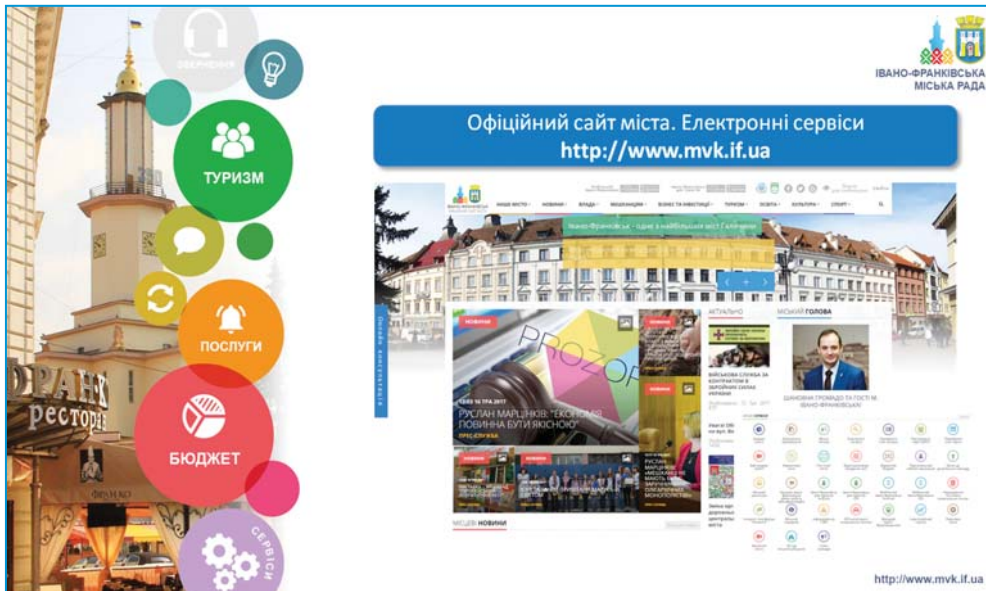
«Електронна приймальня», «Електронні послуги», «Міські петиції», «Генплан міста», «Відкритий бюджет», «Нормативні акти», «Міський транспорт», «Бюджет участі» та інші. Всі ці сторінки покликані надати якомога ширшу інформацію про роботу органів влади, спростити процес отримання адміністративних послуг та подання електронних документів, уможливити участь у прийнятті управлінських рішень. Ресурс має оптимізовану версію для мобільних пристроїв та версію для слабозорих. Також з сайту міста можна завантажити мобільні додатки «Мобільний Івано-Франківськ» та «Івано-Франківськ для туристів».

Нові версії офіційних сайтів розробили фахівці Івано-Франківської міської ради: веб-сайт міської ради – секретаріат ради, сайт міста – відділ програмного та комп'ютерного забезпечення.

Другим етапом став запуск порталів «Голос громади», «Доступний Івано-Франківськ» та «3D-тур міською ратушею». Аналогів цих ресурсів в Україні немає.

Портал «Голос громади» www.golos.mvk.if.ua створений з метою отримання думки громади з актуальних питань щодо розвитку міста. Через інтерактивне голосування городяни можуть впливати на рішення, які приймає влада. Дуже важливо, що цей ресурс дає змогу брати участь в управлінні містом та плануванні розвитку територій людям з обмеженими можливостями. Опитування проводяться за категоріями: загальноміські, галузеві, територіальні.

Сайт міста
Івано-Франківськ



- Веб-портал призначений для:
- вивчення думки громадян з загальноміських та галузевих питань;
 - вивчення думки громадян щодо розвитку територій;
 - проведення місцевих референдумів;
 - проведення громадських слухань он-лайн;
 - вивчення думки громадян про регуляторні акти, законодавчі ініціативи.

Портал «Доступний Івано-Франківськ» dostup.mvk.if.ua дозволяє систематизувати та поширювати інформацію про доступність міських об'єктів для людей з обмеженими можливостями.

За допомогою електронної карти міста, на яку нанесено інформацію про об'єкти доступності, люди з обмеженими можливостями можуть прокласти шлях до пункту призначення, переглянути наскільки там зручний пандус, чи є паркування для інвалідів, чи вхідні двері мають достатню ширину (більше 70 см) та чи є персонал для виклику допомоги.

Цей веб-портал призначений для:

- поширення інформації про об'єкти доступності;
- обміну інформацією щодо проблем людей з обмеженими можливостями;
- систематизації та швидкого пошуку об'єктів доступності;
- прокладання маршрутів до відповідних місць;
- спеціального звукового та візуального відображення інформації, пристосованого для людей з обмеженими можливостями;

- надання можливості громадянам отримувати знання з питань доступності та потреб людей з обмеженими можливостями.

3D-тур міською ратушею www.ratusha.mvk.if.ua створений для людей, які не мають можливості відвідати міську ратушу та оглядовий майданчик на верхньому поверсі будівлі. На відміну від звичайної фотографії, сферична панорама створює ефект присутності всередині об'єкта, дозволяючи відвідувачу «озирнутися», самому вибираючи кут зору. Віртуальний тур, створений з декількох панорам, дає можливість «прогулятися» об'єктом, переходячи з одного приміщення до іншого, і, навіть, «вийти на вулицю», щоб оцінити місцевість, де розташований об'єкт.

Портали «Голос громади», «Доступний Івано-Франківськ», «3D-тур міською ратушею» реалізовано в рамках програми ПРООН на засадах співфінансування. Загальна вартість складає 904 809,00 грн, з яких 181 016,00 грн – кошти міського бюджету, 723 793,00 грн – бюджет проекту ПРООН/МРГ.

РЕЗУЛЬТАТИ

Про результати реалізації інноваційних проєктів та дієву співпрацю міської влади з громадою свідчить дослідження «Індекс демократичності міст» (проєкту USAID «Громадяни в дії»), за яким Івано-Франківськ увійшов до трійки найдемократичніших міст в Україні.

А всеукраїнське вимірювання Індексу публічності місцевого самоврядування, яке проводить

*Об'єкти доступності:
наземні пішохідні переходи*



громадянська мережа ОПОРА у муніципалітетах усіх обласних центрів України (окрім Донецька та Луганська), показало, що індекс публічності Івано-Франківського міського голови Р. Марцінків є найвищим серед усіх міських голів і складає 86%. Відзначена також позитивна динаміка зростання рівня публічності виконавчих органів влади (з 79% у 2015 році до 82% у 2016 році) та депутатів міської ради (з 58% у 2015 році до 64% у 2016 році).

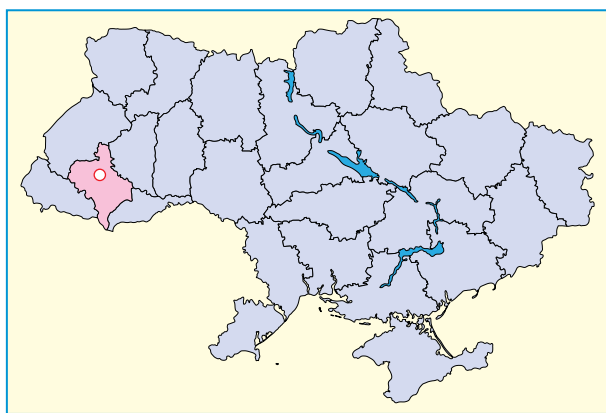
Оновлені офіційні сайти створили для громадян більше можливостей та інструментів для отримання інформації, звернення до міської влади, участі у прийнятті важливих рішень. Від часу впровадження відвідуваність сайтів зросла на 25-30%.

Завдяки створенню порталу «Голос громади», зацікавлені громадяни, в тому числі і люди з обмеженими можливостями, можуть висловити свою

думку щодо вирішення важливих питань міста. А міська влада отримала дієвий спосіб зворотнього зв'язку, який дозволяє враховувати позицію жителів міста під час прийняття рішень. З початку дії проекту на порталі проведено 16 голосувань з важливих питань, в яких взяло участь більше 700 учасників. До слова, кожний городянин може лише раз віддати свій голос, оскільки вхід до системи здійснюється через BankID або електронний підпис.

Порталом «Доступний Івано-Франківськ» вже скористалися близько 350 людей, які мають проблеми із зором, для того, щоб комфортніше пересуватися містом, переходити безпечно дороги.

Зростає й популярність «3D-туру міською ратушею» – за даними Google наявність на будь-якому сайті віртуального 3D туру підвищує ймовірність його відвідування на 130 відсотків.



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ЧАЙКІВСЬКИЙ Андрій Михайлович

Начальник відділу програмного та комп'ютерного забезпечення виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради
тел. +380 (342) 55-19-62
факс +380 (342) 55-65-15
моб. +380 (97) 267-28-07
andry@mvk.if.ua

Орган місцевого самоврядування:

Івано-Франківська міська рада

вул. Грушевського, 21, м. Івано-Франківськ,
76000, Україна
тел. +380 (342) 55-65-15
факс +380 (342) 55-65-15
mvk@mvk.if.ua
www.mvk.if.ua

Громадський бюджет міста Черкаси. Черкаська міська рада, Черкаська обл.

Громадський бюджет – це відкритий процес дискусії та прийняття рішень жителями міста. Кожний черкащанин має можливість подати власну пропозицію та шляхом голосування вирішити, в який спосіб витратити частину місцевого бюджету.

ПЕРЕДУМОВИ

Використання інструментів прямої демократії та залучення жителів до процесів місцевого управління допомагає владі побудувати довірчі стосунки з громадою. Для забезпечення жителям можливості безпосередньо впливати на бюджетну політику, у Черкасах було вирішено впровадити «бюджет участі». Ця популярна у світі модель лягла в основу громадського бюджету міста.

ПРАКТИКА

Механізм громадського бюджету було затверджено рішенням Черкаської міської ради у серпні 2015 року в рамках цільової програми «Громадський бюджет міста Черкаси на 2015-2019 роки».

Подати проект та взяти участь у голосуванні можуть всі жителі міста. Для забезпечення реалізації програми, розрахованої на п'ять років, створено Координаційну раду з питань громадського бюджету Черкаської міської ради, яка щороку визначає дату початку подання заявок. Прийом проектів триває 30 днів. Так, у 2015 році цей процес відбувався з 15 вересня по 14 жовтня, у 2016-2017 роках – з 1 по 30 липня. У цей період у приміщенні міської ради працює консультант, який надає роз'яснення та приймає заповнені форми заявки у паперовому вигляді. Заповнений бланк в електронному вигляді також можна надіслати на пошту скриньку finck@ukr.net.

Подані жителями міста заявки спочатку аналізують структурні підрозділи Черкаської міської ради. Проекти мають відповідати певним критеріям, серед яких: загальна доступність проектного об'єкту для жителів міста, конкретно визначене місце реалізації, вирішення проблеми протягом бюджетного року. Також враховуються обсяг коштів та пріоритетні напрями, встановлені Програмою. Автором проекту може бути пов-

нолітній дієздатний громадянин України віком від 18 років, який офіційно зареєстрований в Черкасах або має довідку про місце роботи, навчання, служби чи інші документи, що підтверджують проживання в місті.

Далі допущені до загального голосування пропозиції викладаються у спеціальному розділі на сайті міста.

У 2015-2017 роках голосування за проекти громадського бюджету міста Черкаси відбувалося на базі платформи Народна Рада (www.vote.imisto.com.ua/votings).

.....
Народна Рада – це громадський проект електронного голосування, розроблений та реалізований волонтерами, спрямований на залучення населення до вирішення питань міського бюджету.
.....

.....
Платформа почала працювати у 2015 році і саме тоді у Черкасах було запущено Громадський бюджет.
.....

При електронному голосуванні авторизація відбувалася через BankID. Паперові бюлетені оперативно вводилися в систему та відображалися в режимі реального часу поряд із результатами електронного голосування.

Тобто, за перебігом голосування як електронного, так і паперового, можна спостерігати в режимі он-лайн. Це унікальна практика для України – як правило, паперові бюлетені опрацьовуються пізніше.

Ідеї, які отримали найбільшу підтримку, реалізуються в наступному році. На проекти громадського бюджету з бюджету міста було виділено у 2016 році – 5 млн грн, у 2017 році – 10 млн грн.

Громадський бюджет
м. Черкаси:
реалізовані об'єкти

Громадський бюджет м. Черкаси реалізовані об'єкти (переможці 2016 року)

Проект Черкаського клубу "Що?Де?Коли?": Річна програма проведення інтелектуальних ігор для дітей, молоді та всіх бажаючих.

200 тис. грн
134 голосів

Запис до лікаря онлайн

600 тис. грн
758 голосів

Фінансування рекламної кампанії та організації голосування:

- 2015 рік 70 тис. грн (кошти Польсько-української фундації співпраці ПАУСІ);
- 2016 рік 50 тис. грн (кошти міського бюджету);
- 2017 рік 60 тис. грн (кошти місцевого бюджету).

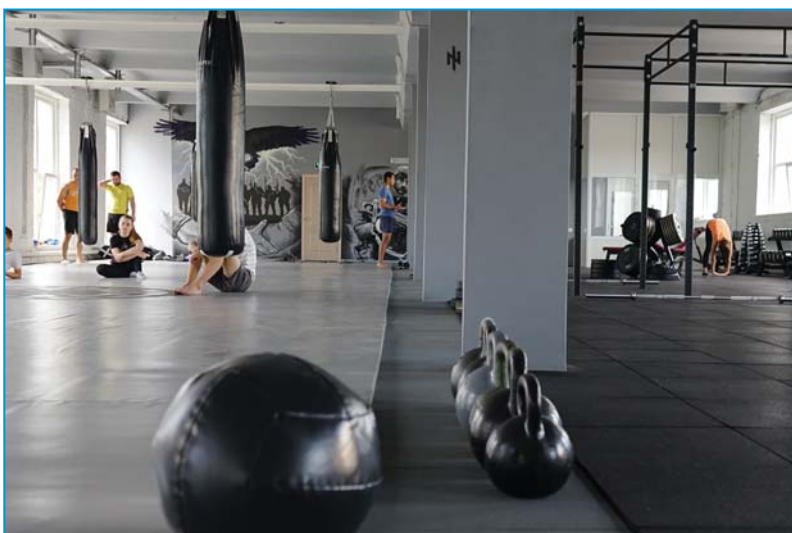
РЕЗУЛЬТАТИ

У результаті впровадження програми Громадський бюджет, створено ефективний механізм взаємодії структурних підрозділів Черкаської міської

ради та жителів міста в бюджетному процесі, який постійно удосконалюється. Завдяки залученню громадян до прийняття рішень, формується довіра громади до влади, підвищується прозорість діяльності органів місцевого самоврядування.

Кількість поданих на громадський бюджет проектів щороку збільшується. Зростає й кількість городян, які взяли участь в голосуванні.

Так, у 2015 році надійшло 54 проекти, 39 було виставлено на голосування, у якому взяли участь 5 тис. жителів міста. Перемогу здобули шість проектів, спрямованих на благоустрій, облаштування дошкільних навчальних закладів, спортивного залу, дитячого майданчика.



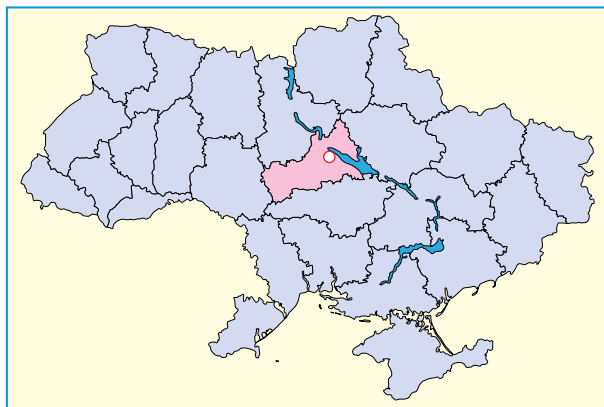
Проект-переможець 2015 р.
громадського бюджету
«Спортивний зал імені Сергія Амброса»

*Проект-переможець
громадського бюджету 2016 р.
«Проект Черкаського клубу
«Що? Де? Коли?»»*



У 2016 році було подано вже 108 заявок. З 70 виставлених на голосування проектів, 10,5 тис. жителів Черкас обрали 26, які реалізовувалися протягом 2017 року. Проекти передбачали спорудження спортивних та дитячих майданчиків, ремонт доріг і тротуарів, облаштування автомобільних стоянок і пляжів, встановлення пам'ятників.

У 2017 році було подано 141 заявку, до голосування було допущено 110. За підсумками підрахунку 21,4 тис. голосів, для реалізації у 2018 році обрано 11 проектів, серед яких – ремонт спортивних об'єктів, реконструкція території лікарні, освітні акції та придбання медичного обладнання.



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ХАРЕНКО Тетяна Іванівна

Заступник директора департаменту фінансової політики Черкаської міської ради
тел. +380 (472) 36-02-80
факс +380 (472)33-11-97
моб. +380 (67) 811-55-81
harenko_ti@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Черкаська міська рада

вул. Байди Вишневецького, 36, м. Черкаси,
Черкаська область, 18000, Україна
тел. +380 (472) 33-06-97
факс: +380 (472) 36-01-70
kancelaria@rada.ck.ua
www.rada.cherkasy.ua

Покращення якості надання медичних послуг в м. Вознесенськ шляхом зміцнення потенціалу та впровадження електронного зв'язку «пацієнт – лікар». Вознесенська міська рада, Миколаївська обл.

Місто створює у центральній районній лікарні сучасну інформаційну систему, яка забезпечує надання жителям електронних медичних сервісів, зокрема, завдяки інформаційній взаємодії з амбулаторією сімейної медицини.

ПЕРЕДУМОВИ

У сфері охорони здоров'я міста закладено надійний фундамент роботи автоматизованої системи управління медичною допомогою.

Реформування первинної ланки охорони здоров'я на принципах сімейної медицини у Вознесенську розпочалося у 2000 році. З того часу всіх без винятку жителів міста обслуговують лікарі сімейної медицини, які взяли під свій нагляд всі вікові категорії – від новонароджених немовлят – до людей похилого віку. На території міста в різних мікрорайонах працює три амбулаторії загальної практики–сімейної медицини, завдяки чому послуги з охорони здоров'я максимально наближені до місця проживання пацієнтів.

З 2004 року в місті впроваджувався пілотний проект з розроблення моделі управління медичною допомогою населенню, основним завданням якої було відпрацювання механізмів розподілу медичної допомоги за рівнями її надання з урахуванням принципів медичної та економічної доцільності. Тобто ця система покликана забезпечити надання необхідної медичної допомоги кожному жителю в потрібний час, в потрібному місці, в потрібному обсязі та з мінімальними витратами. Для реалізації цієї моделі була створена інформаційна система, в основі якої – персоніфіковані медичні бази даних населення амбулаторій сімейної медицини, призначені для накопичення медико-економічної інформації про кожного жителя впродовж всього його життя. До системи також надходять відомості у разі лікування пацієнтів в стаціонарних відділеннях центральної районної лікарні, консультації або обстеження в консультативній

поліклініці. Таким чином, сімейний лікар має всю інформацію про консультативну та лікувальну допомогу, яку отримав пацієнт, включаючи її вартість.

Інформаційні технології розвиваються і, відповідно, система потребувала вдосконалення та модернізації. Окрім того, й пацієнти почали нарікати на непродуктивні витрати часу через неоптимальну організацію процесів прийому лікарів та роботи лабораторій, спричинену відсутністю зручної електронної комунікації «пацієнт–лікар» та системи доступу до електронних даних про пацієнта.

Вознесенська центральна районна лікарня (ЦРЛ) надає медичну допомогу жителям міста та району (близько 65 тис. людей). За рік тут пролікувалися 9816 пацієнтів, з яких 2430 – діти. У лікарні на 275 ліжок працюють 97 лікарів та 257 осіб середнього медичного персоналу. Поліклінічне відділення розраховане на 831 відвідування за зміну. За рік жителі міста та району здійснили 323 553 відвідувань, що фактично становить 1289 відвідувань у зміну.

ПРАКТИКА

Головним завданням проекту, який тривав з квітня до вересня 2017 року, була суттєва модернізація автоматизованої системи управління у Вознесенській ЦРЛ, переорієнтація її, в першу чергу, на максимальне задоволення потреб жителів міста через запровадження електронних сервісів.

В рамках проекту створено новітнє, технічно вдосконалене рішення, що включає електронний

кабінет пацієнта як компонент єдиного електронного кабінету мешканця міста та базову медичну інформаційну систему з автоматизацією основних процесів обслуговування пацієнта у лікарні.

Також налагоджено програмне забезпечення медичної інформаційної системи та кабінету мешканця з медичними сервісами, запроваджено багатофункціональну електронну пластикову картку пацієнта, яка згодом має замінити звичну паперову медичну «книжку».

Електронна пластикова картка є індивідуальною, на її зворотному боці вказані прізвище, ім'я, по-батькові громадянина та штрих-код для зчитування особистої інформації. Картка містить комплекс медичних записів, оброблених і збережених за допомогою відповідного програмного забезпечення, про стан здоров'я пацієнта та призначене лікування. Іншими словами, електронна медична карта – це електронна історія хвороби пацієнта. Вона буде «прив'язана» до вже готової бази даних – від відомостей про перенесені хвороби, алергії, хронічні захворювання – до результатів щорічних медичних оглядів. Головна перевага електронного банку даних полягає в надійності зберігання всіх даних про дослідження, аналізи, захворювання і можливості миттєвого доступу до всієї інформації.

Загальна кількість користувачів системи – це всі мешканці міста (орієнтовно 35 000 людей).

Проект «Покращення якості надання медичних послуг шляхом удосконалення системи управ-

ління в медичних закладах м. Вознесенськ та запровадження системи електронної комунікації «пацієнт-лікар» впроваджено в рамках Проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду –III» – «Розумні міста» на засадах співфінансування. Бюджет проекту – 681 485,00 грн, з яких 197 850,00 грн – кошти міського бюджету, 483 635,00 грн – донорська допомога ЄС/ПРООН.

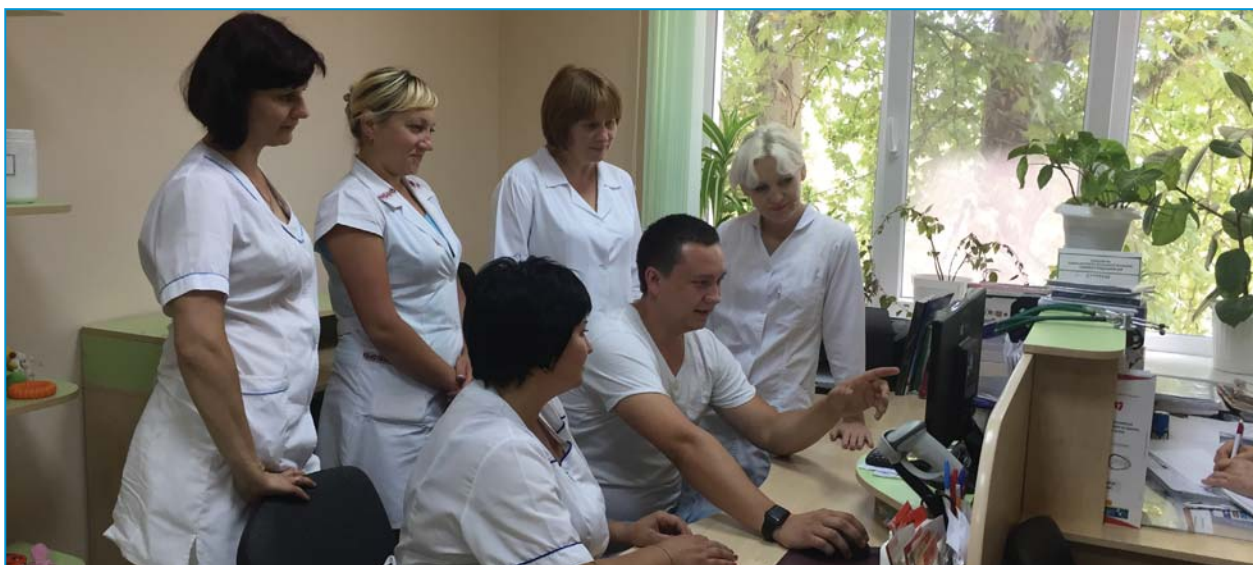
Відповідно до умов проекту, розробник програмного забезпечення був визначений за підсумками тендеру. Працівники лікарні пройшли навчання щодо користування системою.

РЕЗУЛЬТАТИ

У рамках проекту було модернізовано автоматизовану систему управління у Вознесенській ЦРЛ. Головним результатом проекту стали зручні для користувачів електронні медичні сервіси:

- електронний кабінет пацієнта як компонент єдиного електронного кабінету мешканця міста;
- базова медична інформаційна система з автоматизацією основних процесів обслуговування пацієнта у лікарні.

Кабінет мешканця – це інструмент, який дозволяє організувати комунікації пацієнта з лікарями електронними засобами через веб-ресурс www.rozumnemisto.org



Навчання щодо впровадження нової медичної інформативної системи персоналу Комунальної установи «Вознесенський міський центр первинної медико-санітарної допомоги»



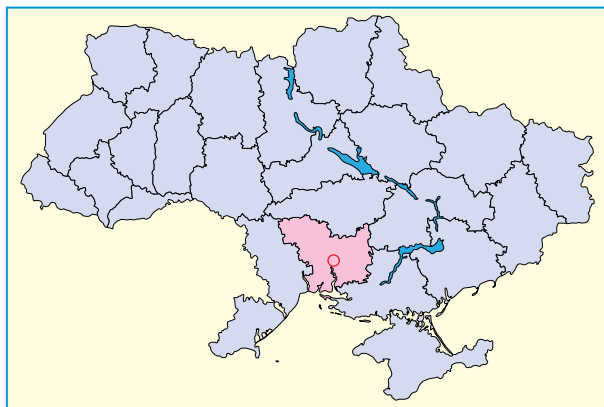
Медична сестра загальної практики сімейної медицини активує запис до лікаря через «картку Вознесенця»



«Картка Вознесенця»

Станом на 15 січня 2018 року вже випущено 16850 електронних пластикових карток «Картка Вознесенця». Електронна картка, яка стане ефективною заміною паперової медичної картки, містить інформацію про всю історію хвороб, гру-

пу крові, лабораторні дослідження та інші дані для більш швидкого та зручного відвідування лікарні чи поліклініки. Також ця картка стане в нагоді міським пенсіонерам, оскільки слугуватиме для отримання пільги на проїзд у міському транспорті.



КОНТАКТИ

Автор практики:

ГУРТОВА Юлія Ігорівна

Заступник начальника відділу енергоменеджменту, муніципальних ініціатив та інвестицій Управління комунальної власності Вознесенської міської ради
тел. +380 (5134) 4-26-74
факс +380 (5134) 4-26-74
моб. +380 (66) 650-52-70
vpmii@ukr.net

Контактна особа:

ДЯЧЕНКО Тетяна Василівна

Головний лікар Комунальної установи «Вознесенський міський центр первинної медико-санітарної допомоги»
тел. +380 (5134) 3-23-65
моб. +380 (99) 752-47-54
voz_mc_pmsd@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Вознесенська міська рада

площа Центральна, 1, м. Вознесенськ, Миколаївська область, 56500, Україна
тел. +380 (5134) 4-25-70
факс: +380 (5134) 4-26-75
vozmer2@gmail.com
voz.gov.ua

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Постійний відкритий діалог між владою і громадою – запорука процвітання села. Драбівецька сільська рада, Золотоніський р-н, Черкаська обл.

Організований постійний діалог між владою і громадою дав можливість вирішувати саме ті питання, які хвилюють людей найбільше, та стимулював молодь організувати спільний життєвий простір так, щоб у селі захотіли залишитися жити їхні діти. Цей діалог дозволив утвердити партнерські відносини між владою і громадою задля її розвитку.

ПЕРЕДУМОВИ

Впродовж десятиліть у суспільстві сформувався думка про те, що хтось (сільська рада, або влада вищого рівня) має створити комфортне життєве середовище в громаді та вирішити всі її проблеми. І хоча колишні принципи управління відійшли в небуття, звичка чекати змін згори поки що залишається домінуючою.

Саме тому в селі Драбівці вирішили почати зі змін у відносинах між місцевою владою та жителями, аби донести до них, що тільки власними і спільними зусиллями можна створити належні умови для проживання, праці та відпочинку в своїй громаді.

ПРАКТИКА

У 2015 році тут було створено постійно діючий дискусійний майданчик «Клуб громадського діалогу» (далі – Клуб). Його учасників об'єднало бажання змінити життя в громаді на краще. Це молодь і люди похилого віку, вчителі і працівники сфери культури, сільгосп підприємств і бізнесу, громадських організацій.

Засідання Клубу проходили ефективно. Жителі села не просто пропонували щось зробити, а й визначали своє місце в реалізації конкретної справи. Рекомендації, напрацьовані під час дискусій у Клубі, обговорювалися на засіданнях виконкому і сесіях сільської ради, враховувалися під час затвер-

дження планів відповідних заходів, їх реалізації. Започатковані справи набували не разового характеру, а ставали періодичними і традиційними.

Оцінивши внесок молоді в роботу Клубу, виникла ідея створити Молодіжну раду «Майбутнє Драбівець» (далі – Молодіжна рада), яка розпочала свою діяльність на початку літа 2016 року і стала рушійною силою позитивних змін у селі. На одному з перших своїх засідань на тему «Що треба зробити в селі, щоб наші діти захотіли жити тут», молодь розробила план створення сприятливого життєвого простору для молоді, який разом із сільською радою втілила в життя.

У результаті такої співпраці збільшилася кількість молодих сімей, які бажають жити в селі: за останні кілька років у Драбівцях оселилося вісім таких родин. Кількість дітей у дитячому садочку збільшилася на 20 відсотків. А у зв'язку з тим, що молодь віддає перевагу здоровому способу життя, кількість закладів торгівлі в селі, в яких реалізуються алкогольні напої, зменшилася у півтора рази.

Завдяки співпраці молоді з сільською радою та Благодійним фондом «Розвиток села», який створений при ТОВ «Баришівська зернова компанія», в селі реалізовано кілька проектів: в центрі села облаштовано парк, у сільському будинку культури обладнано тренажерний зал.

На одному із засідань сесії під час розгляду питання «Як можна придумати село по-новому», молодь запропонувала реалізувати туристичний



Молодь після першої толоки у парку на місці зведення майбутнього майданчику



Учні першого класу освоюють новий майданчик

проект «Pirates adventures». Його мета – розвиток багатоаспектного сільського туризму на основі наявних у селі (або створених) матеріальних, історичних, рекреаційних об'єктів. Крім того, це дасть можливість створити нові робочі місця в галузі сільського мікро-підприємництва та цікаво проводити дозвілля. Проект передбачає заботи та розваги для дітей як місцевих, так і з сусідніх населених пунктів району та області. Він включає пошук «скарбів», загублених піратами у річці Золотонощі (орієнтування на місцевості), майстер-класи з виготовлення капелюха і зброї пірата, в'язання морських вузлів тощо.

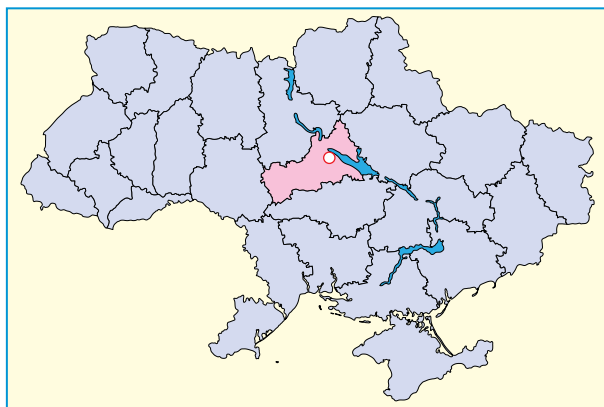
На черзі створення Центру місцевої активності та молодіжного «Грін-кафе» як його складової частини. Виготовлено проектно-кошторисну документацію. У сільський бюджет закладено кошти

для придбання у 2018 році будівлі для його розміщення. Частина робіт з ремонту та упорядкування, крім тих, що потребують спеціальної кваліфікації, буде проведено молоддю.

РЕЗУЛЬТАТИ

На сьогодні в селі активно функціонує Клуб громадського діалогу та Молодіжна рада. Чотири сесії сільської ради на рік є спільними із Молодіжною радою, а питання, які виносяться нею на пленарні засідання, є обов'язковими для розгляду.

Завдяки ефективному діалогу влади та громади кожен усвідомив свою роль у подальшому розвитку рідного села і те, що завдяки взаєморозумінню можна створити комфортні умови, щоб тут захотіли жити наступні покоління драбівчан.



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ГЕРАСИМЕНКО Олександр Валентинович

Драбівецький сільський голова
тел. +380 (4737)3-71-32
факс +380 (4737) 9-44-31
моб. +380 (98) 444-45-04
alex26061957@i.ua

Орган місцевого самоврядування:

Драбівецька сільська рада

вул. Центральна, 18, с. Драбівці, Золотоніський район,
Черкаська область, 19731, Україна
тел. +380 (4737) 9-44-42
факс +380 (4737) 9-44-31
alex26061957@ukr.net
www.drabiveck.zolorayon.gov.ua

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Модернізація автоматизованої системи надання комплексних інформаційно-консультативних послуг для забезпечення якісного надання публічних послуг Слобожанською селищною радою та її прозорого функціонування. Слобожанська селищна рада ОТГ, Дніпровський р-н, Дніпропетровська обл.

Наприкінці 2015 року було модернізовано автоматизовану систему надання комплексних інформаційно-консультативних послуг (АС «Слобожанське») для забезпечення прозорого функціонування та для покращення якості надання публічних послуг селищною радою, зокрема, для забезпечення он-лайн-доступу користувачів (учасники бюджетного процесу, громада, громадські організації тощо) до інформації про виконання бюджету громади за доходами та видатками в режимі постійного оновлення.

ПЕРЕДУМОВИ

В умовах реформування місцевого самоврядування повноваження по утриманню комунальних закладів (підприємств) освіти, ЖКГ, культури, спорту, соціального захисту населення та інших закладів громади передано об'єднаним територіальним громадам. У зв'язку з цим назріла потреба в ефективному управлінні фінансами громади, що є основою забезпечення сталого розвитку та гарантованого виконання соціальних зобов'язань перед мешканцями, запорукою ефективності використання бюджетних коштів, збільшення доходів бюджету, підвищення прозорості бюджетного процесу, а також вирішення низки інших проблем громади. Відтак, постало завдання розробки програмного забезпечення для моніторингу виконання бюджету територіальної громади та покращення якості надання публічних послуг.

ПРАКТИКА

Виконавчий комітет Слобожанської селищної ради звернувся за послугами з розробки та подальшого супроводу спеціального програмного забезпечення до ІТ-фірми – ТОВ НВП «СофтМаш».

Вибір розробника був не випадковим: ТОВ НВП «СофтМаш» давно спеціалізується на створенні комплексів клієнт-серверного програмно-технічного забезпечення із застосуванням Internet-технологій та має досвід у створенні низки автоматизованих систем. Попередні проекти ТОВ НВП «СофтМаш» є успішними і впроваджені на рівні області (створення системи обліку та аналізу фінансів та побудова звітності в розрізі виконання бюджетів області в реальному часі) та на рівні держави (АС «Казна: автоматизована система обліку обслуговування казначейського виконання бюджетів України»).

Сайт Слобожанської селищної ради

Створена розробником автоматизована система (АС) представляє собою комплекс заходів, які дозволяють зовнішнім клієнтам (органам державної влади, співробітникам виконавчого комітету селищної ради, розпорядникам та одержувачам бюджетних коштів, бізнесменам, науковцям, простим громадянам) слідкувати за виконанням бюджету територіальної громади за доходами та видатками. Забезпечено автоматизацію формування звіту та аналізу його виконання. Виключається суб'єктивне втручання в показники виконання бюджету.

Гнучка система налаштувань корпоративного принципу взаємодії надає можливість делегувати права (режим перегляду, внесення даних (дебет, віза)) підпорядкованих установ громади для централізованого контролю за витратами бюджетних коштів. Розроблене програмне забезпечення дозволяє формувати звітність, проводити моніторинг документів, друкувати документи, звіти тощо.

Особливість системи полягає у підтримці режиму синхронізації даних з іншим прикладним програмним забезпеченням, доступ до якого здійснюється за допомогою стандартних засобів систем управління базами даних MS SQL. В системі здійснюється захист від несанкціонованого доступу введення, обробки, зберігання та проведення документів.

Впровадження системи дозволило відмовитися від потоку вхідних та вихідних документів та прискорити обробку інформації. При цьому, структурні підрозділи виконавчого комітету се-

лицької ради мають змогу щоденно отримувати в режимі он-лайн повну оперативну аналітичну інформацію та здійснювати контроль за якісним виконанням бюджету.

Наприклад, в розділі «Бюджет/Моніторинг виконання бюджету» надано можливість перегляду виконання бюджету (з початку року, за місяць, день). Для зручності моніторинг представлено у вигляді інфографіки, яка формується на будь-яку запитувану дату у гривневому еквіваленті та відсотках. Зокрема, по дохідній частині бюджету надходження представлені у розрізі Державного бюджету та бюджету територіальної громади, видів податкових надходжень та бюджетоутворюючих підприємств, які забезпечують найбільші надходження до бюджету. Видатки представлено у розрізі бюджетних програм, кодів економічної класифікації видатків (КЕКВ) бюджету, видатків головного розпорядника та розпорядників нижчого рівня.

Таким чином, запроваджений моніторинг є одним із інструментів контролю за використанням коштів, допомагає виявити можливі ризики у процесі виконання бюджету та впливати на вирішення гострих проблем громади.

В розділі «Бюджет/Публічні кошти» можна ознайомитися з інформацією про видатки бюджету головними розпорядниками та розпорядниками нижчого рівня за будь-який період: дізнатися про дату оплати, обсяг коштів та призначення платежу, тобто у якому розмірі та на які потреби витрачено бюджетні кошти громади.

*Депутат селищної ради,
голова комісії з питань
планування, фінансів, бюджету
Кононова Т.О.
під час роботи з АС*



Варто зазначити, що Слобожанська ОТГ першою в Україні ініціювала створення автоматизованої системи (АС) для об'єднаної територіальної громади та запропонувала технічне завдання для створення програмного забезпечення для прозорого управління фінансами громади з мінімальними витратами бюджетних коштів.

Фінансування видатків, пов'язаних з наданням інформаційно-консультаційних послуг в частині проектування, доопрацювання та розвитку проекту, здійснюється виключно за рахунок коштів бюджету територіальної громади.

Програмний продукт АС «Слобожанське» – це програмно-технічний комплекс, до складу якого, крім розділу «Бюджет», входять наступні розділи: «Новини», «Рада», «Освіта», «ЖКГ», «Цивільний захист», «Звернення громадян», «Закупівлі», «ЦНАП», «Форум» тощо. Ціна цього комплексного програмного продукту, включаючи послуги з проектування, доопрацювання та розвитку проекту, складає близько 80 тис. грн. Супровід кожного модуля має окрему вартість. Зокрема, вартість супроводу інформаційного модуля «Бюджет» складає 4-5 тис. грн на рік.

РЕЗУЛЬТАТИ

Впровадження АС сприяло підвищенню прозорості бюджету територіальної громади, що дозволило кожному члену громади зрозуміти мову бюджету та його обсяги, бачити, на які цілі і наскільки ефективно витрачаються податки, які

Коментар депутата Слобожанської селищної ради, голови постійної комісії з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку Тетяни КОНОНОВОЇ:

«Розділ сайту Слобожанської селищної ради «Бюджет/Моніторинг виконання» дозволяє не тільки депутатам корпусу селищної ради, а й представникам громади, розпорядникам бюджетних коштів здійснювати моніторинг бюджету, більш ефективно та оперативно слідувати за реалізацією бюджетних програм відповідно до затвердженого плану соціально-економічного розвитку громади. Варто зазначити, що користувачі АС мають змогу аналізувати надходження доходів бюджету за бажаний інтервал часу та контролювати видатки у вигляді інфографіки, що досить зручно. Повна прозорість і постійний контроль з боку громади за бюджетними коштами – це запорука підвищення добробуту кожного громадянина та процвітання громади в цілому. Не дарма гасло Слобожанської ОТГ: «З новими можливостями, до нового життя!»

ними сплачуються. Створено передумови для проведення публічного моніторингу цільових витрат бюджету, а відтак – для реалізації права громадськості на інформацію про бюджет та здійснення впливу на розподіл ресурсів.

Можливість контролю громадськості за якістю виконання дохідної та видаткової частини

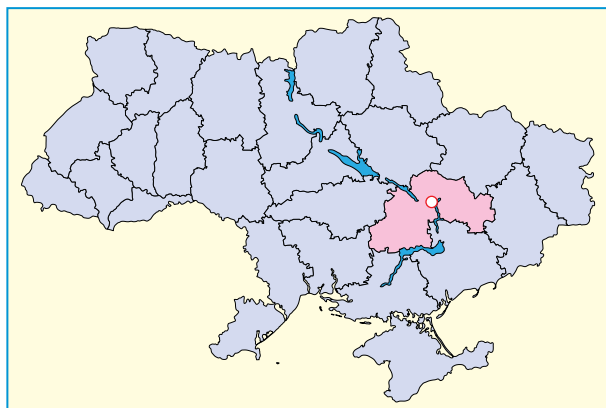
бюджету громади зумовлює підвищення відповідальності виконавчої влади за його розробку та виконання. Як наслідок, підвищується довіра населення та інституцій громадянського суспільства до влади, що у свою чергу створює умови для соціальної згуртованості, росту привабливості громади та інвестицій у місцеву економіку, зниження рівня корупції.

Про довіру та здобутий серед громадян авторитет свідчить також відсутність звернень (скарг, зауважень) до селищної ради з боку громадськості.

Крім того, відкритість інформації про доходи спонукає платників податків своєчасно та в повному обсязі виконувати зобов'язання перед державою, сплачуючи податки та збори до Державного та місцевого бюджетів, а в частині видатків – спонукає до ефективного витрачання бюджетних коштів.

Розроблена автоматизована система є одним з перших програмних продуктів для новостворених об'єднаних громад. При цьому, нинішні можливості АС не є вичерпними. Фахівці Слобожанської ОТГ за допомогою розробника, який забезпечує постійний супровід системи, готові доопрацьовувати та розширювати перелік інформаційно-консультативних послуг системи.

Слобожанська селищна рада охоче ділиться інформацією про унікальну АС, презентуючи її представникам громад в рамках візитів делегацій до Слобожанської ОТГ. На офіційному сайті Слобожанської селищної ради можна проглянути систему в дії за посиланням: www.slobozhanska.gromada.site/MBinfo/Index та скласти враження про її практичність та результативність.



КОНТАКТИ

Автор практики:

ОГДАНСЬКИЙ Кирило Миколайович

Декан факультету менеджменту, доцент кафедри економіки і регіональної економічної політики Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України
 тел. +380 (56) 794-58-15
 факс +380 (56) 745-40-64
 моб. +380 (67) 632-52-77
ogdankn@gmail.com

Контактна особа:

ГАМАСЕНКО Роман Миколайович

Начальник відділу внутрішньої політики, зв'язків з громадськістю та ЗМІ виконавчого комітету Слобожанської селищної ради
 тел. +380 (56) 719-91-50
 факс +380 (56) 719-91-47
 моб. +380 (67) 280-58-44
vvp@slobozhanska-gromada.gov.ua

Орган місцевого самоврядування:

Слобожанська селищна рада

вул. В. Сухомилинського, 56 б, смт Слобожанське, Дніпровський район, Дніпропетровська область, 52005, Україна
 тел. +380 (56) 719-91-52
 факс: +380 (56) 719-91-47
vykonkom@slobozhanska-gromada.gov.ua
www.slobozhanska.gromada.site

Порядок призначення на посаду керівника загальноосвітнього навчального закладу за конкурсом. Новоукраїнська міська рада ОТГ, Кіровоградська обл.

Завдяки впровадженню порядку призначення на посаду керівника загальноосвітнього навчального закладу зруйновано систему «пожиттєвого» найму директора школи. Забезпечено прозорість та відкритість обрання на посаду керівника закладу.

ПЕРЕДУМОВИ

Відділ освіти виконавчого комітету Новоукраїнської міської ради було створено у жовтні 2016 року, а з 1 січня 2017 року із спільної власності Новоукраїнського району до Новоукраїнської міської ради було передано чотирнадцять закладів освіти. В одному з них із жовтня 2016 року була вакантна посада директора.

Призначення на посаду директора цього закладу було вирішено робити на засадах відкритості, публічності, прозорості, неупередженості, законності та демократичності. Відтак виникла необхідність розроблення Порядку призначення на посаду керівника загальноосвітнього навчального закладу. Одним із важливих завдань Порядку було залучення для вибору кандидатури директора батьківської та педагогічної громадськості. Робота над розробленням цього Порядку почалася з листопада 2016 року.

ПРАКТИКА

Ідею конкурсного відбору за прикладом Польщі запропонував міський голова. Ним було створено робочу групу, яка й розробила згаданий Порядок. Документ було затверджено на сесії міської ради. Також на сесії, згідно з Порядком, за поданням міського голови було затверджено кандидатури до складу конкурсної комісії від виконавчого комітету Новоукраїнської міської ради.

Всього до складу конкурсної комісії увійшли вісім осіб: по дві особи від виконавчого комітету Новоукраїнської міської ради, працівників відділу освіти (у тому числі від профспілки), педагогічного колективу і батьків учнів навчального закладу (чи осіб, які їх замінюють).

Переможцем конкурсу, згідно з Порядком призначення, міг стати той кандидат, який набере не менше 5 з 8 голосів. Такий підхід дозволяє враховувати думку представників всіх груп інтересів, залучених до процесу проведення виборів.

Перед проведенням конкурсу відчувалась недовіра серед батьків та вчителів щодо демократичності, прозорості та чесності проведення виборів директора. Однак завдяки належному висвітленню інформації на сайті міської ради, а також завдяки неупередженості членів конкурсної комісії та таємному голосуванню, конкурс відбувся без скарг.

Конкурсний відбір складався з таких етапів:

- оголошення відділом освіти про конкурсний відбір;
- формування складу конкурсної комісії;
- подання документів кандидатами на посаду;
- визначення учасників конкурсного відбору;
- визначення переможця;
- призначення відділом освіти керівника навчального закладу.

З метою забезпечення відбору було здійснено такі дії:

- розміщено оголошення про конкурс на сайтах міської ради і навчального закладу, а також у місцевій газеті;
- повідомлено заклад про конкурсний відбір на посаду директора і про необхідність проведення у зв'язку з цим зборів педагогічного колективу та загальношкільних батьківських зборів;



День здоров'я за участю учнів, їх батьків, педагогів та мешканців мікрорайону (8 вересня 2017 р.)

- проведено збори педагогічного колективу (підсумки зафіксовано у протоколі зборів);
- проведено батьківські збори (підсумки зафіксовано у протоколі зборів); Всі бюлетені та протоколи зборів зберігаються;
- видано наказ керівника відділу освіти «Про утворення конкурсної комісії по призначенню на посаду директора Новоукраїнської загальноосвітньої школи I-III ступенів №4 Новоукраїнської міської ради»;
- зроблено подання на атестаційну комісію щодо погодження кандидатів на призначення на посаду директора, результати атестації підтверджуються протоколом засідання атестаційної комісії;
- проведено перше засідання конкурсної комісії, під час якого обрано голову конкурсної комісії та його заступника, розглянуто матеріали щодо кандидатур та затверджено бланки для голосування;
- проведено друге засідання конкурсної комісії для обрання директора закладу шляхом конкурсного відбору. З цією метою заслухано кандидатів на посаду директора, які презентували проекти планів розвитку навчального закладу в короткостроковій та довгостроковій перспек-

тивах, та проведено таємне голосування. Згідно з результатами голосування, конкурсна комісія надала свій висновок учасникам конкурсу та рекомендувала відділу освіти виконавчого комітету клопотати перед сесією Новоукраїнської міської ради про погодження кандидатури на призначення переможця конкурсного відбору на посаду директора.

Кожен із кандидатів мав право подати заперечення протягом трьох робочих днів з дати отримання висновку конкурсної комісії. У свою чергу, відділ освіти мав п'ять робочих днів з дати другого засідання конкурсної комісії на те, аби внести подання до Новоукраїнської міської ради про отримання погодження від кандидата. Після погодження обраний кандидат написав заяву щодо його призначення на посаду директора школи.

РЕЗУЛЬТАТИ

У результаті впровадження практики було отримано низку важливих практичних результатів:

- розроблено Порядок призначення на посаду керівника навчального закладу Новоукраїнської міської ради Кіровоградської області;
- вперше обрано директора школи за конкурсом;

Арт майданчик для батьків, на фото – директор Новоукраїнської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №4 Червоненко Л.М. та мама учня Карбівнича А.Т.



- директор, обраний на демократичних засадах, є більш авторитетним у колі учнів, батьків, громадськості;
- у процесі вибору директора школи взяли участь майже 90 відсотків педагогічного та батьківського колективу;
- визначено план розвитку навчального закладу на коротко- та довгострокову перспективу;
- проведено тренінг для батьків, педагогів та учнів для обговорення та удосконалення стратегії розвитку школи із залученням психолога відділу освіти;
- конкурсне призначення директора сприяло росту авторитету школи;
- школа знаходиться в окремому мікрорайоні міста. Багато дітей їздили із мікрорайону в інші школи. Демократичний вибір кандидатури на посаду директора був позитивно оцінений батьками, що посприяло поверненню учнів до школи та збільшенню контингенту учнів на 30 осіб;
- впровадження нових підходів сприяло розробленню проекту з облаштування майданчика для відпочинку з метою участі у конкурсі «Влада і громада разом» (бюджет участі);
- на чергових загальношкільних батьківських зборах було в демократичний спосіб обрано нову раду навчального закладу.

ВІДГУКИ УЧАСНИКІВ ПОДІЙ:

ХАРЧЕНКО Наталя, мама учня 4 класу Новоукраїнської ЗШ І-ІІІ ст. №4:

«На загальношкільних зборах із числа батьків було обрано двох членів комісії для виборів на посаду директора школи. Присутні на зборах побачили, що все було чесно, без наперед заготовлених результатів. Після виборів директора ми, батьки, бачимо, що в школі з'являється багато нового. Проводяться різні заходи. Дуже сподобалися спортивні свята (на яких змагалися діти, батьки, учителі), спільні тренінги. Школа тепер відкрита для батьків, з нами радяться, беруть до уваги пропозиції. Учителі дивують нововведеннями. Діти почувуються, як удома, їм комфортно й затишно, а це – головне! Практика обрання директора себе виправдовує, ми в цьому переконались. Бажаємо іншим школам досягти таких результатів.»

ЗОСІМ С.В., заступник директора з навчально-виховної роботи Новоукраїнської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. №4

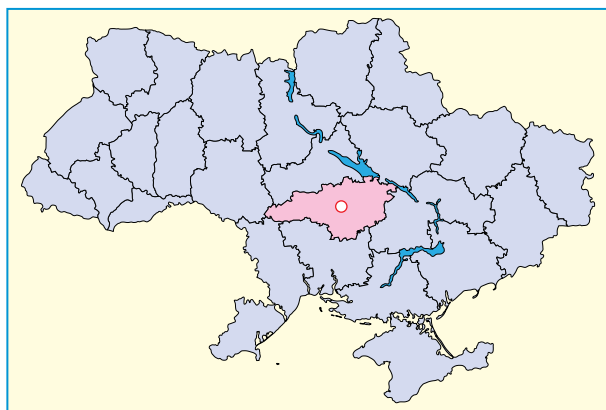
«Розгубленість, розчарування і навіть, в деякій мірі, страх перед невідомістю – це ті почуття, які були у кожного колеги-вчителя в ході конкурсу на посаду керівника нашого закладу. Емоції переповнювали, але всі чекали резуль-

тату, який би дав поштовх до розвитку школи, до змін. На зборах колективу, під час виборів членів комісії вже відчутно було, що рухаємось у правильному напрямку. Відкритість, прозорість, вміння прислухатись до думки інших – ці чинники сприяли створенню комісії, яка працювала злагоджено.

З обранням керівника закладу почалося оновлення (школи), управлінська діяльність є демократичною, відкритою, з прагненням згуртувати, об'єднати колектив навколо спільної мети: навчання, виховання учнів та робота педагога у сприятливих умовах. А для цього

зроблено дуже багато! Це і спільний (батьки, учителі) проект «Влада і громада – разом!» (облаштування парку відпочинку), перемога у проекті «Книжкові лабораторії змін «Зі сторінок – у життя», зміни у методичній роботі (створення творчих студій). Маємо багато планів, ідей на майбутнє.

Переконані на власному досвіді, що практика обрання керівників закладів освіти дає гарний результат. Тепер ми знаємо, що ті зміни, які відбуваються сьогодні – це наш вибір. І нарікати, в разі невдоволення, маємо тільки на себе».



КОНТАКТИ

Автор практики:

КОРІННИЙ Олександр Олександрович

Новоукраїнський міський голова
тел. +380 (5251) 2-14-31
факс +380 (5251) 2-14-31
моб. +380 (67) 924-30-56
koraal@ukr.net

Контактна особа:

СТРАТОНОВА Тетяна Іванівна

Начальник відділу освіти виконавчого комітету
Новоукраїнської міської ради
тел. +380 (5251) 5-00-39
факс +380 (5251) 2-14-31
моб. +380 (98) 575-08-88
tastrat2008@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Новоукраїнська міська рада

вул. Покровська, 70, м. Новоукраїнка,
Кіровоградська область, 27100, Україна
тел. +380 (5251) 2-14-31
факс: +380 (5251) 2-14-31
sekretar@nu-rada.gov.ua
www.nu-rada.gov.ua

Згуртування громади через спілкування з мешканцями в Дунаєвецькій міській ОТГ. Дунаєвецька міська рада ОТГ, Дунаєвецький р-н, Хмельницька обл.

Дунаєвецька міська ОТГ об'єднала одне невелике місто та 50 сіл, у яких мешкає понад половина населення громади. Вона була утворена наприкінці 2015 року, а відтак задля її згуртування продовж 2016 року головним напрямом роботи міської ради було спілкування з мешканцями. У селах було проведено численні заходи: збори громадян, громадські консультації та слухання, публічні обговорення, засідання за круглим столом, зустрічі з активними жителями, трудовими колективами тощо.

ПЕРЕДУМОВИ

Найпершою проблемою в роботі Дунаєвецької міської ради об'єднаної громади, кількість населення якої складає майже 40 тисяч осіб, а територія – понад 66 кв. км, стало згуртування громади. До складу ОТГ увійшла дуже велика кількість сільських населених пунктів із дуже різною кількістю населення від 5 (найменше село) до 1272 осіб (найбільше село). Кожне село має свої потреби, звичаї та традиції, вирізняється активністю мешканців та ставленням до процесів децентралізації. Крім того, складно було донести до людей інформацію про те, що робиться і що планується зробити в громаді. Районна газета та телебачення не забезпечували в повному обсязі інформування населення. Значна віддаленість населених пунктів від центру та поганий стан доріг ускладнювали проблему. Через низький рівень інфраструктури багатьох сіл, виникало невдоволення жителів, що ставало загрозою об'єднання. Покращення інфраструктури вимагало значних коштів та часу. Потрібно було якомога швидше згуртувати громаду та здобути довіру жителів.

ПРАКТИКА

25 листопада 2015 року відбулась перша сесія Дунаєвецької міської ради, після чого голова ОТГ відразу ж створила та очолила робочу групу, яка вже у грудні 2015 року провела зустрічі з активними жителями усіх сіл громади. На зустрічах люди висвітлили усю проблематику, що існувала на селі.

Таким чином робоча група напрацювала «дорожню карту» – пріоритетні завдання розвитку громади – та визначила черговість вирішення проблем.

Пізніше склад робочої групи було розширено – до неї увійшли представники різних структур: працівники апарату міської ради, комунальних установ, підприємці, депутати, члени громадських організацій та активні жителі громади. Група була поділена на три підгрупи: економічну, гуманітарну та екологічну. Цими підгрупами було проведено аналіз проблем та напрацьовано ідеї щодо їх вирішення. Це стало поштовхом для утворення стратегічного комітету та розроблення Стратегії розвитку громади на 2017-2020 роки.

Проблеми, які піднімалися жителями і не потребували великих ресурсів, одразу ж запускалися в роботу, а ті, які передбачали значні капіталовкладення, вносилися в план соціально-економічного розвитку ОТГ, а пізніше – в Стратегію розвитку громади. Люди зрозуміли, що у міськраді їх чують і реагують на їхні проблеми. Це стало значним кроком до співпраці жителів і місцевої влади.

Із березня 2016 року Дунаєвецька міська рада почала роботу над розробленням Стратегії. Досвіду не було, але було велике бажання змінювати життя на краще. Проводились обговорення, круглі столи, на які запрошували небайдужих жителів. Згодом, вже після того, як було здійснено аналіз проблем громади, з липня 2016 року значну допомогу у розробленні Стратегії надав Швейцарсько-український проект DESPRO – у визначенні бачення та місії громади, стратегічних цілей, і



День громади, велопробіг на чолі з Дунаєвецьким міським головою Заяць В.В. (17 вересня 2017 р.)

головне – у проведенні публічних обговорень з людьми (фокус-групи, громадські консультації, анкетування, спілкування з громадськими організаціями, визначення потреб учнівської молоді). У лютому 2017 року Стратегію було затверджено.

Міська рада намагається постійно інформувати населення практично про все:

- пленарні засідання сесій та виконкомів проводяться з широким залученням громадськості (всіх, хто мав бажання) у великому залі;
- створено сайт Дунаєвецької міської ради (www.dunrada.gov.ua), де висвітлюються всі новини, рішення сесій, виконкомів, плани роботи;
- регулярно викладаються відео-новини, фото-колажі та інша інформація;
- створена сторінка у мережі Facebook;
- монтуються відео-новини з подальшою їх трансляцією через регіональну телерадіокомпанію «Поділля-Центр»;
- у селах та в місті облаштовано інформаційні дошки;
- при сільських бібліотеках створено інформаційні центри та забезпечено їх комп'ютерною технікою. Саме сільські бібліотекарі разом зі старостами постійно оновлюють інформаційні дошки, обговорюють із жителями їх проблеми та інформують про діяльність влади і плани громади.

Із серпня 2016 року міська рада розпочала на офіційному порталі оприлюднювати інформацію про публічні закупівлі України «Prozorro», що дало

змогу економити бюджетні кошти, запобігати корупційним процесам при здійсненні закупівель, бачити оприлюднені звіти про заключені договори на суму більше 50 тис. гривень. На сайті міської ради в розділі «Економіка», «Публічні закупівлі» викладено коди ЄДРПОУ усіх комунальних підприємств, установ, закладів Дунаєвецької міської ради, по яких можна відслідковувати на порталі «Prozorro» та «E-data» усі закупівлі, оплати виконаних робіт та наданих послуг.

Було створено старостинські округи та у серпні 2016 року проведено перші вибори старост. Новообрані старости активно включилися в роботу: постійно проводяться наради з керівниками установ та організацій, які є на території старостинського округу; створено дорадчі органи – вуличні комітети, які долучаються до вирішення проблем та впливають на прийняття рішень міською радою.

У вересні 2016 року започатковано святкування Дня громади – за містом у мальовничій долині «Братенький яр». Для цього було розроблено розважальну програму Етно-фест «Подільська підкова», виставлено намети та оздоблено їх виробами місцевих умільців. На святі готуються етнічні страви, виступають аматорські колективи, відбуваються туристичні, спортивні змагання, змагання з пейнтболу, показові виступи козацького гуртка «Джура», катання на конях, возах, дитячі розваги. Родзинкою свята є показові кінні виступи місцевих майстрів – джигітівки. Для згуртування громади проводяться також свята сіл, куди обов'язково приїжджають представники міської ради з корисними подарунками.

*День села Велика
Кужелева. Фольклорний
колектив «Кружіль»,
Великокужелівського
сільського клубу*



Для зв'язку із місцевим бізнесом утворено дорадчий орган – Раду підприємців, на засіданнях якої обговорюються питання економічного розвитку громади, легалізації підприємницької діяльності, благоустрою населених пунктів, участі підприємців у розвитку громади.

Тісною є співпраця з духовенством району з метою формування свідомості громадян щодо власної відповідальності за зміни в громаді та в державі в цілому. Спільно з духовною радою, аматорськими колективами було проведено святкування різдвяних свят, де впродовж двох святкових тижнів представники різних конфесій проводили спільні молитви «За мир», «За український народ», «За міцні сім'ї», вечори колядок. Ці заходи супроводжувались благодійним пригощанням кутею, гарячими напоями, солодощами.

Підсумком роботи за 2016 рік стали публічні звіти міського голови, старост, керівників комунальних установ, підприємств, закладів в усіх старостинських округах, які відбулися протягом грудня. Зокрема, міський голова звітувала перед громадою у великому залі на 700 місць. Звіт стосувався всіх напрямів роботи та ґрунтувався на документальних доказах та фінансових показниках. Голова, заступники голови, керівники комунальних підприємств, установ та закладів по закінченні звіту дали вичерпні відповіді на письмові та усні запитання присутніх. Звіт був опублікований в районній газеті та на сайті міської ради.

Для впровадження практики, в 2016 році використовувались, насамперед, кошти з бюджету міської ради:

- створення сайту, проведення інтернету та обслуговування мереж – 50 500 грн;
- послуги місцевої телекомпанії та ХОДТРК «Поділля-Центр» – 41 400 грн;
- послуги редакції газети «Дунаєвецький вісник» – 67326 грн;
- вибори старост – 500 000 грн;
- закупівля комп'ютерної техніки для інформцентрів у бібліотеках – 80 000 грн;
- виготовлення друкованої продукції для стендів – 12 000 грн;
- відрядження, витрати на бензин – 50 000 грн.

Для проведення днів сіл та Дня громади було використано благодійні кошти орендарів земель – 50 000 грн.

Соціологічне дослідження, робота фокус-груп, відрядження членів стратегічного комітету до Республіки Польща, участь у навчанні в м. Києві щодо розроблення Стратегії розвитку громади, фінансувалось Швейцарсько-українським проектом DESPRO.

РЕЗУЛЬТАТИ

Результатом впровадження практики постійного спілкування з людьми стало:

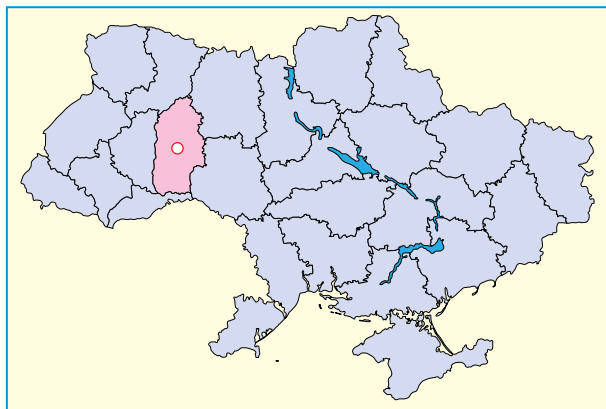
- підвищення довіри до місцевої влади, про що свідчить статистика відвідуваності сайту, збільшення переглядів новин на Фейсбучі, висвітлення жителями проблем на платформі «Відкрите місто», випуск щоквартального інформаційного вісника «Часопис громади»;
- економія коштів у 2016 році завдяки роботі через «Prozorro» – 2 756 992 гривні;
- більша згуртованість громади як у святкуваннях, так і у спільній праці:
 - спільно з жителями здійснюється будівництво водопроводів у селах (люди закупають матеріали, а КП «Міськводоканал» виконує роботи);
 - заключено договори між жителями сіл та КП «ЖЕО» на вивезення ТПВ, що дозволило суттєво зменшити кількість стихійних сміттєзвалищ, а в одному з сіл взагалі рекультивувати 10 га смітника і облаштувати пасовище;

- спільно з жителями та КП «Благоустрій Дунаєвеччини» проводиться благоустрій територій населених пунктів, сільських кладовищ, а спільно з орендарями земель ремонтуються дороги.

Практика комунікації з людьми показала, що органу місцевого самоврядування необхідно:

- Вести постійний діалог з жителями громади.
- Не боятися критики, а реагувати на неї.
- Проводити заходи, які об'єднують: святкування та толоки.
- Рухатися вперед шляхом домовленостей, відкритості, прозорості.
- Використовувати різноманітні форми інформування населення, в тому числі й сучасні електронні, однак не відкидаючи при цьому живого діалогу з людиною.

Завдяки тісній комунікації з людьми суттєво зріс рівень довіри населення до місцевої влади та відкрилися нові можливості реалізовувати проекти її розвитку спільно з членами громади.



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

СЛЮСАРЧИК Надія Олексіївна

Заступник Дунаєвцького міського голови з питань діяльності виконавчих органів апарату виконавчого комітету
 моб. +380 (97) 323-75-89
 rachnivka@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Дунаєвцька міська рада

вул. Шевченка, 50, м. Дунаївці, Дунаєвцький район,
 Хмельницька область, 32400, Україна
 тел. +380(58) 3-12-95
 факс: +380(58) 3-16-94
 dunorg@i.ua
 dunrada.gov.ua

Щотижневик «Мереф'янські вісті» – головний засіб активізації людського ресурсу в Мереф'янській міській ОТГ. Мереф'янська міська рада ОТГ, Харківська обл.

В умовах децентралізації влади та реформи місцевого самоврядування перед локальними засобами масової інформації постає важливе завдання: залучити людей до активної участі в управлінні громадою та у місцевих справах. Окрім цього, надзвичайно актуальним є налагодження відкритого і системного діалогу керівників місцевої влади з громадськістю. Саме такими є цілі діяльності щотижневика «Мереф'янські вісті», який є одним із основних інструментів забезпечення жителів громади збалансованою, об'єктивною і аналітичною інформацією про діяльність міської ради та інститутів громадянського суспільства. Газета сприяє підвищенню рівня прозорості та відповідальності місцевих органів державної влади, забезпечуючи поінформованість громадян про стан вирішення актуальних проблем громади.

ПЕРЕДУМОВИ

На початку 2015 року основними засобами інформування жителів міста Мерефи Харківського району Харківської області були щотижневик Мереф'янської міської ради «Мереф'янські вісті» та офіційний сайт міської ради (merefa.org). Інформація в щотижневику на сайті висвітлювалася періодично і стосувалася, в основному, подій, які вже відбулися. Це фактично унеможливило участь громадян в управлінні громадою. А жителі селища міського типу Утківка та цілої низки сіл, які до об'єднання входили до складу Утківської селищної ради, взагалі не мали друкованого засобу масової інформації.

ПРАКТИКА

Керівництво міськради розуміло, що впровадження місцевої політики та прийняття управлінських рішень неможливе без урахування інтересів територіальної громади як основи місцевого самоврядування. Для цього необхідно було забезпечити прозорість дій місцевої влади через регулярне висвітлення об'єктивної, неупередженої, різнобічної інформації з усіх аспектів життєдіяльності громади. Тому одним із основних завдань, яке поставила перед собою міськрада вже Мереф'янської ОТГ, був розвиток інформаційної інфраструктури.

На території Мереф'янської міської об'єднаної територіальної громади проживають 25 734 особи, з яких 2181 – селяни. Тож, необхідно було забезпечити діяльність засобів масової інформації таким чином, щоб усе населення мало до них доступ. У соціальній мережі Facebook (за адресою www.facebook.com/groups/merefaotg) була створена офіційна група Мереф'янської міської ОТГ, яка нині налічує понад 600 учасників. Відповідальні працівники кожного дня висвітлювали по три найважливіші події, які відбулися на території громади. Ідентичне змістове наповнення мав і офіційний сайт Мереф'янської міської ради merefa.org. Окрім майбутніх заходів, із зазначенням дати і місця проведення, проектів і прийнятих рішень чергових та позачергових засідань виконавчого комітету та міської ради, протоколів засідань постійно діючих комісій та звіту міського голови, на інформаційній платформі з'явилася можливість задати запитання он-лайн міському голові, та отримати у такий самий спосіб відповідь. На сайті почали проводитися опитування думки громадян, висвітлюватися інформаційні афіші, а також публікуватися короткі описи заходів, в яких брали участь працівники міської ради. Це необхідно було зробити для того, щоб жителі громади розуміли, що місцева влада не сидить на місці, а у різний спосіб прагне розвивати громаду, зміцнювати її спроможність, залучати додаткові інвестиції та



*Костянтин Миколайович
постійний читач
щотижневика «Мереф'янські вісті»*

враховувати думку громадян при прийнятті важливих управлінських рішень.

Створення офіційної групи міської ради в соціальних мережах та сайт стали дієвими інструментами інформування тих громадян, які є впевненими користувачами ПК та й взагалі мають доступ до мережі Інтернет. Проте, на території громади проживають більше 9000 пенсіонерів, для яких набагато зручнішим є отримання інформації через друковані видання. Тому міською радою було придбано інформаційні стійки та стенди, які було розміщено в місцях найбільш масового зібрання людей. Одна стійка має чотири відділення для розміщення в кожному по 50 екземплярів щотижневика. У такий спосіб практично всі мешканці отримали можливість ознайомитися з інформацією, викладеною на сторінках щотижневика.

На початку 2015 року бюджет практики склав 4 800 грн щомісяця, щотижневик друкувався виключно за кошти місцевого бюджету та розповсюджувався за передплатою. Після прийняття Закону України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації» передплата була скасована, номери щотижневика стали розповсюджуватися безкоштовно. Розповсюджувати щотижневик допомагали об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, органи самоорганізації населення, громадські організації. У такий спосіб газета потрапляє навіть у домівки людей похилого віку, осіб з інвалідністю, самотніх непрацездатних громадян, стимулюючи їх таким чином залучатися до активного життя.

РЕЗУЛЬТАТИ

Результатом практики стало значне підвищення рівня довіри до влади, зменшення соціальної напруги. Яскравим прикладом активізації людського ресурсу стала перемога 15 міні-проектів в обласному конкурсі розвитку територіальних громад «Разом в майбутнє», що їх подали на участь не працівники міської ради, а ініціативні групи громадян. Серед проектів: дитячі та спортивні майданчики, заходи з енергозбереження шляхом заміни вікон у закладах освіти, придбання контейнерів для вивезення твердих побутових відходів, благоустрій мостів та тротуарів тощо. Про проведення конкурсу жителі громади дізналися саме зі сторінок щотижневика «Мереф'янські вісті» та офіційного сайту міської ради.

Завдяки активній громадянській позиції жителів, у 2016 році була створена громадська організація «Агенція з розвитку та інвестицій». Спільно з Мереф'янською міською радою агенцією в рамках концепції «Розумні міста» Проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду-III», який фінансується Європейським Союзом та співфінансується ПРООН, було реалізовано проект «Безпечне та комфортне місто: встановлення системи відеоспостереження в м. Мерефа (технічне переоснащення серверної Мереф'янської міської ради з улаштуванням систем відеоспостереження в навчальних закладах міста)».

Належне висвітлення діяльності Мереф'янської міської ради у засобах масової інформації не лише сприяло прозорості та підзвітності органу місцевого самоврядування, а й активізації людей,

які почали розуміти, що рівень їхнього життя в громаді залежить також і від них самих.

Коментар читача:

«Я вже давно став постійним читачем щотижневика «Мереф'янські вісті» – не пропускаю жодного випуску. Дуже цікаві та корисні рубрики – можна ознайомитися як з життям громади, діяльністю органів місцевого самоврядування, так і прочитати різні пам'ятки чи застереження. Взагалі, мені дуже подобаються публікації про наші місцеві таланти: хореографічні колективи, співаків, музикантів, які виступають не лише на теренах громади, а й далеко за її межами. Я не маю доступу до мережі Інтернет, тож друковане видання залишається для мене гарною можливістю дізнаватися актуальні новини сьогодення».

Під час проведення Національного прес-клубу на тему «Децентралізація: підсумки та досягнення 2016 року, завдання на наступний рік» у грудні 2016 року в місті Києві щотижневик «Мереф'янські вісті» став переможцем у номінації «Публікація в друкованих або інтернет ЗМІ» Конкурсу для регіональних ЗМІ на краще висвітлення заходів Всеукраїнської акції «Децентралізаційний марафон-2016».

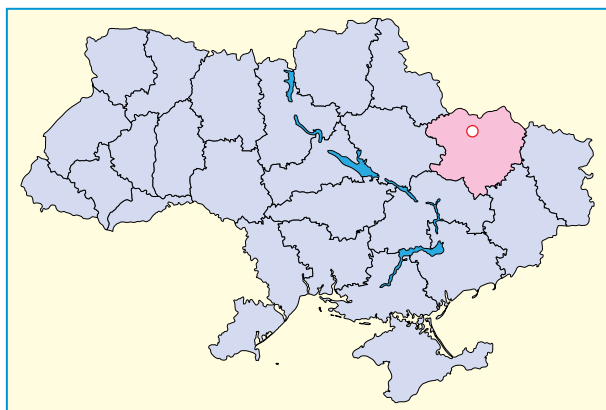


Фото першої сторінки щотижневика

КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

КОБЕЦЬ Катерина Олегівна

Начальник відділу міжнародних відносин та проектно-інвестиційної діяльності виконавчого комітету Мереф'янської міської ради
 тел. +380 (57) 748-73-34
 факс +380 (57) 748-46-45
 моб. +380 (95) 189-60-49
 kkmerefa@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Мереф'янська міська рада

вулиця Дніпровська, 213, м. Мерефа, Харківський район, Харківська область, 62472, Україна
 тел. +380 (57) 748-73-34
 факс +380 (57) 748-46-45
 merefagor@ukr.net
 merefyanska.gromada.org.ua

Бюджетно-фінансове портфоліо – основа прийняття самоврядних рішень. Баранівська міська рада ОТГ, Баранівський р-н, Житомирська обл.

Застосований підхід демонструє, на переконання його авторів, злам стереотипного ставлення до форм та методів роботи управління фінансів, дозволяє отримати перемогу над «вимушеною байдужістю» й низьким рівнем фінансової обізнаності як серед депутатського корпусу, так і в громадянському суспільстві. Забезпечується відкритість та прозорість роботи управління фінансів, посилення відповідальності за спільне управління коштами громади.

ПЕРЕДУМОВИ

Основна причина виникнення практики – потреба у підвищенні відповідальності депутатського корпусу перед громадою в сфері реалізації бюджетних повноважень. У багатьох малих містах України досі існує ганебна практика зачитування «з голосу» великих масивів цифрових даних без висновків, порівнянь, аналітики та читабельних презентацій. Фактично, у такому разі неможливою є відповідальна робота з даними, тож рішення ухвалюються без належного аналізу та обґрунтування.

ПРАКТИКА

У 2017 році, коли з містом Баранівка об'єднались 1 селище та 11 сіл, утворилась Баранівська міська ОТГ. З цього моменту методи, що використовувалися при прийнятті бюджету міста та звітуванні про його виконання, використовуються для провадження бюджетної політики у об'єднаній територіальній громаді.

Кожен депутат ради, а також міський голова та його заступники при прийнятті рішень мають у своєму розпорядженні так зване «бюджетно-фінансове портфоліо». Саме цей масив аналітики дозволяє депутату своєчасно та якісно оцінити ситуацію стосовно потреби у фінансуванні, касових та фактичних видатках. На додачу до раніше сформованих презентацій, на кожен бюджетну сесію готуються такі інформативно-аналітичні блоки як «Бюджетний паспорт старостинського округу»

та «Бюджетний паспорт платника податків» (з посиленою аналітикою в розрізі кожного великого платника податків). Ці додаткові атрибути бюджетно-фінансового портфоліо забезпечують обізнаність користувача в усіх сферах економічної та бюджетно-фінансової політики стосовно населених пунктів, що увійшли до громади.

Завдяки такій розробці, до прикладу, стає зрозуміло, що з дванадцяти структурних одиниць громади шість сіл дотують зведений бюджет громади, а інші шість перебувають у депресивному стані та потребують постійних фінансових ін'єкцій. Окрім того, в рамках посилення контролю за доцільним бюджетуванням, у Баранівській ОТГ впроваджується бюджет участі.

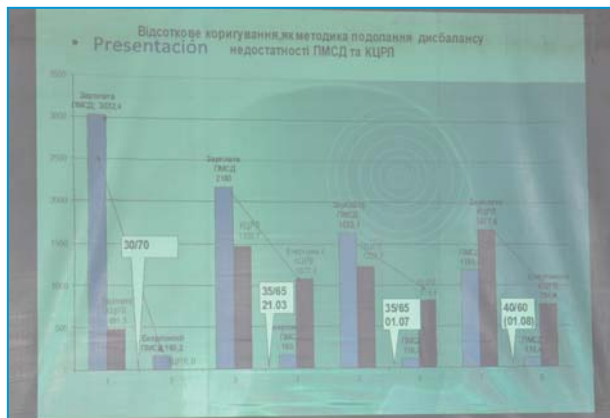
Інформативна графіка з бюджетних питань упродовж останніх років постійно публікується на офіційному сайті Баранівської міської ради та підсилює позитивне враження від діяльності органу самоврядування в цілому. Часто публікуються статті стосовно виконання бюджету та змін до нього, у яких здійснюється деталізація доходів та видатків.

РЕЗУЛЬТАТИ

Результативність практики полягає у посиленні внаслідок її впровадження довіри до виконавчого органу міської ради як з боку депутатського корпусу, так і з боку громадянського суспільства. Адже коли громадянин бачить графіки, діаграми, інші елементи візуалізації бюджету, «живе» відо-



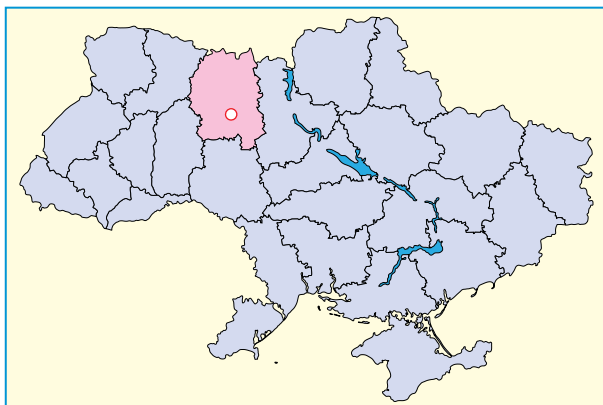
Автор практики, начальник управління фінансів Баранівської міської ради (ОТГ) Дем'янюк О.Ю. демонструє презентацію «Бюджетного портфоліо»



«Бюджетне портфоліо» ілюструє дисбаланс фінансового забезпечення медичної галузі (обмін досвідом Баранівської та Андрушівської громад Житомирської області)

браження напрямків використання бюджетних коштів, він починає краще розуміти доцільність тих чи інших видатків. Бюджет виходить з тіні, у

людей формується відчуття, що кошти громади дійсно належать громаді. Фінанси громади стають контрольованими громадою.



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ДЕМ'ЯНЮК Олена Юріївна

Начальник управління фінансів
 Баранівської міської ради
 тел. +380 (4144) 3-10-21
 факс +380 (4144) 3-10-21
 моб. +380 (97) 450-50-48
 uf_baranivkamr@ukr.net, b.meriya@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Баранівська міська рада

вул. Соборна, 20 м. Баранівка, Баранівський район,
 Житомирська область, 12701, Україна
 тел. +380 (4144) 3-10-21
 факс +380 (4144) 3-10-21
 моб. +380 (97) 450-50-48
 uf_baranivkamr@ukr.net, b.meriya@ukr.net
 mrada-baranivka.gov.ua

Тема II.

**ПРАКТИКИ РОЗВИТКУ
РЕГІОНІВ ТА ГРОМАД,
ЗАСНОВАНІ НА ВЛАСНИХ
СТРАТЕГІЯХ ТА РЕСУРСАХ**

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБЛАСТЕЙ

Обласний конкурс проектів розвитку територіальних громад Полтавської області. Полтавська обласна рада, Полтавська обл.

Обласна рада з 2010 року проводить конкурс проектів територіальних громад, який став дієвим інструментом підтримки розвитку територій, у тому числі співробітництва територіальних громад на регіональному рівні.

ПЕРЕДУМОВИ

Обласна рада проводить конкурсний відбір проектів розвитку територіальних громад, фінансування яких передбачається за рахунок коштів обласного бюджету, відповідних місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством. Мета Конкурсу – підвищення активності територіальних громад та органів місцевого самоврядування у розв’язанні актуальних проблем розвитку територій, поширення позитивного досвіду.

ПРАКТИКА

Обласний конкурс проектів розвитку територіальних громад був започаткований Полтавською обласною радою у 2010 році. Відповідно до Положення, керівним органом Конкурсу є Рада конкурсу. До її складу входять депутати обласної ради, представники органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій (за згодою). Рада конкурсу затверджує порядок проведення конкурсу, контролює дотримання Положення та виконання порядку проведення конкурсу, визначає та рекомендує для наступного затвердження на сесії обласної ради обсяги фінансування з обласного бюджету проектів-переможців.

За сім років переможцями стали 300 проектів розвитку територіальних громад, у тому числі 34 – у 2016 році, 50 – у 2017 році. За цей період у Конкурсі взяли участь територіальні громади з усіх районів області.

Протягом семи років на реалізацію проектів-переможців Конкурсу з обласного бюджету виділено понад 35 млн грн, у тому числі: 3,5 млн грн – у 2016 році, 14,6 млн грн – у 2017 році.

Підготовка та написання проектів здійснюється згідно з вимогами, викладеними в методичних рекомендаціях для учасників, які розміщені на веб-сайті Полтавської обласної ради. Проекти, що подаються на Конкурс, оцінюються за чотирма категоріями: перша категорія – проекти сільських рад, друга категорія – проекти селищних рад та міських рад міст районного значення, третя категорія – проекти районних рад, четверта категорія – проекти співробітництва територіальних громад сіл, селищ, міст районного значення. Слід зазначити, що четверта категорія була затверджена Положенням Конкурсу у 2015 році і це дало змогу територіальним громадам області розробити та подати на конкурс спільні проекти, відповідно до Закону України «Про співробітництво територіальних громад».

Рада конкурсу при відборі переможців враховує соціальну значимість проекту; наявність чіт-

*Котел опалювальний
водонагрівальний твердопаливний
сталювого типу Ретра 65-4М (2)*



кого плану і механізмів розв'язання існуючих проблем та досвід органів місцевого самоврядування щодо їхнього розв'язання; визначеність якісних та кількісних критеріїв оцінки успішності реалізації проекту, фінансово-економічних показників, які мають бути досягнуті; обґрунтованість заявленої потреби у фінансуванні проекту.

Проекти, подані на Конкурс у 2016 році, були спрямовані на: впровадження енергозберігаючих та енергоефективних технологій на об'єктах соціальної сфери; поліпшення соціальної інфраструктури населених пунктів; збереження історико-культурної спадщини; патріотичне виховання суспільства та підтримка заходів з територіальної цілісності України. Переможцями визначено 34 проекти.

Проекти 2017 року передбачають: впровадження енергозберігаючих та енергоефективних технологій на об'єктах соціальної сфери; поліпшення соціальної інфраструктури населених пунктів; охорону навколишнього природного середовища; розвиток спортивної та туристичної інфраструктури населених пунктів. Переможцями визначено 50 проектів.

Обов'язковою умовою отримання з обласного бюджету коштів на реалізацію проекту є співфінансування проектів за рахунок учасників конкурсу (сільських, селищних, міських рад міст районного значення, районних рад) та участь

серед партнерів реалізації проекту громадської організації, зареєстрованої в установленому законом порядку. Вклад партнерських організацій у фінансування проекту має становити не менше 5% від вартості проекту.

На співфінансування проектів-переможців у 2016 році обласна рада спрямувала 3456,234 тис. грн, у 2017 році – 14655,323 тис. грн.

РЕЗУЛЬТАТИ

У 2016 році у Полтавській області було реалізовано 32 проекти розвитку громад на засадах співфінансування з бюджету області, з яких 13 – з енергозбереження, 16 – з поліпшення соціальної інфраструктури населених пунктів; 3 – зі збереження історико-культурної спадщини. Також було втілено в життя 6 перших в області проектів співробітництва територіальних громад, які стали прикладом для інших органів місцевого самоврядування. Три таких проекти («Оновлене життя місцевої пожежної охорони на базі с. Оболонь Семенівського району – запорука безпечної життєдіяльності сільських громад», «Розширення мережі збору твердих побутових відходів на території міської та шести сільських рад Пирятинського району шляхом придбання сміттєвоза, контейнерів та облаштування сучасних контейнерних майданчиків», «Чисте село – Красиве село») було до-

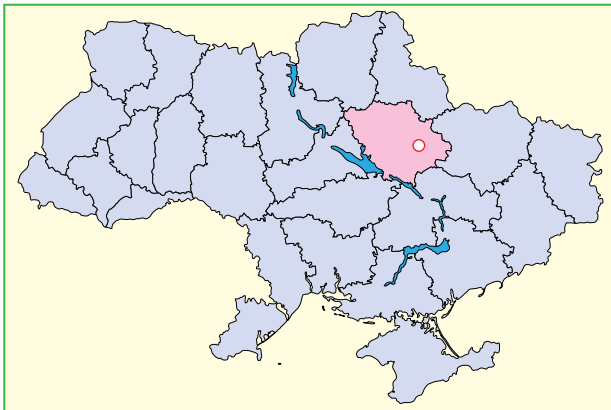
датково профінансовано на 1,2 млн грн проектом «Реформа управління на сході України», що виконується Німецьким товариством із міжнародного співробітництва (GIZ).

Протягом 2017 року реалізовано 44 проекти, з яких 19 – з енергозбереження, 18 – з поліпшення соціальної інфраструктури населених пунктів, 3 – з охорони навколишнього середовища, 4 – з розвитку спортивної та туристичної інфраструктури населених пунктів. Також продовжилася практика реалізації проектів міжмуниципального співробітництва, яких у 2017 році впроваджено 10.

Станом на червень 2018 року, за інформацією Міністерства регіонального розвитку та житлово-комунального господарства України, до відповідного державного реєстру вже внесено 62 договори про співробітництво територіальних громад з Полтавської області, яка є на сьогодні лідером у реалізації подібних проектів.

Досвід Полтавської області з упровадження обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад, зокрема у частині підтримки проектів міжмуниципального співробітництва, викладено у навчально-практичному посібнику «Співробітництво територіальних громад (Міжмуниципальне співробітництво – ММС)», підготовленому у співпраці проекту «Реформа управління на сході України» Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) з Тернопільським національним економічним університетом.

Полтавська область, як лідер у реалізації проектів співробітництва територіальних громад, стала місцем проведення регіональних форумів міжмуниципального співробітництва у 2015 – 2017 роках за участі Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування і Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад.



КОНТАКТИ

Автор практики:

БІЛЕНЬКИЙ Олександр Юрійович

голова Полтавської обласної ради
тел. +380 (532) 56-19-57
факс +380 (532) 56-21-70
моб. +380 (67) 208-93-78
info@oblrada.pl.ua

Контактна особа:

ГРИШКО Віктор Володимирович

Заступник начальника відділу інвестиційної діяльності та проектного менеджменту виконавчого апарату Полтавської обласної ради
тел. +380 (532) 56-97-81
факс +380 (532) 56-21-70
моб. +380 (50) 619-52-32
grishko@oblrada.pl.ua

Орган місцевого самоврядування:

Полтавська обласна рада

вул. Соборності, 45, м. Полтава, 36014, Україна
тел. +380 (532) 56-19-57
факс +380 (532) 56-21-70
info@oblrada.pl.ua
www.oblrada.pl.ua

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Створення опорної школи у смт Петриківка Дніпропетровської області. Петриківська районна рада, Дніпропетровська обл.

Сьогодення вимагає якісно нового рівня організації навчального процесу в школах, особливо у сільських. Допомогти дітям визначитися щодо свого майбутнього – найважливіша місія сучасної школи. Тому сама школа теж має змінитися, і не лише завдяки капітальному ремонту ззовні чи всередині приміщення. Має змінитися підхід до управління освітнім процесом і до самого навчання. І такі зміни на селі можливо здійснити, зокрема, завдяки створенню опорної школи. Позитивний досвід у прийнятті такого рішення продемонструвала влада і громада смт Петриківка.

ПЕРЕДУМОВИ

Сьогодні Україна інтегрується у європейський і світовий освітній простір та потребує проведення модернізації змісту освіти в контексті її відповідності сучасним потребам.

Усвідомлюючи це та маючи бажання дати підростаючому поколінню якісно новий рівень доступу до знань, керівництво Петриківського району разом із депутатами районної та селищної рад обговорили можливість створення на базі Петриківської середньої загальноосвітньої школи з профільним виробничим навчанням I-III ступенів, опорної школи.

З метою впровадження проекту було проведено ряд громадських слухань із батьками учнів, педагогічними колективами трьох шкіл (дві з яких неповні середні) для того, щоб донести суть концепції опорної школи та її переваги для дітей. У результаті вдалося подолати їх пересторогу до змін і отримати згоду розпочати процес створення опорної школи із сучасною матеріальною базою.

ПРАКТИКА

Першим етапом її створення став капітальний ремонт головного корпусу: заміна даху, утеплення стін, оновлення системи опалення, каналізації, водопостачання. Відремонтували класні кімнати, бібліотеку, їдальню, актову та спортивну зали, останню обладнали новими спортивним інвентарем.

Облаштували шкільне подвір'я, реконструювали стадіон: бігові доріжки, баскетбольні та волейбольні поля, створили зону з антивандальними тренажерами.

Капітальний ремонт школи здійснили вперше за 87 років. На її ремонт витратили понад 21 мільйон гривень, з них 3 мільйони за рахунок субвенції з місцевих бюджетів.

Опорна школа відчинила двері 1 вересня 2017 року. Кабінети оснащені мультимедійними дошками, проекторами, персональними комп'ютерами для вчителів, новими меблями. Тут є два лінгафонних кабінети, два кабінети інформатики. Все це відкриває нові можливості для педагогів і школярів.

Нові можливості для навчання і здобуття умінь та навичок отримали також діти з особливими потребами. Тепер вони разом із своїми ровесниками можуть відвідувати звичайну школу та отримувати освіту в належних умовах. Для них за європейськими стандартами створена ресурсна кімната – спеціально облаштований клас, де діти навчаються за індивідуальною програмою. Тут корекційні педагоги допомагають хлопчикам та дівчаткам, зокрема, отримати і повсякденні побутові навички. Для цього є всі необхідні меблі, техніка і навіть кухня. Адже основне завдання інклюзивної освіти – підготувати дітей до самостійного дорослого життя.



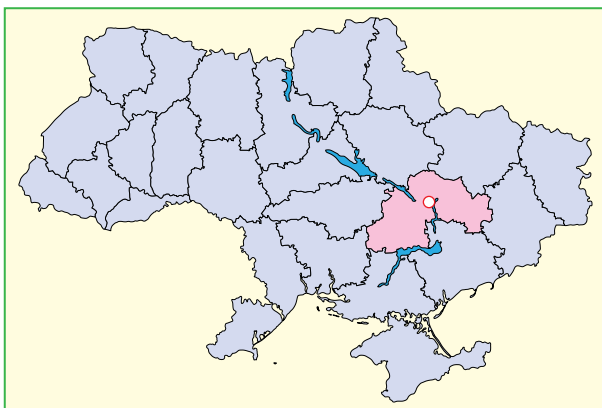
Один із букросингів Петриківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Петриківської районної ради (опорний заклад)



Медіатека для дітей з особливими потребами Петриківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Петриківської районної ради (опорний заклад)

Окрім ресурсної кімнати, в школі обладнано букросинги, медіатеку, де можна почитати, скористатися Інтернетом, поспілкуватися з однолітками.

Підвезення дітей до опорної школи здійснюється шкільними автобусами, які вранці забирають їх біля дому, а після закінчення уроків привозять теж під самий двір, що забезпечує безпеку школярів.



РЕЗУЛЬТАТИ

Створення опорної школи підвищило ефективність роботи педагогів, управління освітнім процесом і забезпечило належні умови для індивідуального підходу до навчання, поглибленого вивчення окремих предметів, запровадження профільного навчання, яке допоможе дітям визначитися щодо свого майбутнього і впевнено почуватися під час складання зовнішнього незалежного оцінювання.

КОНТАКТИ

Автор практики:

КОВАЛЕНКО Наталія Іванівна

голова Петриківської районної ради
тел. +380 (5634) 2-27-79
факс +380 (5634) 2-27-58
моб. +380 (98) 338-93-94
petrada@dp.gov.ua

Контактна особа:

МОЖНА Лідія Іванівна

Заступник голови Петриківської районної ради по виконавчому апарату – керуючий справами
тел. +380 (5634) 2-27-89
факс +380 (5634) 2-27-58
моб. +380 (67) 633-81-78
lida_rayrada@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Петриківська районна рада

пр. Петра Калнишевського, 69, смт Петриківка,
Петриківський район, Дніпропетровська область,
51800, Україна
тел. +380 (5634) 2-27-57
факс: +380 (5634) 2-27-58
petrada@dp.gov.ua
www.petrikiv-rn.dp.gov.ua

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСТ

Стратегічний план – запорука стабільного розвитку громади! Тростянецька міська рада, Тростянецький р-н, Сумська обл. (з жовтня 2017 року: Тростянецька ОТГ)

Міська влада завдяки плановій та поетапній реалізації стратегії розвитку міста забезпечила залучення прямих іноземних інвестицій, зростання малого підприємництва, формування конкурентного ринку праці, а також створила комфортні умови проживання і відпочинку для жителів та гостей міста.

ПЕРЕДУМОВИ

До 2005 року у міській владі Тростянця не було жодної стратегії розвитку міста і це негативно впливало на стан громади. Непослідовні кроки при підготовці та реалізації щорічних планів соціально-економічного розвитку, які традиційно приймалися на сесіях міської ради, були наслідком відсутності аналізу зовнішніх та внутрішніх чинників, можливостей та загроз. Місто виглядало скоріше депресивним, ніж економічно та соціально розвинутим, спостерігався суттєвий відтік населення, наростало невдоволення жителів таким станом.

У 2005 році новообраний міський голова Ю.Бова поставив апарату міської ради завдання не лише займатися «латанням дірок», а розпочати формування стратегії міського розвитку. У 2007 році, завдяки співпраці з проектом USAID «Економічний розвиток українських міст», розпочалася системна робота над формуванням якісної і такої, що відповідає міжнародним стандартам, стратегії економічного розвитку міста Тростянець.

Спочатку було підготовлено «Профіль громади» та проведено соціологічні дослідження думки місцевих підприємців, чиновників бюджетних установ, населення. В результаті було обрано стратегічні напрямки – чинники економічного розвитку Тростянця, на яких зосередився «Стратегічний план»:

- розвиток малого і середнього підприємництва, в тому числі через розвиток туризму;
- розвиток комунальної інфраструктури;
- залучення інвестицій.

.....
Експертний комітет сформував таке бачення розвитку міста: «Тростянець – шоколадна столиця України, прадавня українська земля, мальовничий край чистих озер та унікальних пам'яток архітектури. Місто з досвідом залучення іноземних інвестицій, давніми традиціями в галузі харчової, переробної, деревообробної та машинобудівної промисловості, важливий залізничний та автомобільний транспортний вузол. Екологічно чисте місто, яке формує сприятливі умови для розвитку бізнесу та відпочинкового туризму, інвестицій у традиційних та інноваційних галузях. Край працьовитих і талановитих людей, які прагнуть жити у впорядкованому місті з високим рівнем життя і добробуту та відповідальною владою».
.....

Стратегія розвитку міста після громадського обговорення була затверджена на сесії міської ради у березні 2008 року.

ПРАКТИКА

«Стратегічний план економічного розвитку міста Тростянець» став головним документом, на який спирається міська рада та її виконавчий комітет у своїй діяльності. Враховуючи, що за кожним пріоритетним напрямком були визначені стратегічні та оперативні цілі, міській владі потрібно було лише планово та поетапно вирішувати ці критичні питання, не відволікатися на другорядні завдання та проблеми, концентруючи головні ресурси саме на пріоритетних завданнях.



Круглий Двір та Палац Галичина



Проект Промислового парку «Тростянець»

Так, за період реалізації стратегії, особливо у 2009-2012 та у 2015-2017 роках, завдяки чіткому та логічному алгоритму дій з виконання «Стратегічного плану економічного розвитку міста Тростянець», за всіма трьома пріоритетними напрямками місцевого розвитку вдалося досягти значних результатів.

I. Розвиток малого та середнього підприємництва

Ця діяльність, в першу чергу, базувалася на розробленій на основі стратегії «Програмі підтримки малого та середнього підприємництва», що включала кілька основних пунктів.

1.1. Необхідність активізації суб'єктів малого підприємництва і спрощення умов для їхнього розвитку.

Для задоволення потреби малого та середнього бізнесу у місцях для ведення підприємницької діяльності, було розроблено чіткий та прозорий механізм розміщення торгових павільйонів по місту. «Комплексна схема розміщення тимчасових споруд на території м. Тростянець», підготовлена із залученням профільного інституту, була затверджена сесією міської ради, оприлюднена в місцевих ЗМІ та на офіційному сайті міської ради. Ця Схема стала базовим нормативним документом, що регулює встановлення МАФів у місті. Вона спочатку передбачала 52 місця для розміщення тимчасових споруд. За попитом бізнесу документ періодично коригується, і станом на грудень 2017 року він вже передбачає 72 місця.

Для підприємців була створена можливість безпосередньо через Центр надання адміністративних послуг подати заявку на встановлення МАФу та отримати паспорт прив'язки тимчасової споруди і пакет дозвільних документів. Завдяки відкритості і прозорості процесу, скороченню часу та усуненню

корупційних ризиків, було створено конкурентні умови для розвитку місцевого бізнесу. В результаті місто отримало сучасні торговельні павільйони, розроблені в індивідуальних архітектурних стилях, які автоматично стали інструментом створення нових робочих місць та, відповідно, наповнення міського бюджету.

Станом на 31.12.2017 року споруджено та працюють торговельні павільйони на 43 місцях для розміщення тимчасових споруд, у яких створено щонайменше 86 робочих місць. Отже, цей напрямок роботи міської ради позитивно вплинув на розвиток малого підприємництва, що, в свою чергу, значно покращило економіку міста.

1.2. Створення належних умов праці для підприємців на ринках міста.

Для підтримки малого підприємництва, особливо тих, хто починає свою діяльність з торгівлі на ринках, міська рада з 2010 року піднімала перед районною радою питання щодо передачі місту двох занедбаних та збиткових ринків, які знаходилися у комунальній власності районної ради та розташовувалися у місті Тростянець. Та лише у лютому 2016 року обидва ринки (комунальне підприємство «Тростянецький ринок») у край занедбаному стані були передані місту.

Міська рада провела значну роботу з відновлення ринків. Відразу було призначено нове керівництво, яке прозоро, з залученням ради підприємців ринку та спільно з міською владою, почало вирішувати фінансові й господарські проблеми.

Міська рада розробила комплекс заходів для поліпшення стану міських ринків і почала його поетапно реалізовувати.

На першому етапі проводилися зустрічі з підприємцями, які працюють на ринках міста, з метою детального вивчення проблем та напрацювання

шляхів їх розв'язання. В результаті було розроблено та презентовано план розвитку підприємства.

Наступним кроком стало внесення змін до міського бюджету, схвалене Тростянецькою міською радою, та надання фінансової підтримки КП «Тростянецький ринок» у розмірі 850 тис. грн. Кошти були витрачені на облаштування території та поліпшення матеріально-технічного стану «Центрального» та «Денного» ринків. Загалом, за рік на ремонті роботи на ринках з міського бюджету було виділено 1175,8 тис. грн. За ці кошти на території ринку збудовано систему зливової каналізації та укладено більше 1200 кв. м тротуарної бруківки, відремонтовано і утеплено м'ясний та молочний павільйони, відновлено зовнішнє освітлення.

За цей час було приведено у відповідність до чинного законодавства відносини з підприємцями, які працюють на ринках – укладено договори оренди кіосків і торгівельних павільйонів.

Маючи на меті стимулювання розвитку КП «Тростянецький ринок» та підтримку малого бізнесу, Тростянецька міська рада прийняла рішення про звільнення підприємства від плати за користування земельними ділянками (земельного податку), на яких розташовані ринки. Завдяки цьому податкове навантаження на підприємців, які там працюють, було зменшено на загальну суму 32 651 грн в місяць.

Реалізація всіх заходів у комплексі дозволила поліпшити умови праці підприємців та покращити якість обслуговування споживачів на ринках міста. Як наслідок, на «Центральному» ринку щоденна кількість торгуючих збільшилась на 50-70 осіб та, відповідно, зросла кількість покупців. У результаті всіх змін, на «Центральному» ринку було створено умови для стабільної роботи 270-350 підприємців. Відповідно, суттєво збільшились доходи самого підприємства: якщо до передачі ринків місту в 2015 році плата за користування торговими місцями складала 313,4 тис. грн, то у 2016 році – 997,9 тис. грн, а за підсумками 2017 року – 1296,52 тис. грн.

Важливим кроком стало рішення щодо заміни на «Денному» ринку застарілих кіосків на сучасні європейські павільйони, більш зручні для продавців та покупців. Міська влада узгодила з підприємцями загальну концепцію розміщення всього комплексу торговельних об'єктів на ринку – зовнішній вигляд, площа кожного МАФу, інфраструктура навколо. Після цього Тростянецька міська рада розробила та затвердила «Схему розміщення тимчасових споруд (торговельних павільйонів) на «Денному» ринку», якою визначено 43 місця для встановлення, розміри та архітектурні типи тимчасових споруд. Раніше торговці працювали у кіосках площею 6 кв. м, а нова

Схема передбачила сучасні павільйони площею 25 та 30 кв. м. У такий спосіб територія ринку використовується ефективніше, підприємці отримали змогу краще представити свій товар, а споживачі – зручні умови та якісне обслуговування. У березні-серпні 2016 року міська рада видала 43 паспорти прив'язки тимчасових споруд і всі вони були встановлені. При цьому підприємці встановлювали МАФи за власний рахунок та провели роботи з благоустрою навколо них, витративши загалом близько 4 млн грн. Міська рада провела роботи з благоустрою прилеглої території та облаштувала автостоянку перед ринком. Все це дозволило поліпшити й графік роботи «Денного» ринку – він працює з 8.00 до 22.00 (раніше торгівля велася з 8.00 до 13.00).

Завдяки цим заходам, ринки міста почали розвиватися як сучасні майданчики для ведення підприємницької діяльності та якісного обслуговування жителів міста і району.

За впровадження проекту з реорганізації міських ринків Тростянецька міська рада отримала Диплом I ступеня на Конкурсі «Кращі практики місцевого самоврядування у 2016 році» за темою «Стимулювання економічної активності, створення робочих місць».

1.3. Туризм – запорука розвитку малого підприємництва.

Нааявність в місті значної кількості унікальних пам'яток архітектури та мальовничої природи є суттєвим чинником розвитку туризму, що безпосередньо стимулює підприємництво. Саме тому, починаючи з 2008 року і особливо протягом 2015-2017 років, міська рада активно працювала у напрямку підвищення туристичної привабливості міста. Головним завданням у 2008-2012 роках було відновлення і ремонт пам'яток історії та архітектури XVIII століття – фортеці «Круглий Двір» та садиби Л.Є.Кеніга (О.Галіцина), облаштування виставкових залів та музейних кімнат. У той же час у місті будували і нові туристичні об'єкти – «Алея закоханих» із старовинною альтанкою, грот «Німф» у дендропарку «Нескучне», який також впорядковано. На всіх історичних об'єктах влаштовано нічне декоративне освітлення, встановлено туристичні мапи, вказівники маршрутів тощо.

Масштабні події – всеукраїнські та міжнародні фестивалі, які проводяться в урочищі «Нескучне» та у фортеці «Круглий двір», почали привертати увагу тисяч туристів. Перші заходи організовувалися, починаючи з 2009 року. А з 2015 року чотири події вже проводяться щорічно: фестиваль класичної музики «Чайковський Fest», фестиваль історичної реконструкції «Стара Фортеця. Подорож крізь століття»,

спортивний фестиваль «Нескучний Вело Fest», музичний фестиваль «Схід-рок». Щороку їх відвідують до 25 тис. туристів. За останні три роки фестивалі у Тростянці стають все більше популярними і визнаються одними з кращих в Україні. Завдяки цьому фестиваль «Стара Фортеця. Подорож крізь століття» з бюджетом понад 350 тис. грн навіть став самоокупним. Тобто, міська рада взагалі не витрачає кошти на його проведення. Фестиваль «Схід-рок» з бюджетом майже 950 тис. грн теж практично самоокупний.

Продовжується й створення нових експозицій. У клубному закладі Тростянецької міської ради «Культурно-дозвіллевий комплекс «Тростянецький», який розміщений в пам'ятці архітектури XVIII століття – Садибі Л.Є.Кеніга, створено картинну галерею, експозиції «Музей шоколаду» та «Музей кави». У 2017 році тут відкрито кімнату-експозицію П.І.Чайковського. Ці об'єкти щоденно приваблюють сотні відвідувачів. Лише садиба Л.Є.Кеніга щороку приймає близько 8 тис. гостей. Загальний річний потік туристів до міста у 2017 році склав орієнтовно 30 тис. людей.

Збільшення туристичного потоку стимулює діяльність місцевих підприємств, які ведуть ярмаркову торгівлю, надають послуги таксі, громадського харчування, приватних готелів та магазинів.

Так, кількість місцевих підприємств, залучених до ярмарок, що проходять під час фестивалів, зростає з 21 у 2015 році до 48 у 2017 році.

Комунальні готелі за останні три роки під час проведення фестивалів отримали додаткові доходи на загальну суму 53,5 тис. грн.

Підприємство «Ринок Європейський», яке обслуговує територію ярмарку під час проведення фестивалів, збільшило свої доходи з 40,62 тис. грн у 2015 році до 112,39 тис. грн у 2017 році. Загалом за три роки підприємство додатково отримало 231,56 тис. гривень.

Клубний заклад Тростянецької міської ради «Культурно-дозвіллевий комплекс «Тростянецький» за 2015-2017 роки реалізував сувенірної продукції на загальну суму 174,4 тис. гривень.

II. Залучення інвестицій

Залучення інвестицій в економіку міста було визначено одним з пріоритетних завдань міської влади. Ця діяльність велася у трьох напрямках.

2.1. Залучення інвестицій у розвиток шоколадної фабрики «Крафт Фудз Україна» (сьогоднішня назва ПрАТ «Монделіс Україна»).

Визначивши шоколадну фабрику пріоритетом промислового розвитку та стратегічним партнером, міська рада провела низку переговорів та заходів для переконання іноземного інвестора у придбанні збанкрутілого цукрового заводу, розташованого поруч з фабрикою. Завдяки запровадженню пільг та максимальному сприянню, інвестору вдалося домогтися вкладання інвестицій саме у територію цього заводу, який в результаті був викуплений.



Фестиваль «Стара фортеця»



Фестиваль класичної музики «Чайковський Fest»

З 2009 року почалася перебудова шоколадної фабрики. Отримавши нову територію площею 30 га, інвестор розпочав будівництво нових виробничих підрозділів. Так, у 2009 році було запущено виробництво кави «Jacobs» та «CARTE NOIRE». Наступним стало зведення сучасного заводу з виробництва бісквітної продукції – печива «Огео», «Тис» та «Барні», який було введено в експлуатацію у 2010 році. Завдяки позитивним тенденціям в реалізації продукції, з кожним роком підприємство нарощувало обсяги виробництва. Нажаль, події 2014 року зменшили інвестування. Та вже у 2015-2016 роках вкладання коштів відновилося, встановлюється нове обладнання – сучасні роботи та пакувальні машини, виробничі лінії тощо. Загалом, за 2007-2016 роки у розвиток підприємства було вкладено 162,28 млн дол. США. Обсяг виробництва за цей період зріс з 1,5 млрд грн до понад 5 млрд грн. Світова криза і втрата ринків Росії та Донбасу (25% від обсягів колишнього виробництва) спонукали менеджмент фабрики активізувати просування продукції на ринки Азії, Африки, Європи та навіть, вперше в історії, Америки. З'явилися й нові продукти: надтонке печиво «Огео» для Європи та новий батончик «Milka Oreo» для США. Підприємство зберегло працюючий персонал і вийшло на колишні обсяги виробництва. Нині у виробничих підрозділах фабрики працює 1200-1500 людей (в залежності від сезону), ще кілька сотень спеціалістів – на аутсорсингу. Підприємство, будучи найбільшим експортером продукції в Сумській області, забезпечує понад 50 відсотків експорту.

Також міська влада намагалася максимально залучити місцевих виробників до постачання сировини та послуг шоколадній фабриці. Так, ТОВ «ТД Ельдорадо» переобладнало виробничий комплекс з виготовлення борошна, удвічі збільшило потужності і тепер поставляє фабриці 95% борошна (11 тис. тонн на рік). Додаткову роботу отримали 30 жителів міста.

2.2. Створення промислового парку «Тростянець».

Враховуючи значну потребу шоколадно-бісквітної фабрики у сировині, яка виробляється у безпосередній близькості, міська рада розпочала реалізацію амбітного проекту зі створення промислового кластеру навколо ПрАТ «Монделіс Україна», для якого була обрана вільна територія поруч. 18 липня 2014 року міська рада схвалила «Концепцію промислового парку «Тростянець» та його створення на земельних ділянках загальною

площею 40 га у м. Тростянець по вулиці Набережна, терміном на 30 років. Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України зареєструвало за №12 промисловий парк «Тростянець» в Національному реєстрі індустріальних (промислових) парків України.

Відповідно до концепції, на території парку можуть розміщуватися підприємства харчової або легкої промисловості. Пріоритет буде надаватися підприємствам з виробництва цукру, борошно-мукомельної продукції, переробки молока, виробництва та переробки курячих яєць саме для потреб шоколадної фабрики.

У 2015-2017 роках міська рада залучила кошти ДФРР (3 млн 212,8 тис. грн) на розвиток інфраструктури промислового парку «Тростянець» – до його території було прокладено 2,3 км каналізаційних та 1,3 км водопровідних мереж, збудовано КНС.

Для промоції промислового парку на сайті міської ради створено спеціальну вкладку, виготовлено двомовний буклет про промисловий парк «Тростянець» та інвестиційно-привабливі земельні ділянки. У 2017 році з'явилися потенційні інвестори будівництва молокозаводу та ТЕС на відновлювальних джерелах енергії в рамках концепції промислового парку «Тростянець», для задоволення потреб ПрАТ «Монделіс Україна» сухим молоком та тепловою енергією.

2.3. Залучення інвесторів на підприємства-банкрути.

До 2015 року в місті гостро стояло питання подальшої долі підприємств, які збанкрутували чи знаходилися на межі банкрутства. З метою пошуку для них інвесторів міська влада створила реєстр цих підприємств з детальним описом матеріально-технічного стану кожного. Було розпочато пошук інвесторів для відновлення ВАТ ТП «Райагротехсервіс», ВАТ «Тростянецький КХП» та ПрАТ «ДВ Система».

Для потенційних майбутніх власників було організовано круглі столи та презентації потужностей цих трьох підприємств, і в результаті кожне з них отримало свого інвестора.

На території ВАТ ТП «Райагротехсервіс» (площа земельної ділянки 4,96 га) сьогодні працюють сім місцевих суб'єктів господарювання. Тут розміщено виробництво з переробки деревини, підприємство з обслуговування ПрАТ «Монделіс Україна», підприємство з виробництва готових кормів для тварин, складське господарство, виробництво виробів з бетону, сауна та офісна будівля. Загальний обсяг інвестицій у територію склав близько 20 млн грн, а на нових виробництвах створено 57 робочих місць.

Задля пошуку підприємців та заохочення їх на придбання будівель підприємства-банкрута ВАТ «Тростянецький КХП» (площа земельної ділянки 1,7 га), міська рада виготовила ескізні проектні пропозиції майбутнього зовнішнього вигляду цього об'єкту у відповідності до плану перспективного розвитку Тростянця як туристичного міста, враховуючи історичний район навколо. В результаті переговорів з кількома підприємцями, комплекс був проданий двом суб'єктам господарювання, один з яких інвестував в будівництво торгового центру «Мельниця», влаштував міні-ринок, створив виробництво тротуарної плитки та має наміри облаштувати готель в історичній будівлі колишнього млина. Загальний обсяг інвестицій склав близько 11 млн грн, а на нових торговельних та виробничих об'єктах створено 77 робочих місць.

Для ПрАТ «ДВ Система» (площа земельної ділянки 1,7 га) було знайдено інвестора, який, придбавши це підприємство, відновив виробництво мінеральної води, започаткував виготовлення тротуарної плитки та побудував міні-торговий центр (аптека, магазин, перукарня). Загальний обсяг інвестицій склав близько 3 млн грн, на нових торговельних та виробничих об'єктах створено 25 робочих місць.

Завдяки діяльності міської влади, у цьому напрямі збережено матеріально-технічну базу трьох підприємств (у випадку ліквідації вони були б повністю зруйновані, а їхня територія занедбана). Місцевий бізнес отримав нові майданчики для розвитку, а жителі міста – нові робочі місця.

2.4. Залучення інвесторів на вільні земельні ділянки.

Для виконання цього завдання, перш за все, було проведено інвентаризацію всіх вільних земель. Для визначених семи ділянок було виготовлено землевпорядну документацію (з вказанням кадастрового номеру, площі, конфігурації та цільового призначення) та паспорти (мережі водозабезпечення, водовідведення, газопостачання та енергозабезпечення, автодороги та залізничні магістралі).

Таким чином, потенційний інвестор за паспортом земельної ділянки мав можливість визначити її інвестиційну привабливість.

Також у місті було оновлено всю землевпорядну та містобудівну документацію, підготовлено та затверджено новий Генеральний план.

У вересні 2016 року німецькі інвестори ТОВ «Норд Ареал Енергі ГмБХ» зацікавилися можливістю розміщення на території міста сонячних та вітрових електростанцій. Вони зупинили свій вибір на трьох земельних ділянках на околиці міста, що були не придатні для інших видів виробництва, крім со-

нечної енергетики, і розпочали допроектні роботи. 14 квітня 2017 року було укладено договір оренди на першу ділянку загальною площею 9 га з річною орендною платою 185,9 тис. грн. Окрім того, інвестор зареєстрував своє підприємство у Тростянці, щоб у подальшому сплачувати податки до міського, районного та державного бюджетів. Сонячна електростанція буде мати потужність 5,8 МВт, очікувані інвестиції – 8 млн євро, передбачається створення 30 нових робочих місць. Окрім того, в результаті реалізації цього проекту місто отримує енергетичну незалежність.

III. Розвиток комунальної інфраструктури

Цей стратегічний пріоритет був реалізований за такими напрямками:

- Забезпечення газопостачання на всіх вулицях міста: 2008-2009 роки – побудовано 9 км газопроводу, більше 10 ГРП і ШРП на загальну вартість 978,5 тис. грн.
- Ремонт та будівництво доріг і тротуарів – збудовано та капітально відремонтовано 7 км асфальтного покриття на вулицях міста, облаштовано бруківкою 7,2 км тротуарів; реконструйовано 5 мостів; встановлено 13 «лежачих поліцейських» та два світлофори.
- Проведення повноцінного ремонту та створення комфортних умов проживання в багатоквартирному житловому фонді – проведено капітальний ремонт всіх аварійних покрівель в багатоповерхових житлових будинках (17,1 тис. кв. м руберойдних покрівель та 8,7 тис. кв. м шиферних покрівель); відремонтовано 123 під'їзди; замінено 109 дверей у під'їздах на сучасні металеві у 87 будинках; замінено на пластикові 6,9 км водопроводів та 3,8 км каналізаційних мереж; встановлено 784 під'їзних енергозберігаючих антивандальних систем освітлення у житловому фонді та 189 ліхтарів освітлення прибудинкової території.
- Забезпечення населення міста якісною водою – побудовано у 2015 році нову глибинну артезіанську свердловину та у 2017 році водопровідну мережу протяжністю 2,1 км; проведено реконструкцію всіх водозаборів міста; модернізовано 3 лінії біоочищення на головних очисних спорудах міста.
- Створення мережі якісного вуличного освітлення по всьому місту – встановлено 1269 вуличних ліхтарів та 33 системи двотарифного обліку електроенергії; обладнано енергозберігаючим декоративним нічним освітленням всі пам'ятки архітектури в місті; придбано спецтехніку

(автовежу) для обслуговування мереж вуличного освітлення.

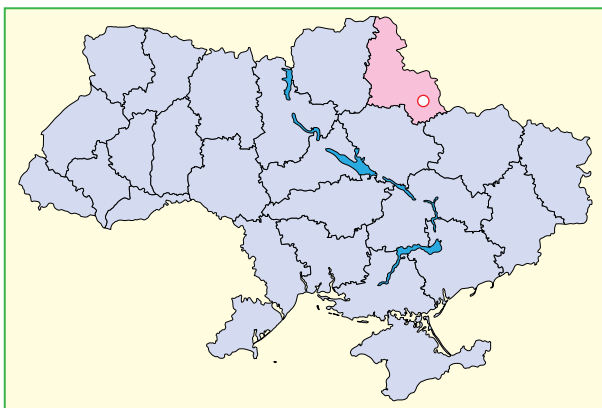
- Забезпечення повного та своєчасного вивезення твердих побутових відходів: 168 із 186 вулиць і провулків міста охоплено централізованим вивезенням ТПВ; у центральних мікрорайонах запроваджено роздільний збір сміття.
- Покращення якості маршрутного транспорту в місті та забезпечення безкоштовним перевезенням пільговиків – протягом 2016-2017 років придбано два нових сучасних автобуси за 2,2 млн грн; з 2016 року за рахунок міського бюджету комунальний автотранспорт безкоштовно перевозить всіх пасажирів пільгової категорії.

Протягом 2015-2017 років на заходи з виконання завдань «Стратегічного плану економічного розвитку міста Тростянець» витрачено 80 543,33 тис. грн з таких джерел:

- міський бюджет 29 453,69 тис. грн;
- кошти суб'єктів підприємницької діяльності 47 605,23 тис. грн;
- ДФРР 2 876,2 тис. грн;
- бюджети різних рівнів 426,21 тис. грн.

РЕЗУЛЬТАТИ

За 2015-2017 роки у результаті комплексу заходів, які здійснила Тростянецька міська рада за кожним напрямком Стратегічного плану, досягнуто суттєві результати.



Завдяки виконанню Стратегічного плану покращилися економічні показники Тростянця: за статистичними даними станом на 01.01.2017 року в місті зареєстровано 1480 суб'єктів господарської діяльності; рівень безробіття – 2,1%, загальний обсяг інвестицій у 2016 році в основний капітал склав 444,7 млн грн.

Позитивний економічний стан сприяє розвитку міста, про що свідчать темпи зростання доходної частини міського та районного бюджетів. Так, бюджет Тростянця у 2008 році був 9,2 млн грн, а у 2016 році став 34 млн грн. За підсумками 2017 року дохідна частина міського бюджету складала 43,6 млн грн (не враховуючи вилучення з 2015 року прибуткового податку з громадян з міського бюджету до районного в обсязі близько 13 млн грн).

«Стратегічний план економічного розвитку міста Тростянець» став ключовим документом, який дозволив розвивати місто за головними напрямками з максимально ефективним результатом. Його планова та поетапна реалізація дала змогу міській владі залучити інвестиції в економіку міста, створити нові робочі місця, підвищити якісь комунальних послуг, створити зони комфортного відпочинку для жителів та гостей міста, а головне – зупинити відтік молоді в крупніші населені пункти.

Досвід Тростянця з реалізації Стратегічного плану економічного розвитку неодноразово презентувався для інших органів місцевого самоврядування на різноманітних заходах.

КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ЗЛЕПКО Володимир Анатолійович

Заступник міського голови з питань економічного розвитку, бюджету, залучення інвестицій, торгівлі, малого та середнього підприємництва, управління комунальним майном, законності та регулювання земельних відносин, Тростянецька міська рада
тел. +380 (5458)5-13-80
факс +380 (5458)5-13-80
моб. +380 (66) 263-59-50
zlepko@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Тростянецька міська рада

вул. Миру, 6, м. Тростянець, Тростянецький район,
Сумська область, 42600, Україна
тел. +380(5458)5-13-80
факс +380(5458)5-13-80
mail@trostyanets-miskrada.gov.ua
trostyanets-maskrada.gov.ua

Забезпечення територіальної доступності адміністративних послуг для громадян і бізнесу на території міста Кам'янського. Кам'янська міська рада, Дніпровський р-н, Дніпропетровська обл.

Міська рада реалізувала комплексний проект зі створення комфортних умов для отримання адміністративних послуг на всій території міста шляхом відкриття двох філій Центру надання адміністративних послуг у віддалених районах та запровадження унікального сервісу «Мобільний офіс ЦНАП», зорієнтованого на людей з особливими потребами.

ПЕРЕДУМОВИ

Одним із пріоритетних завдань реформи системи надання адміністративних послуг є забезпечення доступності послуг для громадян і суб'єктів господарювання.

Для Кам'янського питання «крокової» доступності адмінпослуг особливо актуальне, оскільки місто має значну площу і територіально поділяється на три великі райони. Громадяни та представники бізнесу, щоб проконсультуватися, подати документи та отримати результати, вимушені були кілька разів приїжджати до Центру надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП) у центрі міста. Інша вкрай важлива проблема – відсутність можливості самотужки діставатись до ЦНАП для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп міського населення. Звичайно, відповідно до чинного законодавства, у більшості випадків документи можна надіслати поштою або подати через уповноважену особу, проте для цього потрібно витратити кошти і час, долати певні незручності. Окрім того, деякі види адміністративних послуг передбачають особисту присутність заявника.

Міська влада Кам'янського вирішила підійти до розв'язання цих проблем комплексно та реорганізувала систему надання адміністративних послуг.

ПРАКТИКА

І етап. Створення філій ЦНАП та організація на території міста повноцінної мережі Центрив надання адміністративних послуг.

Місто поділяється на три райони: Дніпровський, Заводський, Південний. Головний офіс ЦНАП розміщується у центрі міста, у Заводському районі. В ході реалізації практики було створено дві його



Адміністратор Кам'янського ЦНАП Яланська Дар'я

філії у віддалених районах – Дніпровському та Південному, де мешкає майже 60 відсотків усього населення міста.

Завдяки впровадженню цієї ініціативи ЦНАП, м. Кам'янське стало першим серед Центрив у містах обласного значення, що складається з трьох повноцінних офісів, оформлених в єдиному архітектурно-дизайнерському рішенні та з єдиними системами електронної взаємодії: електронною чергою, електронною системою оцінки якості обслуговування, відеоспостереженням, IP-телефонією.

У кожному з офісів ЦНАП надається весь спектр адміністративних послуг – 198 видів послуг територіальних органів центральних органів виконавчої влади та Кам'янської міської ради, її виконавчого комітету. Також на базі головного офісу ЦНАП запроваджено роботу першого в області «Офісу комунальних послуг», де надаються 55 видів послуг у сфері тепло-, газо-, водопостачання, житлово-комунального

господарства та благоустрою. У двох філіях Центру організовано вікна прийому служб, які працюють в «Офісі комунальних послуг», що дозволяє громадянам у максимальній територіальній близькості оперативно вирішувати важливі життєві питання.

Окрім того, з відкриттям філій Центру стало можливим введення принципу екстериторіальності щодо отримання послуг на території міста. Тобто, житель одного району може отримати необхідні послуги в іншому.

II етап. «Мобільний офіс ЦНАП» як можливість надання якісних адміністративних послуг людям з особливими потребами за місцем їх безпосереднього перебування.

Люди з особливими потребами (особи з інвалідністю I та II групи, похилого віку, громадяни інших пільгових категорій) отримали можливість викликати адміністратора ЦНАП безпосередньо до місця свого проживання або лікування для подання заяви з пакетом документів на отримання певної адміністративної послуги. Потрібно лише подати до ЦНАП відповідну заявку телефоном або електронною поштою. Адміністратор ЦНАП зі спеціальним металевим кейсом, обладнаним всією необхідною технікою (портативним сканером, принтером, комп'ютером, 3G-роутером, веб-камерою тощо), в конкретно визначений та заздалегідь повідомлений час виїжджає до місця знаходження заявника, який обмежений у пересуванні.

Під час особистого візиту адміністратор Центру приймає документи та реєструє їх за допомогою наявної техніки через єдиний програмно-технічний комплекс облдержадміністрації «Регіональний віртуальний офіс електронних адміністративних послуг Дніпропетровської області». За допомогою комп'ютера та модема до програмного комплексу вносяться всі необхідні дані про заявника, тип послуги, що

надається, надані документи. Портативний принтер дозволяє роздрукувати опис прийнятих документів з номером зареєстрованої справи. За необхідності адміністратор сканує документи на портативному сканері. Якщо послуга передбачає адміністративний збір, адміністратор може за допомогою он-лайн сервісу «fast-pay» провести оплату (у разі наявності в заявника платіжної картки) та долучити квитанцію до пакету документів. Для уникнення корупційних ризиків та забезпечення прозорості процедури, при відкритті спеціального кейсу автоматично вмикається камера відеозапису. Результати надання адміністративних послуг користувачі сервісу «Мобільний офіс ЦНАП» отримують рекомендованим листом.

Для реалізації проекту Кам'янською міською радою були прийняті рішення про відкриття філій ЦНАП та організацію віддаленого робочого місця адміністратора Центру в форматі «Мобільного офісу». На фінансування заходів проекту було виділено кошти з міського бюджету – 2,5 млн грн для створення двох філій ЦНАП та 35 тис. грн для забезпечення технічної частини «Мобільного офісу ЦНАП».

РЕЗУЛЬТАТИ

За час від початку діяльності двох філій ЦНАП (I етап – 2016 рік) значно зросла кількість клієнтів, нині їх у середньому 1500 щодня.

За рік роботи філій з червня 2016 року через мережу ЦНАП було прийнято 199 823 клієнти, що удвічі більше, ніж за період з червня 2015 – по червень 2016 років. Такі показники свідчать про високу ефективність практики як інструменту популяризації та забезпечення доступності адміністративних послуг для жителів Кам'янського.

Високий рейтинг сервісів демонструють результати опитування громадської думки, а та-



Адміністратор Кам'янського ЦНАП Яланська Дар'я та клієнт – інвалід I групи Лазаренко Людмила



Презентація Мобільного ЦНАП на підсумковій конференції конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування» – 2017

кож схвальні відгуки клієнтів ЦНАП, залишені в електронній системі оцінки якості обслуговування, до якої підключені настільні планшети на кожному з 64 облаштованих місць для прийому відвідувачів у трьох офісах Центру.

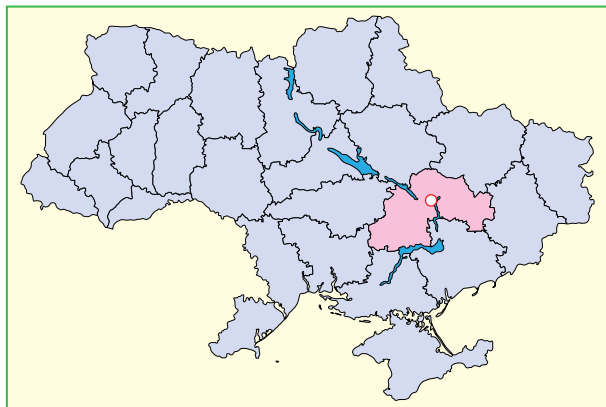
«Мобільний офіс ЦНАП» (II етап – травень 2017 року) за перші чотири місяці роботи здійснив 13 виїздів, у ході яких було надано послуги 35 особам з особливими потребами. Серед них такі надважливі адміністративні послуги для нормального громадського життя, як вклеювання до паспорта громадянина України фотокартки при досягненні громадянином 25- і 45-річного віку, реєстрація місця проживання особи, низка соціальних послуг тощо.

Загалом, завдяки реалізації проекту, в Кам'янському створено всі умови для забезпечення зручності та доступності отримання адміністративних

послуг, що, в свою чергу, суттєво вплинуло на якість життя в громаді. «Мобільний офіс ЦНАП» став унікальним як для міста й області, так і для всієї України, адже завдяки його впровадженню вирішилася багаторічна проблема, пов'язана з врегулюванням певних життєвих складнощів для людей з особливими потребами.

Важливим наслідком цієї практики є формування позитивної суспільної думки та підвищення авторитету влади, зокрема міського голови.

Реалізована практика вже поширюється. Так, Дніпропетровська ОДА підтримала проект «Мобільний офіс ЦНАП», започаткований у Кам'янському, та прийняла рішення щодо використання унікального кейсу з комплектом портативної техніки як інноваційного інструменту з обслуговування громадян в об'єднаних територіальних громадах області.



КОНТАКТИ

Автори практики, контактна особа::

ГУРСЬКА Марина Гаррївна

Директор департаменту муніципальних послуг та регуляторної політики Кам'янської міської ради, керівник ЦНАП
 тел. +380 (5692) 2-49-43
 факс +380 (5692) 2-49-43
 моб. +380 (67) 563-27-07
 5632707@gmail.com

КРАВЦОВ Михайло Васильович

Заступник директора департаменту муніципальних послуг та регуляторної політики Кам'янської міської ради
 тел. +380 (5692) 2-49-43
 факс +380 (5692) 2-49-43
 моб. +380 (97) 157-33-14
 km-2@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Кам'янська міська рада

площа Петра Калнишевського, 2, м. Кам'янське,
 Дніпропетровська область, 51900, Україна
 тел. +380 (569) 53-30-70
 факс: +380 (569)50-57-70
 miskrada@dndz.gov.ua
 www.kam.gov.ua

Упровадження робототехніки як одного із напрямів STEM-освіти. Горішньоплавнівська міська рада, Полтавська обл.

Для підготовки підростаючого покоління до життя у високотехнологічному конкурентному світі, розвитку інтересу до науково-технічної творчості, техніки та високих технологій, у міській школі запроваджено заняття з робототехніки, а у навчальну програму введено спеціальний курс.

ПЕРЕДУМОВИ

Євроінтеграційні процеси та налагодження тісного співробітництва України з країнами Європи вимагає, зокрема, й удосконалення освітньої системи. Сьогоднішня школа не завжди дає відповіді на запитання учня: «Навіщо мені потрібно те, що я вчу?». Щоб після закінчення школи випускники могли адаптуватися до потреб сучасного суспільства і стати конкурентоспроможними фахівцями, їм потрібно дати відповідні знання та практичні навички.

У багатьох розвинутих країнах популярності набуває STEM-освіта як перетин науки, технології, інженерії та математики.

STEM – популярний напрям в освіті, що охоплює природничі науки (Science), технології (Technology), технічну творчість (Engineering) та математику (Mathematics). У навчальних програмах посилюється природничо-науковий компонент та додаються інноваційні технології, які використовують навіть у вивченні творчих, мистецьких дисциплін.

STEM-освіта – це низка чи послідовність курсів або програм навчання, яка готує учнів до освіти після школи, до успішного працевлаштування або для того й іншого. Вимагає різних і більш технічно складних навичок, зокрема із застосуванням математичних знань і наукових понять. Це освіта, спрямована на підтримку творчості та інноваційних навичок учнів.

Одним з напрямків STEM-освіти є робототехніка – командна, творча і проектна робота, яка дозволяє розкрити потенціал учнів, сприяє розвитку їх комунікативних здібностей, навичок взаємодії, самостійності при прийнятті рішень. Цей напрям є актуальним для України, оскільки у всьому світі роботи широко використовуються в різноманітних техноло-

гічних процесах на виробництві, звільняючи людей від виконання нетворчої, механічної, небезпечної роботи.

Розроблення робототехнічних комплексів є перспективним напрямом сучасних науково-технічних досліджень у машинобудуванні, транспорті, медицині, космічній техніці тощо.

ПРАКТИКА

Проект «Упровадження робототехніки як одного із напрямів STEM-освіти» має на меті поширення робототехніки в освітньому середовищі м. Горішні Плавні та перетворення міста в один із центрів робототехніки в Україні.

Цільовою аудиторією заходів проекту є талановиті, творчі, ерудовані діти, які демонструють свої вміння у сфері роботобудування, інженерії і архітектури.

З появою робототехнічних комплектів LEGO, школа №1 м. Горішні Плавні отримала потужний інструмент для навчання учнів на уроках інформатики та в позаурочний час.

Запровадження робототехніки у навчальний процес у цій школі розпочався у 2013 році. Для навчання було обрано конструктори LEGO, оскільки це найбільш поширені дитячі конструктори роботів в Україні, Європі та світі. З цими конструкторами, як іграшками, діти починають знайомитись із раннього дитинства і до школи вже мають навички конструювання. Окрім того, компанія LEGO, маючи підтримку Міністерства освіти і науки України, створює навчальні та методичні матеріали для учнів і вчителів, проводить відповідні навчання. Конструюючи роботи LEGO, учні мають можливість змагатися, навчатися одні в одних, спілкуватися з однолітками не тільки в Україні, а і за її межами завдяки цілій системі конкурсів та фестивалів різних рівнів.

Спочатку це було просто знайомство з технологією LEGO: навчалися і вчитель, і учні. Для семиклас-



Змагання роботів-сумо на Фестивалі робототехніки «FERREXPO ROBOT FEST»

ників відкрили факультатив «Робототехніка». Вже четвертий рік діти мають змогу відвідувати сучасний гурток «Юний робототехнік».

Після участі у змаганнях вирішили організувати у своєму місті фестиваль всеукраїнського масштабу.

У жовтні 2015 року за підтримки влади було проведено перший фестиваль інтелекту та високих технологій «FERREXPO ROBOT FEST 2015». Захід зібрав 55 талановитих, творчих, ерудованих дітей, які продемонстрували здібності у сфері роботобудування, інженерії і архітектури. Своїх роботів на цьому змаганні презентували 20 команд з Києва, Вінниці, Донецька, Дніпра, Тернополя, Кременчука, Добровеличківки і Горішніх Плавнів. Учень школи №1 м. Горішні Плавні отримав окремий приз за найоригінальнішу роботу – сучасний конструктор для створення роботів.

Для проведення другого фестивалю у 2016 році, та зручності обміну інформацією з учасниками, було створено сайт. Відповідно до положення про захід, було зібрано суддівську бригаду і проведено навчання для суддів.

Фестиваль «FERREXPO ROBOT FEST 2016», що відбувся у жовтні 2016 року, об'єднав близько 100 учасників з Києва, Харкова, Дніпра, Донецька, Тернополя, Вінниці, Кременчука, Добровеличківки та Горішніх Плавнів. Під час заходу працювала виставка робіт з конструкторів LEGO, виконаних учнями з Горішніх Плавнів та Києва, проводилися змагання з «Робофутболу» та «Слалом», турнір роботів-сумоїстів (автономні та керовані роботи).

У 2016 році команда Горішніх Плавнів з роботом-аератором взяла участь у Всеукраїнських змаганнях FIRST LEGO LEAGUE (FLL), на яких представляла Полтавську область. Призначення робота – влітку насичувати киснем воду і паралельно очищувати водні маси від бруду за рахунок спінювання води. Взимку робот має насичувати воду киснем для забезпечення виживання річкових тварин.

Проведення фестивалів та участь у всеукраїнських змаганнях сприяли популяризації галузі робототехніки серед учнів міських шкіл та формуванню у них наукового світогляду, підвищенню інтересу до інформаційних технологій. Все це стало передумовою для впровадження одного з елементів STEM-освіти в місті. Ініціатором виступив міський голова Д.Г.Биков, підтримку надали Благодійний фонд «Полтавського гірничо-збагачувального комбінату», ТОВ «Пролего», ТРК «ГОК», комунальне підприємство «Палац культури і творчості м. Горішні Плавні».

Кошти для реалізації практики були залучені на умовах співфінансування.

281 тис. грн, виділені з міського бюджету, були витрачені на капітальний ремонт кабінету робототехніки. 380 тис. грн від БФ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» були направлені на придбання наборів LEGO. Також цей благодійний фонд допоміг з проведенням фестивалів «FERREXPO ROBOT FEST 2015» і «FERREXPO ROBOT FEST 2016», придбанням 2 проекторів, екрана, ноутбука, поля для змагань та іншого обладнання.



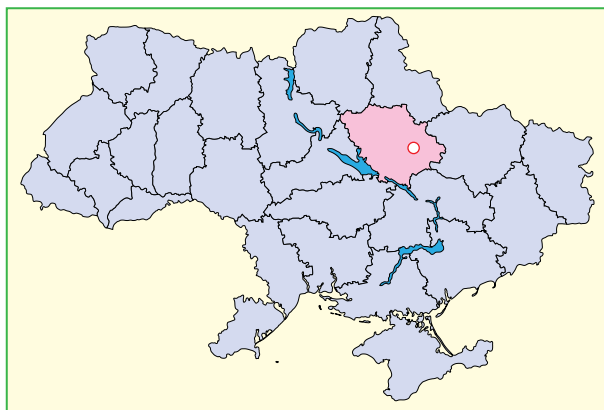
Команда Загальноосвітньої школи I-III ступенів №1 Горішньоплавнівської міської ради Полтавської області "PRIME ROBOTICS"



Сміцков Дмитро (команда "PRIME ROBOTICS") готує до фінального бою робота-сумо. Суддя змагань Манько Богдан

РЕЗУЛЬТАТИ

Головними результатами впровадження практики є створення кабінету робототехніки в міській ЗОШ I-III ступенів №1 та організація гуртка робототехніки, в якому навчається 30 дітей з цієї та інших шкіл міста. З 1 вересня 2017 року запроваджено спеціальний курс – навчальний план школи №1 на 2017-2018 р., варіативна складова якого містить години робототехніки у формі факультативних занять для учнів 1, 6 та 9 класів. Вчитель інформатики з цієї школи О.А.Роман пройшов навчання за напрямком «Робототехніка EV3», що дозволяє проводити факультативні заняття спецкурсу з робототехніки на високому професійному рівні.



Під час реалізації практики згуртувалася потужна команда науковців з учнів 5–11 класів «PRIME ROBOTICS», яка заявила про себе на всеукраїнському рівні. Учні гуртка робототехніки постійно демонструють свою роботу на семінарах, педагогічних радах, фестивалях, виставках.

Важливим чинником успіху цієї практики стало об'єднання зусиль міської влади, бізнесу та благодійних організацій для забезпечення фінансової підтримки закладів освіти, педагогів та проектних команд, які впроваджують ефективні STEM-практики.

Відділ освіти Горішньоплавнівської міської ради розробив методичні посібники та програми з робототехніки і висловлює готовність ділитися власним досвідом з містами, зацікавленими в розвитку STEM-освіти.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ШОШИНА Ірина Володимирівна

Начальник відділу освіти Горішньоплавнівської міської ради
тел. +380 (5348) 4-45-43
факс +380 (5348) 4-45-48
моб. +380 (67) 542-70-85
vosvitu-gp@hp-rada.gov.ua
secretar.kom@gmail.com

Контактна особа:

КИРИЧЕНКО Тетяна Григорівна

Методист, міський методичний кабінет відділу освіти Горішньоплавнівської міської ради
тел. +380 (5348) 4-45-46
моб. +380 (98) 212-85-21
tgkyrychenko2015@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Горішньоплавнівська міська рада

вул. Миру, 24, м. Горішні Плавні, Полтавська область, 39800, Україна
тел. +380 (5348) 2-29-34
факс: +380 (5348) 2-25-98
vykonkom@hp-rada.gov.ua
www.hp-rada.gov.ua

Створення комунальної установи «Центр надання соціальних, медичних та психологічних послуг учасникам бойових дій, учасникам антитерористичної операції та членам їх сімей». Сумська міська рада, Сумська обл.

Міська рада створила спеціальний центр для надання всебічної соціальної підтримки та послуг з фізичної реабілітації учасникам бойових дій, учасникам антитерористичної операції та членам їх сімей, жителям міста.

ПЕРЕДУМОВИ

Ускладнення ситуації на сході України спричинило до виникнення нової соціально вразливої групи людей, які потребують особливої підтримки. Служби соціального захисту населення виявилися неготовими їх обслуговувати, і постало питання створення спеціалізованого закладу, що надаватиме послуги учасникам антитерористичної операції та членам їх сімей.

ПРАКТИКА

Комунальна установа «Центр надання соціальних, медичних та психологічних послуг учасникам бойових дій, учасникам антитерористичної операції та членам їх сімей» був створений у березні 2016 року рішенням Сумської міської ради.

Для Центру було виділено двоповерхову будівлю площею 797,0 кв. м за адресою: м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, буд. 165/71, яка належить до комунальної власності громади міста. На облаштування установи з міського бюджету було витрачено близько 10 млн грн. Протягом 2016 року проведено капітальний ремонт та реконструкцію приміщення, придбано відповідне оснащення (комп'ютерна техніка, обладнання для реабілітаційної зали).

У структурі Центру працюють три підрозділи: відділення медичного та соціального супроводу, фізіотерапевтичне відділення, відділення соціально-психологічних та педагогічних послуг.

Відділення медичного та соціального супроводу проводить первинний медичний огляд, визначає потреби та шляхи вирішення основних проблем, розробляє та складає індивідуальні плани соціаль-

ного супроводу, надає консультації щодо пільг, передбачених законодавством та рішенням Сумської міської ради.

Фізіотерапевтичне відділення розробляє реабілітаційні програми з метою покращення загального стану та профілактики загострення хронічних хвороб. Фахівці з фізичної реабілітації розробляють для кожного клієнта індивідуальний план комплексної реабілітації, проводять процедури з відновлювального, апаратного та точкового масажу, заняття з ЛФК та кінезіотерапії. Також проводяться й групові заняття. Реабілітологи надають методичні рекомендації щодо самостійних занять з лікувальної гімнастики в домашніх умовах.

Головною метою відділення соціально-психологічних та педагогічних послуг є створення сприятливих умов для всебічного розвитку учасників бойових дій та учасників АТО, їхньої адаптації в соціумі. Серед завдань – психологічна підтримка, допомога у формуванні ціннісних орієнтирів, сприйнятті власної індивідуальності, впевненості в собі, усвідомленому виборі саме здорового способу життя. Відділення працює за такими напрямками: розвивальний, захисний, консультативний, організаційно-методичний, зв'язку з громадськістю, діагностичний, просвітницький.

На сеансах, які проводить професійний психолог, відвідувачі Центру отримують допомогу та психологічну реабілітацію.

Виховання дітей та культурний розвиток особистості є ще одним із завдань роботи відділення. Соціальний педагог проводить розвиваючі заняття та святкові заходи для дітей, надає консультативну допомогу батькам. Центр налагоджує ділові контакти із освітніми закладами та закладами творчого спря-

мування, укладає угоди про співпрацю з центром надання безоплатної правової допомоги, Навчально-науковим інститутом фізичної культури СДПУ ім. А.С.Макаренка.

На заняттях з арт-терапії (ткацтво, різьба по дереву, малювання тощо) учасники АТО отримують можливість зняти психологічну напругу та позбутися посттравматичного синдрому.

Інформація про діяльність Центру та проведення заходів публікується на офіційному сайті установи www.atocentr.sumy.ua.

З 2017 року в Сумах діє Міська програма «Соціальна підтримка учасників антитерористичної операції та членів їх сімей» на 2017-2019 роки».

Враховуючи набутий досвід надання додаткових соціальних гарантій та соціальної підтримки інших категорій осіб, Програма забезпечує комплексний та системний підхід до розв'язання соціальних проблем жителів міста, координує взаємодію виконавчих органів Сумської міської ради, об'єднань громадян та громадськості. Крім того, запровадження програмного фінансування заходів забезпечує прозорість бюджетного процесу в соціальній сфері міста.

Програма передбачає надання різних видів матеріальної допомоги та пільг на житлово-комунальні послуги учасникам АТО та членам їх сімей, а також сім'ям загиблих при виконанні службового обов'язку або померлих в період проходження військової служби під час участі в АТО та сім'ям осіб, які загину-

ли чи померли під час безпосередньої участі в АТО у складі добровольчих формувань.

Також грошову допомогу та соціальну підтримку отримують діти, батьки яких загинули при виконанні службового обов'язку або померли в період проходження військової служби під час проведення АТО та батьки яких загинули чи померли під час безпосередньої участі в АТО у складі добровольчих формувань.

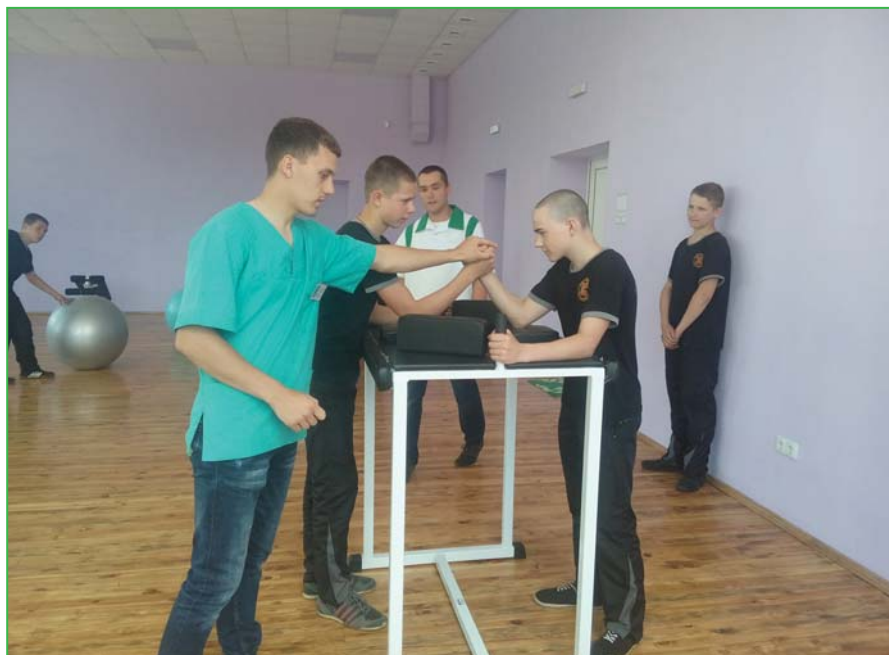
У 2017 році на фінансування Програми з міського бюджету було виділено 8 643 тис. грн, на 2018 рік заплановано – 34 953,8 тис. гривень.

РЕЗУЛЬТАТИ

Учасники АТО, які проживають у Сумах, та члени їх сімей мають додаткові соціальні гарантії. Завдяки впровадженню інноваційних моделей підвищено якість надання соціальних послуг для нової соціально-вразливої групи населення міста.

Із 2 706 учасників бойових дій, учасників АТО та членів їх сімей, які перебувають на обліку, 1 319 отримали послуги у Центрі (лікувальна фізкультура, масаж, долікарський медичний огляд, обстеження, визначення обсягів і строків проведення реабілітаційних заходів, складання індивідуального плану реабілітаційних заходів, консультації з питань санаторно-курортного лікування, отримання пільг, соціальних виплат, юридичне консультування, психологічне консультування).

Заняття в реабілітаційній залі

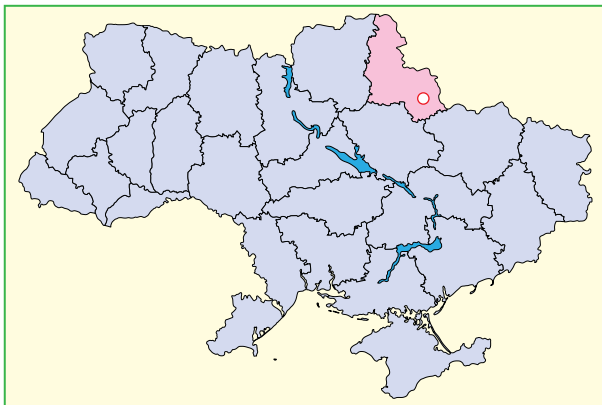




Заняття на тренажерах

Практика придатна для впровадження в інших громадах, адже учасники антитерористичної операції, які, повертаючись додому, потребують психоло-

гічної підтримки та фізичної реабілітації, проживають у всіх регіонах України.



КОНТАКТИ

Автор практики:

ДМІТРІЄВСЬКА Альона Іванівна

Заступник Сумського міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради
тел. +380 (542) 70-05-65
dmitrevskaya77@gmail.com

Контактна особа:

КОТЛЯР Алла Іванівна

Заступник директора департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради – начальник управління у справах інвалідів, людей похилого віку та надання соціальних послуг
тел. +380 (542) 79-02-05
моб. +380 (66)251-79-26
inva.dszn@smr.gov.ua

Орган місцевого самоврядування:

Сумська міська рада

майдан Незалежності, 2, м. Суми,
Сумська область, 40030, Україна
тел. +380 (542) 70-05-60
rada@meria.sumy.ua
smr.gov.ua

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Електронний квиток «Соціальна картка немішаївця». Немішаївська селищна рада, Бородянський р-н, Київська обл.

Ефективна та фінансово доступна практика запровадження електронного квитка «Соціальна картка немішаївця» дозволила задовольнити потреби усіх жителів громади, які мають право на пільгові перевезення, та ще й зекономити місцевий бюджет.

ПЕРЕДУМОВИ

До 2014 року в Україні компенсацію за перевезення пільгових категорій населення гарантувала та здійснювала держава за рахунок державного бюджету. У 2015 році всі компенсації за перевезення пільгових категорій перекладено на місцеві бюджети, які поділяються на обласні, районні, міські міст обласного значення, міські міст районного значення, селищні, сільські. Проте в окремих регіонах ці компенсації були повністю покладені на сільські/селищні/міські бюджети без відповідного попереднього узгодження.

У Бородянському районі на 2017 рік була затверджена програма підтримки перевезення пільгових категорій за умови компенсації їхньої вартості з бюджетів сіл/селищ. Згідно з цією Програмою, Немішаївській селищній раді пропонувалося зробити внесок у розмірі 284 тис. грн. Депутати селищної ради визнали таку суму суттєво завищеною та відмовилися підтримувати районну програму. Район, який безпосередньо відповідає за забезпечення пільговиків послугами з перевезення, самоусунувся від пошуку шляхів вирішення проблеми, а перевізник перестав возити цю категорію людей безкоштовно.

ПРАКТИКА

Під час проведення стратегічних сесій з'ясувалося, що забезпечення компенсацій пільгових перевезень є однією з найболючіших проблем у селищі, яка потребувала негайного вирішення.

Згідно з районною Програмою здійснення компенсаційних виплат перевезення автомобільним транспортом окремих категорій громадян, у Бородянському районі на 2017 рік визначили категорії населення селища, на які поширюється право на пільгові перевезення: інваліди війни 1-3 групи, учасники бойових дій, потерпілі та ліквідатори аварії на ЧАЕС 1 та 2 категорії, діти з багатодітних сімей, діти-інваліди, пенсіонери за віком (ветерани праці, інваліди загального захворювання 1 та 2 групи).

Принциповою умовою компенсації від селищної ради була оплата за конкретного жителя селища, який здійснює поїздку за маршрутом Немішаєве – Бородянка та у зворотному напрямку.

Виконати цю умову вдалося завдяки розробленій та впровадженій системі «Соціальна картка немішаївця», що дала можливість безкоштовного проїзду за цим маршрутом жителям селища, які мають на це право.

Крім того, це допомогло забезпечити облік пільгової категорії населення селища, а також 90% економії коштів на компенсацію перевізнику.

Оплата за перевезення проводиться за фактом здійснення кожної окремої поїздки. Ця ідея є інноваційною на теренах Київщини, оскільки решта населених пунктів здійснює таку оплату відповідно до умовного розрахунку (для програми затвердженої в Бородянському районі – в середньому 6 поїздок для 70% всіх пільговиків на місяць).

Для реалізації проекту Немішаївська селищна рада за власні кошти закупила необхідне обладнання і спільно з активістами селища розробила саму картку та відпрацювала механізм її роботи.



Сканер штрих-коду в дії: зчитування інформації з електронного квитка «Соціальна картка немішаївця»

Маршрутки обладнали сканерами штрих-коду з можливістю відмітки часу його зчитування.

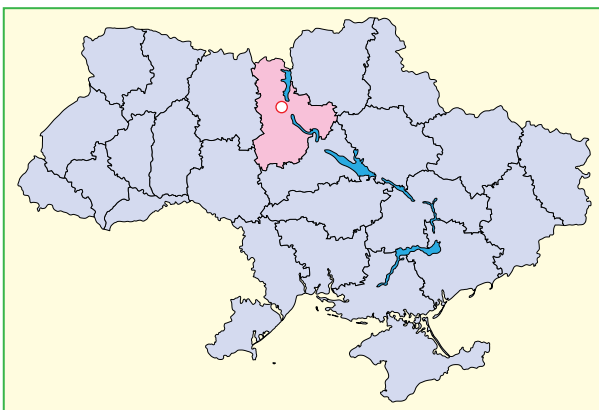
У селищній раді організували видачу «Соціальної картки немішаївця» з фото та індивідуальними штрих-кодами для кожного пільговика.

Узгодили з райдержадміністрацією питання, що селищна рада компенсує проїзд лише за тих пільговиків, які скористалися «Соціальною картою немішаївця» у визначений для пільгового проїзду час: середа та п'ятниця, враховуючи, що саме у ці дні в державних установах, що розташовані в райцентрі, прийомні дні для громадян.

Ризик підробки картки є невеликим, враховуючи рівень витрат та групу осіб, на яких розповсюджується проект. Тому така практика є оптимальним економічним рішенням, яке може бути мультипліковане не тільки в Україні.

РЕЗУЛЬТАТИ

Вартість впровадження проекту склала десять тисяч гривень та окупилася вже за перші чотири тижні. А за рік економія для місцевого бюджету за



З досвідом немішаївців знайомляться учасники конференції в рамках Програми співпраці між Європейським Союзом та Радою Європи

пільгові перевезення склала понад 270 тис. гривень. За період з травня по грудень 2017 року перевізники сплачено 15 094 грн (при тому, що вартість перевезень фактично зросла на 25% від попереднього розрахунку районної програми).

На сьогодні власниками «Соціальної картки немішаївця» є понад 550 осіб.

Результати впровадження проекту були презентовані на Форумі місцевої демократії 2017 року, а також на тренінгу з е-врядування та е-демократії Програми «Електронне врядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP), де отримала позитивні відгуки експертів.

Крім того, з досвідом немішаївців ознайомилися учасники конференції, що відбулася на початку грудня 2017 року в м. Тбілісі (Грузія) в рамках Програми співпраці між Європейським Союзом та Радою Європи «Партнерство заради належного врядування».

Практика є прикладом того, як, маючи навіть мінімальний фінансовий ресурс, але сильну команду, можна досягати позитивних змін в житті громади.

КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ЗАМІДРА Сергій Володимирович

Немішаївський селищний голова
тел./факс +380 (4577) 4-12-36
моб. +380 (096) 799-90-80
zamidra@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Немішаївська селищна рада

вул. Садова, 3, селище Немішаєве,
Бородянський р-н, Київська обл., 07853, Україна
тел./факс +380 (4577) 4-12-36
nemrada@ukr.net
nem-rada.gov.ua

Доброслав – територія краси. Доброславська селищна рада, Лиманський р-н, Одеська обл.

Парки, сквери, «зелений» театр, спортивні та дитячі майданчики для родинного відпочинку прикрашають територію Доброслава. А це понад один гектар землі, яка ще кілька років назад потерпала від стихійних сміттєзвалищ. Усвідомлення відповідальності перед майбутніми поколіннями про збереження ґрунтів, водойм, зелених насаджень поступово пододало байдужість жителів селища і допомогло перетворити його на справжню територію краси та комфортного місця для відпочинку.

ПЕРЕДУМОВИ

Упродовж десятків років на території селища утворювалися стихійні сміттєзвалища, що не тільки негативно відобразилося на загальному вигляді селища, а й спричинило погіршення екологічного стану ґрунтів, водойм і зелених зон. Крім того, виявило байдужість значної кількості мешканців до проблем забруднення навколишнього середовища, а як наслідок – відсутність на території селища паркових зон і місць для відпочинку мешканців та гостей селища.

ПРАКТИКА

З метою вирішення цих проблем, у березні 2016 року Доброславська селищна рада спільно з ГО «Ватра-2015» оголосила конкурс соціальних проєктів «Діємо разом на благо громади», спрямованих на розвиток території та покращення благоустрою, за результатами якого вдалося реалізувати три проєкти.

Парк «Лісова пісня», загальна площа якого – понад 5 тисяч квадратних метрів, створили по вул. Київська на місці колишнього стихійного сміттєзвалища. Проклали пішохідні доріжки, встановили

лавочки і альтанки, а також 5 дерев'яних арт-об'єктів та 8 скульптур героїв твору Ліси України «Лісова пісня». Створили штучне озеро та «зелений» театр на 200 глядацьких місць. Висадили дерева, кущі та квіти, а територію засіяли газонною травою.

«Вуличний комплекс родинного відпочинку» площею близько двох тисяч квадратних метрів замінив колишнє сміттєзвалище по вул. Грубніка. Після проведення дренажних робіт проклали тротуарні доріжки та облаштували дитячий ігровий майданчик для малечі, а для старших дітей і дорослих – спортивно-тренажерний, волейбольний та баскетбольний майданчики.

Дитячий спортивний комплекс «Діти зі знаком «плюс» став окрасою вул. Степова. Гостям Доброслава і на думку не спаде, що не так давно на цьому місці було сміттєзвалище. Тепер тут зручні пішохідні доріжки, підрастають зелені насадження. Встановлено дитячий та спортивно-ігровий комплекс. Атмосферу та затишок створюють декоративний паркан та скульптури гномів і лелек.

До участі в реалізації цих проєктів долучилися депутати селищної ради, члени виконавчого коміте-



Парк закоханих сердець



Парк «Лісова пісня»

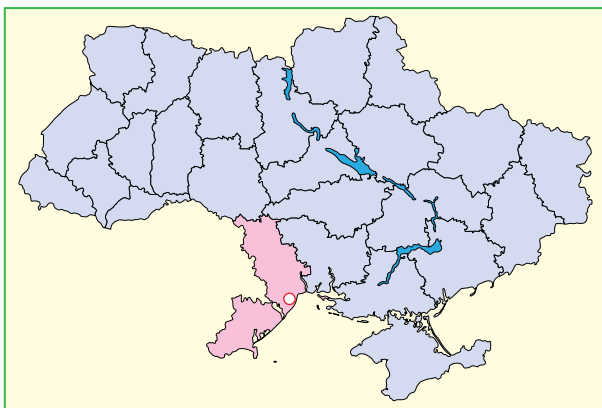
ту, активісти, представники громадських організацій, підприємств, фермерських господарств, засобів масової інформації. Було проведено ряд толок, залучено десятки одиниць техніки, наданої безоплатно фермерськими господарствами. Хід робіт на об'єктах висвітлювався у засобах масової інформації.

У 2017 році робота в цьому напрямі була продовжена під гаслом «Доброслав – територія краси». Так на території селища відкрили ще чотири об'єкти.

Парк «Японський сад» влада і громада Доброслава облаштувала по проспекту 40-річчя Визволення. Його появі також передувала робота з очищення території від сміття. Згодом тут проклали пішохідні доріжки, встановили пагоду, будиночок для чайних церемоній, скульптуру «Журавлі», два містки, бетонний паркан розмалювали у японському стилі. Також створили штучну водойму, висадили квіти, кущі та дерева, серед яких – 25 сакур.

Парк «Закоханих сердець» створили по вул. Серпнева. Провели дренажні роботи, проклали пішохідні доріжки, встановили 2 скульптури та 13 металевих арт-об'єктів, облаштували майданчик для виїзних церемоній і, звичайно ж, висадили дерева та квіти.

Сквер «Бабусин садочок» розташували по вул. Київська. Тут встановили 3 металеві скульптури, місток, декоративний дерев'яний паркан у вигляді фігурок людей в українському національному вбранні. Бетонну стіну розмалювали мальвами та соняшниками. Але цьому, знову ж таки, передувала робота з очищення від сміття, проведення дренажних робіт, прокладення пішохідних доріжок, висадження дерев, декоративних кущів, квітів.



Сквер Оптимістів (з вуличною бібліотекою) створений на території колишнього занедбаного закритого пожежного водоймища по вул. Першотравнева. Облаштований майданчик прикрашають три клуби та скульптура «Доброславський оптиміст». Тут же розміщено вуличну бібліотеку та лавочки у вигляді відкритих книг.

Усі парки та сквери мають освітлення, під'їзні заасфальтовані дороги, підведено водозабезпечення та відеоспостереження. За кожним закріплені працівники з благоустрою території.

Бюджет практики – 1821 тис. гривень: місцевий бюджет склав 70 відсотків суми, внесок партнерів та громади – 30 відсотків.

РЕЗУЛЬТАТИ

Завдяки впровадженню даної практики значно поліпшився загальний екологічний і санітарний стан та естетичний вигляд території селища. Збільшилася площа зелених насаджень. З'явилася низка зон відпочинку, яких в селищі практично не було. Підвищився загальний рівень екологічної культури членів громади та їхня активність у вирішенні проблем селища. Крім того, розроблено 2 туристичних маршрути, за якими проведено цілий ряд екскурсій для гостей селища.

Участь у толоках керівництва та депутатів селищної ради, а також систематичне інформування мешканців про хід робіт та відзначення найбільш активних членів громади підвищили їх інтерес до подальших проектів розвитку Доброслава як території краси.

КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ПРОКОПЕЧКО Людмила Ярославівна

Доброславський селищний голова
тел. +380 (48) 559-15-58
факс. +380 (48) 559-14-37
моб. +380 (68) 098-88-49
kom_sel_rada@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Доброславська селищна рада

вул. Київська, 77, смт Доброслав, Лиманський район,
Одеська область, 67500, Україна
тел. +380 (4855) 9-15-08
kom_sel_rada@ukr.net
lymanska-rada.odessa.gov.ua/silski-ta-selyshhni-rady/
kominternivska-selyshhna-rada

«Збережи листочок для синів і дочок!». Черепинська сільська рада, Корсунь-Шевченківський р-н, Черкаська обл. (з жовтня 2017 року входить до складу Карашинської ОТГ)

Сільська рада разом з громадою визначили першочерговим завданням збереження навколишнього середовища для наступних поколінь і реалізувала цілу низку комплексних заходів: вирішення проблеми стихійних сміттєзвалищ, відновлення джерел питної води, озеленення, тематичні уроки в місцевій школі та інші. Громада зуміла об'єднатися задля досягнення цієї важливої і благородної мети.

ПЕРЕДУМОВИ

Побутове сміття, яке роками накопичувалося в ярах, на узліссях, на берегах водойм, вздовж доріг, стало справжньою катастрофою не лише для жителів Черепина. Згубні наслідки діяльності людини призвели до знищення лісів, забруднення води, повітря. А це, в свою чергу, – до підвищення рівня захворювань: харчові отруєння, алергічні реакції, складні випадки ураження життєво-важливих органів людини.

Зупинити руйнацію екологічної системи, навчити людей раціонально використовувати природні ресурси – доступне і реальне завдання, з яким може впоратися будь-яка громада і кожен її житель зокрема.

ПРАКТИКА

Питання сталого розвитку громади, збереження навколишнього середовища та екологічної просвіти населення спонукало Черепинську сільську раду до активних дій. Тому в щорічних програмах «Соціально-економічного та духовного розвитку громади» почали передбачати кошти на проведення заходів, пов'язаних з питаннями екології. І вже навесні 2015 року започаткували збір та вивезення побутових відходів у населеному пункті с. Карашина (70% – місцевий бюджет, 30% – кошти населення).

Розуміння того, що будь-яку проблему треба вирішувати системно та командно, об'єднуючи довкола небайдужих людей, заключили угоду з міським Корсунь-Шевченківським комунальним підприємством «Виробниче житлове ремонтно-експлуатаційне управління» на утилізацію побутового сміття. Це дало змогу закрити сільське необлаштоване сміттєзвалище.

У квітні провели місячник по впорядкуванню: прибрали всі стихійні сміттєзвалища, висадили де-

рева, облаштували природне джерело, воду з якого використовують не тільки жителі села, а й містяни. Провели комплекс робіт з прибирання прибережної смуги річки Рось від сміття та захаращення русла поваленими деревами. До цих робіт долучилися близько ста мешканців села різної вікової категорії, а також працівники Корсунь-Шевченківського держлісгоспу, Драбівського відділення водгоспу в Черкаській області, місцевої школи, сільської ради, приватні підприємці. Таким же чином очистили та поглибили 200 метрів русла потічка Форси, що є притокою річки Рось. Це був початок роботи, яка набула системного характеру.

Працівники закладів культури з 2016 року почали проводити роз'яснювальну роботу серед населення щодо неприпустимості спалювання листя та городніх решток, а з учнями – позапланові пізнавальні уроки «Природа дихає життям». І у цьому ж році сільська рада була відзначена дипломом переможця від Громадської спілки «Громадські ініціативи України» в конкурсі «Краща громадська ініціатива України» в номінації «Молодь і діти». Відзнаку в номінації «Екологія» отримала ініціативна група з м. Корсунь-Шевченківський та місцеві жителі за проведення комплексу робіт з відновлення та облаштування другого природного джерела в с. Карашина.

Джерелами фінансування слугували місцевий бюджет – 53,9 тис. грн, обласний бюджет – 50 тис. грн, кошти місцевих жителів – 24,8 тис. грн та приватних підприємців – 17,5 тис. гривень.

РЕЗУЛЬТАТИ

За період впровадження практики, на території сільської ради ліквідували усі тринадцять стихійних сміттєзвалищ, звідки вивезли до 300 кубічних метрів сміття. Закрили місцевий по-



Облаштування природного джерела в с. Карашина на День прапора (23 серпня 2016 р.)



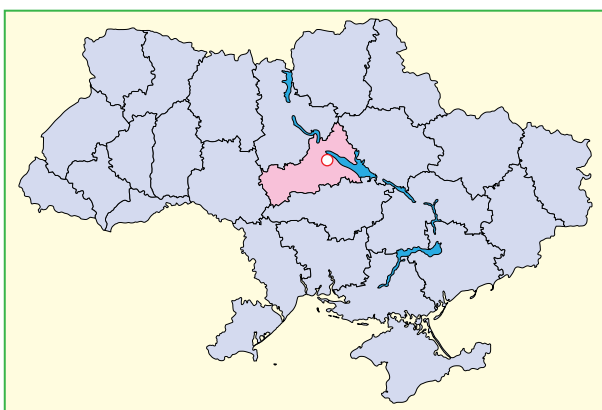
Урок «Природа дихає життям» для учнів 7-го класу проводять учителі Черепинського НВК разом з працівниками закладів культури

лігон твердих побутових відходів – тепер немає задимленості, яка спричинялася підпалами. Розпочали постійне щотижневе вивезення відходів із сільських домогосподарств у селах Карашина, Вільхівчик та Черепин.

Облаштували три природних джерела, провели очищення 1800 метрів квадратних берегової території річки Рось.

Запровадили щорічні весняні та осінні місячні з упорядкування території та збір відпрацьованих батарейок. Провели понад тридцять пізнавальних уроків «Природа дихає життям». Висадили близько трьохсот дерев та кущів.

Та найголовніше – зуміли об'єднати зусилля влади і громади задля збереження навколишнього середовища для наступних поколінь.



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ПАРХОМЕНКО Анатолій Сергійович

Черепинський сільський голова
тел. +380 (4735) 9-87-19
моб. +380 (96) 844-80-27
моб. +380 (99) 020-51-99
anatoliy.parkhomenko@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Черепинська сільська рада

(з жовтня 2017 року входить до складу Карашинської ОТГ)
вул. Шевченка, 42, с. Черепин,
Корсунь-Шевченківський район,
Черкаська область, 19431, Україна
тел. +380 (4735)9-87-19

Створення Центру надання адміністративних послуг. Олександропільська сільська рада, Солонянський р-н, Дніпропетровська обл.

За рік у селі Олександропіль створили Центр надання адміністративних послуг, де можна отримати послугу Державної міграційної служби України з оформлення, видачі, обміну паспорта громадянина України у формі ID картки та паспорта громадянина України для виїзду за кордон, яка є доступною також для жителів сусідніх населених пунктів.

ПЕРЕДУМОВИ

Нагальною потребою для жителів громади стало отримання належних і якісних адміністративних та соціальних послуг безпосередньо за місцем проживання. Оскільки найбільш затребувані установи, зокрема: управління праці та соціального захисту населення Солонянської райдержадміністрації, головні управління Держгеокадастру та Державної міграційної служби України у Дніпропетровській області знаходяться на відстані 45 та 80 км відповідно, це призводило до значних фінансових та часових витрат жителів села на здійснення, здебільшого неодноразових, поїздок до районного чи обласного центрів.

ПРАКТИКА

Враховуючи потреби жителів села та вивчивши досвід інших громад, в рамках Стратегії розвитку Олександропільської сільської ради до 2020 року, було прийнято рішення про створення Центру надання адміністративних послуг.

У приміщенні сільської ради провели поточний ремонт, придбали меблі та комп'ютерне обладнання, закупили робочу станцію для оформлення та видачі паспортних документів у формі ID картки, вартість якої склала 207,793 тис. грн. Центр підключили до захищеної телекомунікаційної мережі Державної міграційної служби України через канал передавання даних Національної системи конфіденційного зв'язку.

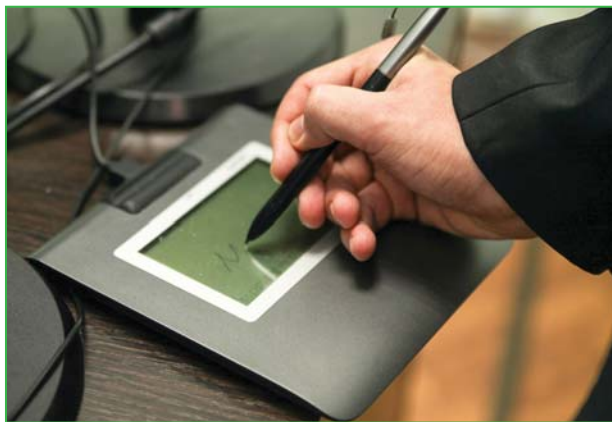
Провели навчання спеціалістів та отримали доступ до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.

Для забезпечення усіх напрямів роботи Центру було укладено Договір з Державною міграційною службою України, Договір-доручення на часткову обробку персональних даних у базах даних для отримання та збереження сертифікатів на канали зв'язку та сертифікатів на РС, а також із Дніпропетровською

філією державного підприємства «Національні інформаційні системи», Державним підприємством «Українські спеціальні системи», Солонянською районною державною адміністрацією, Управлінням праці та соціального захисту населення Солонянської районної державної адміністрації.

На сьогодні в Центрі доступні 119 послуг, зокрема:

- державна реєстрація прав на нерухоме майно та його обтяжень;
- державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;
- власні адміністративні послуги органу місцевого самоврядування;
- реєстрація/зняття з реєстрації місця проживання/перебування особи на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, на яку поширюються повноваження відповідної сільської, селищної або міської ради, послуги по лінії державної міграційної служби України, оформлення, видача, обмін паспорта громадя-



Оформлення паспорта громадянина України у формі ID-картки та паспорта громадянина України для виїзду за кордон у ЦНАП виконкому Олександропільської сільської ради



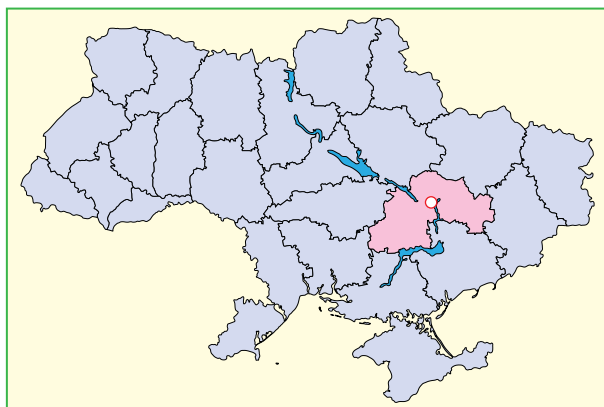
Паспорт громадянина України у формі ID-картки замовлено і отримано у рідному селі

нина України у формі ID картки та паспорта громадянина України для виїзду за кордон;

- державна реєстрація земельних ділянок, видача відомостей з державного земельного кадастру;
- призначення житлових субсидій, призначення окремих видів державної допомоги, зокрема при народженні дитини тощо;
- видача документів дозвільного характеру як органу місцевого самоврядування, так і територіальних органів центральних органів виконавчої влади.

РЕЗУЛЬТАТИ

Створення Центру забезпечило зручне, швидке і фахове обслуговування мешканців з надавання максимальної кількості послуг в одному місці, досягло скорочення терміну надання послуг, створило



комфортні умови для очікування та заповнення документів, покращило доступ до інформації та отримання консультації з будь-яких питань, а також забезпечило належні умови праці співробітникам Центру. Крім того, завдяки його появі в селі додалося три робочих місця.

Це єдиний сільський центр в Україні, створений не в об'єднаній громаді, що має послугу Державної міграційної служби України з оформлення, видачі, обміну паспорта громадянина України у формі ID картки та паспорта громадянина України для виїзду за кордон.

Послугами Центру користуються не тільки жителі Олександропільської, а й сусідніх громад, які є партнерами впровадженої практики.

Та найголовніше – жителі місцевої та сусідніх громад тепер отримують більшість послуг, не виїжджаючи далеко за межі місця свого проживання.

КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

МУРКОВИЧ Людмила Іванівна

Олександропільський сільський голова
тел. +380 (5669) 9-22-41
факс +380 (5669) 9-22-41
моб. +380 (67) 963-63-32
albina19murkovich@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Олександропільська сільська рада

вул. Гагаріна, 74, с. Олександропіль,
Солонянський район,
Дніпропетровська область, 52423, Україна
тел. +380(5669) 9-22-41
факс +380(5669) 9-22-41
oleksandropilska@ukr.net
oleksandropilska-srada.solon-rn.dp.gov.ua

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Будівництво нового дитячого садка (ясла-садок) комбінованого типу «Дивосвіт» в смт Слобожанське за кошти бюджету територіальної громади та обласного бюджету.

**Слобожанська селищна рада ОТГ,
Дніпровський р-н, Дніпропетровська обл.**

У вересні 2016 року реалізовано проект з будівництва в смт Слобожанське нового надсучасного дитячого садка комбінованого типу «Дивосвіт», на фінансування якого місцева влада залучила кошти виключно місцевих бюджетів: бюджету громади та обласного бюджету. Для утримання побудованого об'єкта створено комунальний заклад та, відповідно, нові робочі місця.

ПЕРЕДУМОВИ

У Слобожанській ОТГ мешкає 14,5 тис. жителів, з них – 1,2 тис. дітей дошкільного віку. Впродовж 40 років в смт Слобожанське функціонували лише 2 дошкільних заклади, на вихованні яких, при нормованій потужності 340 місць, перебувало близько 520 дошкільнят. Тож черга на місця до дитячих садочків з року в рік лише зростала і досягла 780 дітей. Одночасно зростало невдоволення батьків через відсутність конкретних дій зі скорочення цієї черги.

Децентралізація, крім збільшення ресурсів і повноважень, підвищила відповідальність очільників громади перед всіма її мешканцями, згуртувала місцеву владу та жителів громади, спонукала до активної участі громадян у прийнятті важливих рішень, адже наявність черги до дитячих садків та відсутність належних умов для отримання якісних освітніх послуг за місцем проживання є достатньо серйозною проблемою громади.

ПРАКТИКА

Одним з важливих кроків місцевої влади назустріч мешканцям громади стало рішення про виділення земельної ділянки розміром майже 15,5 тисяч

квадратних метрів для будівництва дитячого садка на місці колишнього пустиря.

Кошти на будівництво дитячого садка в обсязі майже 67 млн гривень було виділено з бюджету територіальної громади (36,6 млн грн) та обласного бюджету (близько 30 млн грн). Головним партнером проекту та замовником будівництва виступило Управління капітального будівництва Дніпропетровської облдержадміністрації. У новозбудованому дитячому садку забезпечено економію витрат бюджету за рахунок впровадження енергозберігаючого обладнання, матеріалів та технологій.

Проектна потужність дитячого садка – 220 місць. Це три ясельні групи та дев'ять груп для дітей дошкільного віку.

На сьогодні дитячий садок «Дивосвіт» – це п'ять різнокольорових будівель площею 6 тис. кв. м, з'єднані між собою переходами. У дитячому садку є все необхідне для повноцінного та всебічного розвитку малюків. Дитсадок побудований із використанням найновіших технологій – з утепленням фасадів будівлі, індивідуальним опаленням, та оснащений сучасним обладнанням та устаткуванням, має свій неповторний дизайн. Кожне приміщення закладу вражає.

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу № 4 «Дивосвіт» Слобожанської селищної ради



Тут і затишні групові та спальні кімнати, просторі та укомплектовані усім необхідним спортивна та музична зали, комп'ютерний клас, де вихованці ДНЗ змалечку вивчають основи інформатики, вчаться правильно користуватися Інтернет-ресурсами.

Для оздоровлення та профілактики захворюваності дітей, в садочку обладнана сольова кімната та кабінет фізіотерапії. Для зняття психологічного навантаження – кімната емоційного розвантаження, в якій можна створювати картини з піску чи спостерігати за електричним зоряним небом на стелі.

Розпочато реалізацію екологічного проекту «Дивовижні зупинки на екологічній стежині». Перша зупинка – це оздоблений зимовий сад, в якому ростуть різні рослини та встановлено акваріум із «золотими» рибками. Друга зупинка – «Город», на якому діти разом з вихователями вирощують різні види культур: кукурудзу, огірки, помідори, цибулю, перець, гарбузи і навіть арахіс.

У закладі є медичний блок з двома ізоляторами, оглядовим та фізіотерапевтичним кабінетами.

Створено всі зручності для дітей з особливими потребами та інвалідністю: встановлено пандуси для візків, передбачено відповідне обладнання у санітарних кімнатах.

Крім того, приміщення обладнані всім необхідним: сучасними меблями, новим посудом та сантехнікою.

У дворі дитячого садка побудовано ігрові майданчики з малими ігровими формами та навісами для 12 груп дитячого закладу.

На початку 2017 року вперше в Дніпропетровській області на базі дошкільного навчального закладу «Дивосвіт» було створено міні-музей українсько-

го побуту «Українська світлиця», де силами батьків, вихователів, бабусь та дідусів вихованців, обласної, районної та селищної влади були зібрані унікальні експонати. Ця світлиця стала дійсно освітянською скарбницею для підростаючого покоління Слобожанської громади, адже її експонати розповідають малюкам про вишиванкову Україну, її історію та традиції.

РЕЗУЛЬТАТИ

Реалізація проекту показала, що процес децентралізації та об'єднання громад розкриває ресурсний потенціал місцевої влади, дає можливість громадам самостійно ухвалювати та втілювати на практиці рішення, спрямовані на покращення життя мешканців громади, створення комфортних умов для надання якісних освітніх послуг дітям дошкільного віку, впорядкування мережі навчальних закладів громади.

Абсолютно новий, сучасний та просторий садочок на 220 місць, збудований без жодної копійки з державного бюджету, був відкритий у вересні 2016 року за участю Президента України. У своїй промові П.Порошенко назвав цей дитячий садочок «символом децентралізації в Україні».

Громада схвально відгукується про новобудову, оскільки кожна родина відчула, що про її дітей дбає місцева влада. Відкриття дитячого садку дозволило зменшити чергу на місця в дошкільних закладах громади, а для 220 дошкільнят з'явилася нагода отримати якісну дошкільну освіту. Практика сприяла позитивним змінам настроїв мешканців громади, підвищенню їх довіри до процесів децентралізації та згуртуванню.



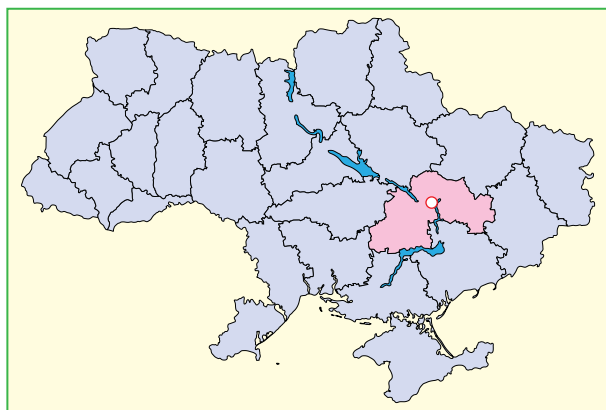
Вихованці Дошкільного навчального закладу комбінованого типу № 4 «Дивосвіт»

Важливим економічним наслідком проекту є утворення комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу № 4 «Дивосвіт» Слобожанської селищної ради», в якому створено 85 нових робочих місць. Свою першу роботу в закладі отримали 10 молодих спеціалістів, двоє студентів навчальних закладів пройшли літню педагогічну практику на базі дошкільного закладу для оволодіння професією вихователя.

Слобожанська територіальна громада першою в Україні відкрила новий дошкільний заклад і отримала

неоціненний досвід щодо процедури його утворення та організації роботи. Відкриття закладу такого рівня наближає громаду до заповітної мети – повної ліквідації черги до дитячих садочків, розширення освітньої мережі та покращення освітніх послуг.

На сьогодні дошкільний навчальний заклад «Дивосвіт» смт Слобожанське став базою для проведення численних тренінгів і семінарів для представників інших громад. Так, у 2017 році дитячий садок відвідали понад 200 представників делегацій громад всієї України.



КОНТАКТИ

Автор практики:

КАМІНСЬКИЙ Іван Миколайович

Слобожанський селищний голова
тел. +380 (56) 719-91-52
факс +380 (56) 719-91-47
моб. +380 (67) 403-38-88
vykonkom@slobozhanska-gromada.gov.ua

Контактна особа:

ТІЛЬНА Наталя Василівна

Завідувач КЗ «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу № 4 «Дивосвіт» Слобожанської селищної ради»
тел. +380 (5671) 9-90-81
факс +380 (5671) 9-90-81
моб. +380 (68) 524-48-11
inbox@dnz4dyvosvit.com

Орган місцевого самоврядування:

Слобожанська селищна рада

вул. В. Сухомлинського, 56 б, смт Слобожанське, Дніпровський район, Дніпропетровська область, 52005, Україна
тел. +380 (5671) 9-91-52
факс: +380 (5671) 9-91-47
vykonkom@slobozhanska-gromada.gov.ua
www.slobozhanska.gromada.site

Відкриття європейського дошкільного навчального закладу «Казка» у Смолигівській громаді, створення нових робочих місць.

Смолигівська сільська рада ОТГ, Луцький р-н, Волинська обл.

У Смолигові майже 30 років чекали на відкриття садочка. І от, нарешті, два роки тому реконструювали існуючу колгоспну будівлю під дитячий садочок, розрахований на 35 дітей. Дитсадок облаштований за європейськими стандартами, з використанням енергоефективних технологій, а дитячий майданчик повністю зроблений з деревини та екологічно чистих матеріалів.

ПЕРЕДУМОВИ

Проблема відсутності дошкільного закладу стояла гостро і не один рік. Ще 30 років тому було збудовано приміщення під дитячий садочок, але його так і не здали в експлуатацію. Тому дошкільну освіту діти не здобували. Дошкільнята 5-річного віку відвідували підготовчі заняття при школі два рази на тиждень по дві години.

Саме дошкільний вік – базовий етап фізичного, психологічного та соціального становлення особистості дитини. Дошкільна освіта – найважливіша з усіх освіт, тому що вона будує фундамент майбутнього розвитку людини. Коли дитина приходить у школу після гарної підготовки, звиклою до спілкування в колективі та з однолітками, вона буде успішно вчитися. Відповідно, рівень підготовленості дітей до школи у громаді без дитсадка не може бути високим. Мама, в яких були дошкільнята, не могли працювати. А жителі громади, які здобували педагогічну освіту, не могли працевлаштуватися за спеціальністю.

ПРАКТИКА

Спорудження приміщення здійснювалося за сучасними технологіями та з врахуванням того, що в ньому перебуватимуть діти: здійснено комплексні заходи з енергоефективності, використано нетоксичні лаки і фарби, встановлено теплі підлоги тощо. На території садка споруджено дитячий майданчик.

Із відкриттям дитячого садка у громаді з'явилася можливість:

- зберігати та зміцнювати фізично, психічно і духовно здоров'я дітей;
- формувати особистість дитини, забезпечувати розвиток її творчих здібностей та здобуття нею соціального досвіду;
- виконувати вимоги базового компонента дошкільної освіти, забезпечувати соціальну адаптацію та готовність продовжувати освіту;
- виховувати у дітей любов до України, шанобливе ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови.



Дошкільний навчальний заклад «Казка», село Смолигів



Вихованці Дошкільного навчального закладу «Казка»



Ігровий майданчик Дошкільного навчального закладу «Казка»

Найбільшу частку фінансування реконструкції ДНЗ «Казка» склав місцевий бюджет – 2 млн 200 грн. Було використано кошти від продажу земельної ділянки під логістичний центр компанії «Нестле». Ще 1 млн грн було виділено з обласного бюджету та 900 тис. грн – із районного. Також були залучені кошти місцевих підприємців. Німецькі партнери на відкриття подарували постільну білизну і надалі постійно підтримують заклад.

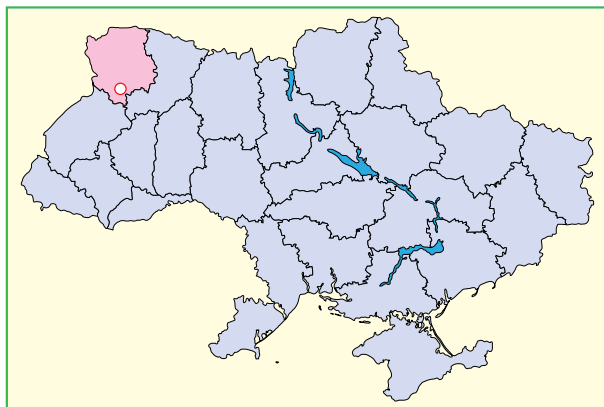
РЕЗУЛЬТАТИ

Із відкриттям дитсадка кожна дитина від 3 до 5 (6) років охоплена дошкільною освітою. Рівень під-

готовки дітей є високим. Батьки мають можливість працевлаштуватися, адже діти перебувають під постійним наглядом вихователів. Відвідувати заклад мають змогу дітки з п'яти сіл громади.

У садочку створено 15 робочих місць, де працюють молоді спеціалісти з громади.

Смолигівська сільська рада, прийнявши рішення про продаж землі під логістичний центр компанії «Нестле», здійснила один із найбільш рішучих кроків у розвитку громади. Завдяки цьому з'явилася можливість провести реконструкцію ДНЗ «Казка». При цьому громада продемонструвала, що вміє використовувати власні кошти, спорудивши сучасний європейський об'єкт.



КОНТАКТИ

Автор практики:

ПРУС Галина Дмитрівна

Смолигівський сільський голова
тел.+380 (3327) 9-08-42
моб. +380 (67) 390-43-40
smolygiv@gmail.com

Контактна особа:

СЛОБОДЮК Інна Миколаївна

Заступник Смолигівського сільського голови
тел.+380 (3327)9-08-42
моб. +380 (50) 831-76-89
inna060488@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Смолигівська сільська рада

вул. Миру, 2, с. Смолигів, Луцький район,
Волинська область, 45614, Україна
тел.+380 (3327) 9-08-42
smolygiv@gmail.com
smolygiv-rada.gov.ua

Інтегрована система забезпечення соціальних послуг у Кіптівській об'єднаній територіальній громаді – взірець для наслідування. Кіптівська сільська рада ОТГ, Козелецький р-н, Чернігівська обл.

Систему соціального захисту та соціальної підтримки населення у Кіптівській об'єднаній територіальній громаді забезпечують єдина в Україні Програма підтримки збільшення народжуваності, інші програми соціального захисту населення, а також відповідні виконавчі органи Кіптівської сільської ради: Сектор по роботі з сім'ями, дітьми та молоддю, Центр надання соціальних послуг, Центр надання адміністративних послуг і Комунальне підприємство.

ПЕРЕДУМОВИ

У ході реформування територіальної організації влади, з боку населення підвищилися вимоги до якості та оперативності надання різних соціальних послуг в громаді. Тому постало важливе завдання – створення інтегрованої системи надання соціальних послуг саме в адміністративному центрі об'єднаній територіальній громаді – селі Кіпті, що зручно для жителів всіх населених пунктів, які входять до складу громади. Зважаючи на демографічну ситуацію, у громаді розуміли необхідність надання соціальних послуг літнім самотнім громадянам, інвалідам, сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, неблагополучним та багатодітним сім'ям, опікунам.

Зрештою, створення нового Центру надання соціальних послуг має вирішити чимало завдань:

- покращення рівня доступності, якості надання соціальних послуг для мешканців територіальної громади та наближення їх до міжнародних стандартів;
- спрощення доступу до отримання соціальних послуг для більшості мешканців територіальної громади, оскільки відстань до Центру менша, ніж до районного територіального центру;
- виявлення та взяття на облік тих категорій населення, які потребують надання соціальних послуг;
- полегшення юридичного та документального оформлення комерційної чи громадської діяльності для територіальної громади, громадських організацій, органів самоорганізації населення, місцевих засобів поширення інформації, а також інших юридичних та фізичних осіб;

- підвищення точності статистичних даних Кіптівської об'єднаної територіальної громади для державних та місцевих органів управління;
- зростання інвестиційної привабливості територіальної громади для середнього та малого бізнесу внаслідок спрощення їх взаємодії з державними та місцевими органами управління.

ПРАКТИКА

Інтегровану систему соціального захисту та соціальної підтримки населення Кіптівської ОТГ складають такі виконавчі органи:

- Сектор по роботі з сім'ями, дітьми та молоддю;
- Центр надання соціальних послуг;
- Центр надання адміністративних послуг;
- Комунальне підприємство.

Сектор по роботі з сім'ями, дітьми та молоддю створено для сприяння у задоволенні соціальних потреб даної категорії населення, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги на території Кіптівської ОТГ. Сектор забезпечує:

- попередження негативних ситуацій у родині та надання таким родинам своєчасної допомоги;
- збереження сімейного середовища для дитини;
- запобігання вилученню дітей із сімей;
- надання допомоги соціально неадаптованим сім'ям у набутті навичок відповідального батьківства та пошуку власних ресурсів для самостійного розв'язання життєвих проблем;

Працівники Центру надання соціальних послуг Кіптівської ОТГ з новими велосипедами



- створення на території громади патронатних сімей;
- сприяння розвитку та підтримці сімейних форм опіки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями.

Центр надання соціальних послуг створено для підтримки людей, які потребують сторонньої допомоги за місцем проживання. Призначення Центру – обслуговування самотніх громадян похилого віку, інвалідів, хворих (із числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш як чотири місяці), які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги та визнані такими в порядку, затвердженому Міністерством охорони здоров'я України. Послуги Центру:

- придбання та доставка товарів із магазину, доставка книг, газет, журналів тощо;
- виклик лікаря, придбання та доставка медикаментів;
- допомога у прибиранні приміщення, пранні білизни, виконання різних видів ремонтних робіт, забезпечення паливом, транспортом;
- оформлення документів на отримання субсидій по оплаті житлово-комунальних послуг, оплата платежів;
- допомога в обробі присадибних ділянок;
- надання допомоги місцевим органам виконавчої влади в організації виконання ритуальних послуг для здійснення поховання померлих самотніх непрацездатних громадян.

На обслуговуванні у центрі 76 самотніх громадян. Із них 6 осіб, яким за 90 років, 56 осіб, яким понад 80 років, 2 інваліди 2-ї групи. 7 громадян обслуговуються на платній основі. Очолює Центр надання

соціальних послуг директор і в ньому працює 7 соціальних працівників.

У інтегрованій системі надання соціальних послуг у Кіптівській ОТГ, Центр надання адміністративних послуг забезпечує:

- надання допомоги в оформленні субсидій;
- оформлення документів на виплату компенсацій за тверде паливо;
- оформлення документів на виплату різних видів соціальної допомоги (малозабезпеченим сім'ям, сім'ям, в яких діти виховуються під опікою та ін.), одноразової грошової допомоги та допомоги при народженні дитини.

Всього центром надається 38 адміністративних послуг.

Комунальне підприємство здійснює:

- збирання, транспортування, утилізацію побутових відходів;
- послуги з водопостачання та водовідведення;
- вантажні транспортні послуги населенню громади, регулярне транспортне сполучення між селами громади;
- надання послуг із обробітку землі соціально-незахищеним категоріям населення на пільгових умовах.

Громада активно підтримує діяльність виконавчих органів з надання соціальних послуг, про що свідчать схвальні відгуки людей. Крім того, активно є співпраця зі Службою в справах дітей райдержадміністрації, КЦСССДМ, Ювенальною поліцією, Управлінням соціального захисту населення, районною дитячою лікарнею, державною службою зайнятості, органами РАЦСу, благодійними організаціями, місцевими підприємцями та сільгоспвиробниками. Один раз на тиждень працівники районного Центру зайнятості, Управління соціального

захисту населення та Пенсійного фонду проводять зустрічі з населенням. Для цього для працівників згаданих служб облаштоване спеціальне місце, де кожен житель громади може отримати консультацію та кваліфіковану допомогу.

Родзинкою соціальної політики в громаді є єдина в Україні програма підтримки молодих родин – «Програма підтримки збільшення народжуваності на 2017 – 2019 роки», яка запрацювала з 1 січня 2017 р. Головним завданням цієї програми є стимулювання народжуваності на території громади через підтримку сім'ї, в якій народилася (була усиновлена) дитина, шляхом надання їй адресної одноразової грошової допомоги. За 4 місяці 2017 року по 20 тис. грн виплачено чотирьом сім'ям, в яких народилася дитина.

Інші важливі соціальні програми Кіптівської ОТГ та кошти, передбачені на них на 2017 рік в місцевому бюджеті:

- програма «Про надання одноразової грошової допомоги» – 100 тис. грн;
- цільова програма «Соціальна підтримка сімей, дітей та молоді на 2017 – 2020 роки» – 180 тис. грн;
- «Програма підтримки збільшення народжуваності на 2017 – 2019 роки» – 120 тис. грн;
- Програма подолання дитячої безпритульності і бездоглядності на 2017 – 2020 роки – 10 тис. грн;
- програма «Обдарована молодь» на 2016 – 2020 роки – 88 тис. грн;
- Програма безкоштовного та пільгового харчування дітей у дитячих садочках та школах – 315 тис. грн;
- Програма підтримки молодих спеціалістів освітніх закладів, які доїжджають до місця роботи

маршрутним транспортом за власний рахунок чи винаймають житло на території Кіптівської сільської ради – 57 тис. грн;

- Субвенція на оснащення Чернігівського обласного онкологічного диспансеру – 100 тис. грн.

У громаді почали також надавати новий вид соціальних послуг – здійснювати оранку городів самотнім непрацездатним громадянам трактором, який придбала громада. Орало городи по 20 гривень за сотку, що майже вдвічі дешевше, ніж витрати приватним трактором. Усі види комунальних послуг цій верстві населення надаються на 30% дешевше, а також ці люди безкоштовно забезпечуються дровами на зиму.

За ініціативи сільського голови Володимира Кучми та за рішенням виконкому сільської ради, було вирішено придбати велосипеди для робітників соціальної сфери. У рамках робочого візиту 19 травня 2017 р. у Кіптівській громаді перебували керівники Міністерства соціальної політики України, які стали свідками вручення велосипедів.

Найбільша цінність для Кіптівської ОТГ – ЛЮДИНА, тому всі дії місцевої влади спрямовані на покращення якості її життя та оптимізацію надання адміністративних та соціальних послуг.

РЕЗУЛЬТАТИ

Виконавчі органи Кіптівської сільської ради соціального захисту та соціальної підтримки населення й різні програми у цій сфері мають великий позитивний вплив на розвиток Кіптівської об'єднаної територіальної громади. Це важливий крок щодо реалізації в територіальній громаді державної політики щодо удосконалення системи надання соціальних послуг.



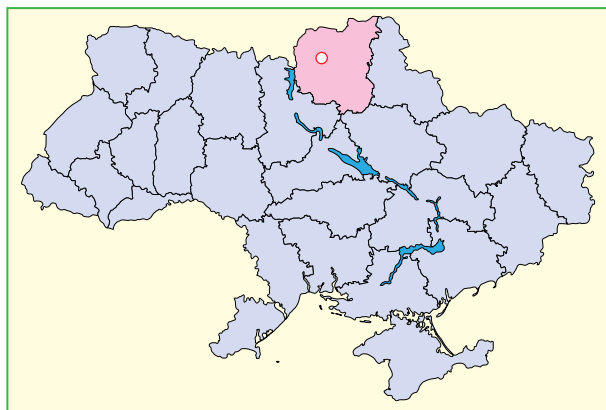
Перша родина, яка отримала грошову допомогу від громади

Створено нові робочі місця:

- Сектор по роботі з сім'ями, дітьми та молоддю – 2 особи;
- Центр надання соціальних послуг – 8 осіб;
- Відділ «Центр надання адміністративних послуг» – 9 осіб;
- Комунальне підприємство – 6 осіб.

Є перспектива створення ще додаткових робочих місць.

Великим досягненням стало те, що у виконавчих органах Кіптівської сільської ради соціального захисту та соціальної підтримки населення підібрана чудова команда працівників, які щодня, і навіть у позаробочий час знаходяться поряд із людьми, за яких вони відповідають. Директор Центру також щотижня відвідує самотніх непрацездатних громадян.



Кіптівська ОТГ – одна з 38 пілотних громад, які беруть участь у проекті «Формування інтегрованої системи соціальних послуг в умовах децентралізації: сучасна практика та перспективи», який впроваджується на території України Світовим банком, ООН, ЮНІСЕФ та Міністерством соціальної політики. У рамках проекту працівники Кіптівського Центру надання соціальних послуг будуть забезпечені комп'ютерним обладнанням, що дасть можливість створити реєстр соціально незахищеного населення по категоріях та розширити спектр надання соціальних послуг.

За досвідом роботи Центру з надання соціальних послуг до Кіптівської ОТГ їдуть представники зі всієї України. Міністерство соціального захисту має намір відкрити науково-методичний центр.

КОНТАКТИ

Автори практики:

ГРОЗЕНКО Ірина Вікторівна

Виконавчий директор Чернігівського регіонального відділення Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад, депутат Чернігівської обласної ради, голова постійної комісії обласної ради з питань розвитку і реформування місцевого самоврядування, децентралізації та європейської інтеграції.

моб. +380 (97) 212-34-01
irina_grozenko@ukr.net

Контактна особа:

КОВАЛЕНКО Євгеній Володимирович

Директор ГО «Створімо майбутнє разом»
моб. +380 (98) 671-57-56
yevgeniy_kovalenko@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Кіптівська сільська рада, об'єднана територіальна громада

вулиця Слов'янська, 51-А, с. Кіпті,
Козелецький район, Чернігівська область,
17050, Україна
тел. +380 (4646) 3-73-25
факс: +380 (4646) 3-73-30
kiptisr@meta.ua
kiptivska.gromada.org.ua

Безпека громадян в надійних руках! Створення та організація роботи Центру безпеки громадян. Черкаська селищна рада ОТГ, Слов'янський р-н, Донецька обл.

Створення Центру безпеки громадян – це впровадження новітньої організації системи захисту населення і території громади від надзвичайних ситуацій. Відкриття Центру безпеки громадян надало змогу покращити інфраструктуру об'єднаної територіальної громади, створити нові робочі місця, збільшити відчуття безпеки серед громадян, наблизити до жителів надання базових послуг, покращити матеріально-технічне оснащення громади.

ПЕРЕДУМОВИ

Інфраструктура трьох сільських та однієї селищної громади, що увійшли до складу Черкаської ОТГ, була далеко не в кращому стані: відсутнє вуличне освітлення, погані дороги, занедбані приміщення закладів культури, проблеми з водопостачанням. Зрозуміло, що вирішення накопичених за багато років проблем потребувало тривалого часу. Однак було велике бажання в найкоротший термін зробити корисну справу для всієї громади, аби люди переконалися, що місцева влада турбується про них і що об'єднання дає свої плоди. Саме тому було прийнято рішення спорудити новобудову як візитну картку нової об'єднаної громади.

Оскільки немає головнішого завдання, аніж захист та безпека своїх мешканців, то, заручившись підтримкою Донецької обласної державної адміністрації, керівництво громади прийняло рішення відкрити власний Центр безпеки громадян, який би об'єднав під одним дахом і службу з надзвичайних ситуацій, і місцеве відділення поліції.

ПРАКТИКА

Для підвищення рівня безпеки та покращення протипожежного захисту населених пунктів та об'єктів господарської діяльності, розташованих на території Черкаської селищної ради, існувала гостра потреба у створенні пожежної команди, яка б швидко реагувала та ліквідувала наслідки надзвичайних ситуацій на території сіл, які увійшли до складу громади.

Донецька обласна державна адміністрація виділила на будівництво сучасного Центру безпеки громадян 5,2 млн грн. За рахунок цих коштів та коштів місцевого бюджету було розпочато виготовлення

проектно-кошторисної документації з включенням проектування інженерних зовнішніх і внутрішніх ліній комунікацій, електропостачання, водопостачання та водовідведення, автономного опалення, зв'язку.

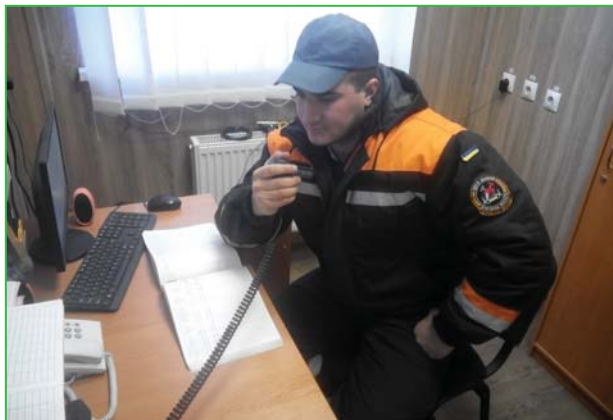
Після проходження всіх етапів новобудови (надання дозволу на розробку проекту детального плану території для будівництва та обслуговування будівель Центру, затвердження детального плану, надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та його затвердження, проходження процедур за системою «ProZorro» щодо виконавця робіт та закупівлі техніки, обладнання, устаткування, прийняття рішення селищної ради стосовно затвердження експертного звіту по проекту будівництва тощо), восени 2016 року розпочалося будівництво Центру.

Одночасно з будівництвом йшло створення пожежно-рятувальної команди Центру. Черкаською селищною радою було затверджено рекомендовану структурну та граничну штатну чисельність пожежно-рятувальної команди у кількості 17 кваліфікованих та спеціально навчених фахівців на чолі з начальником рятувальної команди, які пройшли попередній конкурсний відбір, професійну підготовку і здатні ліквідувати надзвичайні ситуації різного характеру.

Було придбано спеціальну форму для пожежної команди; сучасну комп'ютерну техніку; радіостанції переносні, стаціонарні та мобільні, пристрій реєстрації переговорів диспетчера, телефони, дизель-генератор та причеп для нього, бензогенератори, мотопомпу, бензопили та бензокоси, інструменти та різноманітні дрібні матеріали. Та найочікуванішим придбанням, на яке чекали всі жителі Черкаської ОТГ, став пожежний автомобіль із повним необхід-



Перевірка технічного стану пожежної машини водієм Араслановим Сергієм



Пожежний-рятувальник Тютюнник Олег за диспетчерським пультом

ним пожежно-технічним озброєнням, придбаний за 1,856 млн грн.

Через три місяці з моменту початку будівництва, на території Черкаської селищної ради з'явився новий об'єкт інфраструктури площею 180 кв. м – Центр безпеки громадян. Його відкриття відбулося 26 січня 2017 року. Це перша сучасна будівля, в якій розташована пожежна команда та місцеве відділення поліції, побудована громадою і якою пишаються всі мешканці Черкаської об'єднаної територіальної громади.

Місцева пожежна команда підпорядкована Державній службі з надзвичайних ситуацій, але утримується за кошти громади. На 2017 рік на утримання Центру безпеки громадян було затверджено 1 222,6 тис. грн за рахунок бюджету селищної ради, в тому числі на заробітну плату та нарахування на неї 885 тис. грн, оплату комунальних послуг – 76,4 тис. грн. Виділені кошти спеціального фонду селищної ради в сумі 43 тис. грн на придбання обладнання, профінансовано придбання паливно-мастильних матеріалів на суму майже 50 тис. грн.

Основними завданнями пожежно-рятувальної команди є: забезпечення реалізації, у межах законодавства, на території громади державної політики у сфері цивільного захисту, гасіння пожеж, рятування людей, надання допомоги у ліквідації наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха, а також здійснення заходів із запобігання виникненню пожеж та нещасним випадкам на них. Це згідно з положенням про Центр безпеки громадян. А в житті колектив пожежно-рятувальної команди Центру безпеки – це, перш за все, надійні помічники селищної ради, які за першим покликом поспішають на допомогу людям у разі виникнення складних та надзвичайних ситуацій в громаді. Наразі йде активна робота по формуванню команди добровольців-вогнеборців, які разом із професійними пожежниками будуть виїжджати на

виклики. Тож з впевненістю можна сказати, що безпека громадян Черкаської селищної ради – в надійних руках!

РЕЗУЛЬТАТИ

На території громади створено новітню організацію системи захисту населення і території від надзвичайних ситуацій, мешканці громади стали почуватись більш захищеними. Відкриття Центру безпеки сприяло оперативному реагуванню на надзвичайні ситуації, оскільки значно скоротився час прибуття пожежно-рятувального підрозділу до місця події.

З відкриттям Центру безпеки у громаді створено 17 нових робочих місць.

Нова сучасна модульна будівля Центру безпеки громадян стала окрасою центральної садиби громади.

Результати роботи Центру в 2017 році:

За рік роботи вже напрацьовано певний позитивний досвід діяльності Центру та пожежно-рятувальної команди. 85 разів виїжджала пожежно-рятувальна команда для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, які виникали на території населених пунктів громади. Переважна кількість виїздів – це ліквідація пожеж: 90% – на відкритій території та 10% – загоряння будівель.

У зимовий період рятувальники допомагають розчищати дороги від заметів, здійснюють буксирування вантажних автомобілів у разі їх потрапляння у складну ситуацію під час сильних снігопадів або ожеледі.

У весняно-літній період та восени вони здійснюють роботи з благоустрою території. Зокрема, проводять ліквідацію обвалених та вирубку аварійних дерев, відкачування води із затоплених підвалів як в комунальних закладах селищної ради, так і на за-

мовлення громадян, обкошування бур'янів, розвішування банерів, обрізування гілля дерев по вулицях, заміну каналізаційних люків.

Впродовж року особовим складом пожежно-рятувальної команди здійснено ремонт дахів каналізаційно-насосної станції та загальноосвітньої школи № 2 в смт Черкаське, ремонт мостів в селах Троїцьке та Прелесне, ремонт даху зупинок в с. Новоселівка та ремонт даху двох будинків культури в громаді, надається допомога в будівництві опорної школи в с. Олександрівка. За викликами мешканців громади рятувальники здійснили неодноразові виїзди на допомогу маломобільним верствам населення.

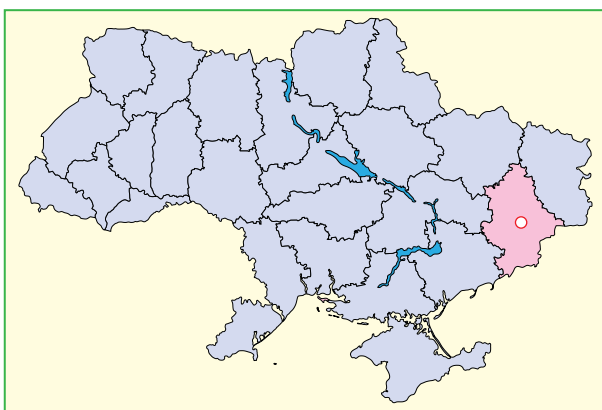
З метою залучення додаткових коштів до бюджету селищної ради затверджено перелік платних послуг, що надаються пожежно-рятувальною командою Центру, та затверджені тарифи на платні послуги.

Значна увага приділяється інформаційно-роз'яснювальній роботі з населенням щодо поводження з вогнем. Пожежники – часті гості в закладах освіти громади. Окрім профілактичних бесід, проводяться практичні навчання щодо дій при виникненні надзвичайних ситуацій. Планово здійснюється контроль за додержанням підприємствами, установами та організаціями, що діють на території селищної ради, правил пожежної безпеки. Проводяться організаційні

заходи по створенню та організації роботи добровільної пожежної команди. На кінець року команда вогнеборців-добровольців складалася з 26 осіб.

Олексій Кривоконь, житель села Привілля Черкаської ОТГ:

«Центр безпеки побудовано дуже вчасно з огляду на те, що тривалий період ми не те, що не бачили новобудов, але й взагалі про це не говорили. У країні розпочалася реформа місцевого самоврядування, і перший крок, дуже вагомий, який ми бачимо реально на прикладі своєї громади – це нова сучасна будівля, створені робочі місця. А головне, що в громаді створено власний загін швидкого реагування. Наші пожежники-рятувальники вчасно реагують на всі виклики. На порядок піднялася швидкість реагування на надзвичайні ситуації. Пожежна машина за 10 хвилин дістається до місця події. Пожежників-рятувальників мешканці громади називають «наші помічники», адже вони справжня команда, які надають допомогу в багатьох ситуаціях. Люди стали почуватись більш впевнено. Вони знають, куди звернутися по допомогу і впевнені, що допомога прийде вчасно. Мешканці громади дуже вдячні команді Центру безпеки. Це справжні професіонали, віддані своїй справі і громаді»



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ПЕТРУСЕНКО Світлана Володимирівна

Керуючий справами виконавчого апарату
Черкаської селищної ради
моб. +380 (50) 299-35-78
slvrpr@i.ua

Орган місцевого самоврядування:

Черкаська селищна рада

вул. Ясна, 3, смт Черкаське,
Слов'янський район, Донецька область,
84162, Україна
тел. +380 (6262) 9-72-93
ch_rada@ukr.net
www.cherkaska.gromada.org.ua

Тема III.

СПІВРОБІТНИЦТВО ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Міжмуніципальне співробітництво: цілеспрямований соціальний захист громадян. Решетилівська районна рада, Полтавська обл.

Трудовий архів – важлива соціальна установа. Для забезпечення подальшої роботи Комунальної установи «Решетилівський трудовий архів» районна рада разом із Малобакайською, Покровською та Плосківською сільськими радами на засадах співробітництва втілює у життя проект його розширення, дооблаштування та подальшого утримання.

ПЕРЕДУМОВИ

Переважна більшість сільського населення свого часу працювала у колгоспах та радгоспах, реформування і ліквідація яких створила проблему щодо подальшого належного зберігання їх документів. Це стало передумовою створення у 2003 році місцевої комунальної установи спільної власності селища і сіл району «Решетилівський трудовий архів», який утримувався за рахунок районного бюджету.

Його функціонування стало важливим не лише для місцевих жителів, а й для громадян України, які в той чи інший період працювали в ліквідованих господарствах та на підприємствах, що знаходилися на території Решетилівського району Полтавської області. Люди звертаються сюди з метою підтвердження трудового стажу, оформлення земельних ділянок, майна.

Проте задовольнити потребу шести аграрних підприємств району, які чекали своєї черги на передачу до архіву документів з особового складу, книг обліку праці та заробітної плати, довгий час не вдавалося через брак коштів.

Приміщення архіву потребувало не тільки збільшення його площі, а також проведення заходів з енергозбереження, заміни системи опалення, придбання очищувачів повітря, стаціонарних металевих стелажів для розміщення документів, забезпечення сучасною оргтехнікою та меблями, підключення до мережі Інтернет.

А враховуючи, що архів є місцем підвищеної пожежонебезпеки, стояло питання встановлення сучасної пожежної сигналізації та автоматичної системи пожежогасіння. Ця система, незважаючи на свою

високу вартість, цілком себе виправдовує, бо дозволяє швидко виявляти осередок займання, ліквідувати його і рятувати людей та майно.

ПРАКТИКА

Можливість реалізувати задумане з'явилась завдяки Закону України «Про співробітництво територіальних громад». Три громади Решетилівського району – Малобакайська, Покровська (Жовтнева) та Плосківська пройшли всі передбачені Законом процедури та зареєстрували договір про співробітництво в реєстрі Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

Для проведення капітального ремонту приміщення КУ «Решетилівський трудовий архів» та додаткового приміщення для архівного сховища було виготовлено проектно-кошторисну документацію, проведено її експертизу та оформлено дозвільні документи. Встановленню протипожежної сигналізації та автоматичної системи пожежогасіння передувала робота з виготовлення робочого проекту. Заключним етапом стало придбання сучасних меблів та оргтехніки.

Заходи в рамках проекту забезпечили різні установи: виготовлення проектно-кошторисної документації на ремонт проводився ПП «Метан», капітальний ремонт – Решетилівським РКДБМО «Райагробуд», технічний нагляд – ПП «Скай-плюс», авторський нагляд – архітектором району. Виготовлення проекту на встановлення протипожежної сигналізації та автоматичної системи пожежогасіння і монтаж здійснювало ПП «Явір – 2000». Партнером проекту виступила і громадська організація «Решетилівська районна організація ветеранів України».

*Додаткове архівне сховище
Комунальної установи
«Решетилівський трудовий
архів» з очищувачем повітря*



Реалізувати ініціативу фінансово вдалося завдяки участі в проєкті Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) «Реформа управління на сході України» та обласному конкурсі проєктів розвитку територіальних громад Полтавської області, а також за рахунок коштів співфінансування Решетилівського районного бюджету, Малобакайської, Покровської, Плосківської сільських рад. Загальна вартість проєкту склала майже 300 тис. гривень.

РЕЗУЛЬТАТИ

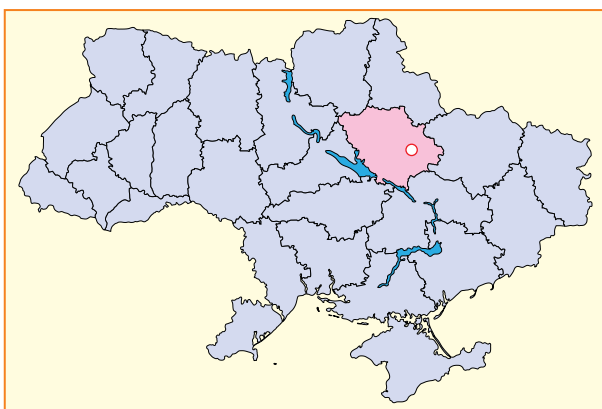
Внаслідок реалізації проєкту приміщення КУ «Решетилівський трудовий архів» розширено додатковим архівним сховищем, що дало можливість прийняти до-

кументи з особового складу та книги обліку по заробітній платі загальною кількістю понад 2500 справ.

Завдяки його додатковому оснащенню збережено в належному стані документи ліквідованих установ і організацій, поліпшено якість надання соціальних послуг населенню.

Тепер усі трудові справи, які роками чекали черги, знайшли своє місце на стелажах районного трудового архіву. На сьогодні тут зберігається понад 10000 справ, щороку за довідками звертається понад 350 громадян.

Саме Закон України «Про співробітництво територіальних громад» дає можливість реалізувати проєкти, які складно втілити громадам поодиночі.



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ХИЛЬ Оксана Вікторівна

Начальник відділу організаційно-правового забезпечення виконавчого апарату Решетилівської районної ради
тел. +380 (5363) 2-35-75
моб. + 380 (95) 512-76-17
reshetylivska_rada@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Решетилівська районна рада

вул. Покровська, 17, м. Решетилівка,
Полтавська область, 38400, Україна
тел./факс +380 (5363) 2-39-60
reshetylivska_rada@ukr.net
rrr.in.ua

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Сільська пожежна охорона – нове життя і нові можливості захисту безпеки жителів громад. Оболонська сільська рада, Семенівський р-н, Полтавська обл.

На засадах співробітництва громад десять сільських рад Семенівського району вивели роботу місцевої пожежної охорони на якісно новий рівень. Тепер територія цих сіл, що складає понад 60% території району і належить до так званої оболонської зони, де знаходяться найглибші та найбільші в області торф'яники, – під надійним захистом.

ПЕРЕДУМОВИ

Пожежна справа у с. Оболонь започаткована ще за часів існування колгоспів, які зобов'язані були їх утримувати. Історія внесла свої корективи, колгоспи зникли, а за ними і більшість сільських пожежних частин. Ті ж, які залишилися «у спадок», з 2002 року передані органам місцевого самоврядування, яким не вистачало фінансових ресурсів на їх належне утримання. Саме тому в с. Оболонь службу несли пожежна машина, яку придбали ще у 1975 році. Бракувало й іншого необхідного професійного устаткування. А Семенівська районна пожежна частина знаходиться достатньо далеко, аби пожежна команда встигла приїхати за викликом і надати допомогу. Протягом останніх років пожежі завдали жителям сіл шкоди більш ніж на 2,5 млн грн. Понад 50% цих втрат спричинено відсутністю технічних можливостей для приборкання вогню, віддаленістю районної пожежної охорони від населених пунктів. Тож питання оновлення вже діючої місцевої пожежної охорони та профілактичної і освітньої роботи з населенням потребувало термінового вирішення.

ПРАКТИКА

Втілювати в життя план оновлення і зміцнення матеріально-технічної бази місцевої пожежної охорони вирішили спільними зусиллями десятих сільських громад: Горошинської, Жовтневої, Іванівської, Криворудської, Наріжанської, Оболонської, Погребняківської, Степанівської, Товстівської, Худоліївської.

А це близько 11 тисяч жителів та 55 об'єктів різних форм власності, які розміщені на території цих сільських рад.

Крім того, громади уже мали досвід співробітництва у цьому напрямі: за сприяння Проекту GIZ «Реформа управління на сході України», був придбаний новий пожежний автомобіль.

Тому, керуючись положеннями Закону «Про співробітництво територіальних громад», на сесіях цих сільських рад прийняли відповідні рішення про участь у проекті, який передбачав заходи з оновлення і додаткового оснащення місцевої пожежної охорони:

- створення комісії по підготовці договору про співробітництво громад;
- створення робочої групи;
- здійснення громадського обговорення проекту, проведення зборів громад щодо участі у спільному проекті;
- проведення тренінгів, семінарів з членами комісії та робочої групи щодо виконання плану заходів;
- створення наглядового комітету за якістю виконання робіт;
- інформування жителів громад про хід впровадження проекту.

До безпосередніх заходів входили: придбання потужної дизельної мотопомпи (для ліквідації торф'яних наносів), універсального гідравлічного аварійно-рятувального інструменту, бензинової мотопомпи середньої потужності, розробка колодязя



Колишній Оболонський сільський голова Гамбаль О.

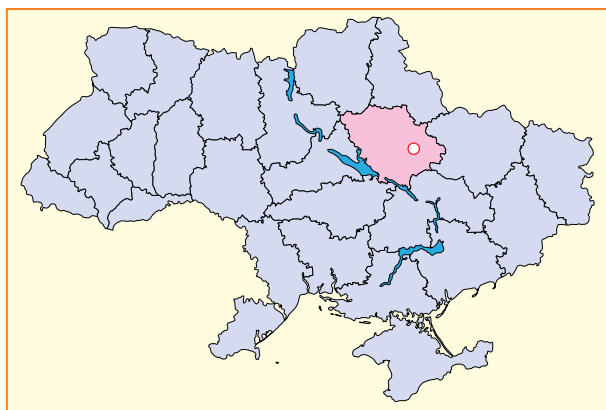


Придбаний в рамках проекту пожежний автомобіль

для забору води пожежним автомобілем, облаштування приміщення пожежної охорони та його матеріально-технічне забезпечення і, безумовно, забезпечення кваліфікованими кадрами.

Для фінансування цього об'єму робіт і комплексу заходів необхідні були кошти в сумі 1001,3 тис. грн. Тому визначилися із питанням його співфінансування сільськими радами-партнерами: Горошинська, Криворудська, Погребняківська по 20 тис. грн, Іванівська, Наріжанська, Степанівська – по 40,7 тис. грн, Товстівська, Худоліївська по 15 тис. грн, Жовтнева – 25 тис. грн, Оболонська – як базова – 62,9 тис. грн (загальна сума – 300 тис. грн). Також були залучені кошти обласного бюджету в сумі 300 тис. грн, проекту «Реформа управління на сході України» (GIZ) – 401,3 тис. гривень.

Партнером проекту виступила і громадська організація «Сучасні пріоритети», яка сприяла його інформаційному супроводу.



РЕЗУЛЬТАТИ

За рік впровадження практики (жовтень 2015 – жовтень 2016) створено нову комунальну установу «Оболонська місцева пожежна охорона», яка оснащена сучасними засобами пожежогасіння, а також створено три додаткових робочих місця.

Громади отримали гарний результат і неоціненний досвід об'єднання ресурсів задля вирішення спільної проблеми. Крім того, це допомогло жителям повернути впевненість щодо захисту свого життя і майна в разі виникнення пожеж. Зріс і рівень довіри людей до представників місцевої влади. Командна робота вийшла на якісно новий рівень.

Тепер під надійним захистом знаходяться і гідрологічні заказники: «Солоне», «Гракове», «Рогозів куток» та унікальний Нижньосульський національний природний парк, що знаходяться на території Семенівського району. Їх охорона та збереження є також пріоритетом місцевої пожежної охорони.

КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

ФЕДЕНКО Світлана Борисівна

Керівник Семенівського районного ресурсного центру громад,
Семенівська районна рада,
Полтавська область, Україна
тел./факс +380 (5341) 9-12-97
моб. +380 (66) 637-95-08
sb_fedenko@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Оболонська сільська рада

вул. Позена, 1/2, с. Оболонь, Семенівський район,
Полтавська область, 38230, Україна
тел./факс: +380 (05341) 9-54-47
srada_obolon@ukr.net

КРАЩІ ПРАКТИКИ

ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Створення методичного кабінету та забезпечення методичного супроводу в навчальних закладах. Дунаєвецька міська рада ОТГ, Дунаєвецький р-н, Хмельницька обл.

Методичний кабінет є підрозділом управління освіти, молоді та спорту міської ради, який здійснює методичний супровід навчальних закладів громади та інших громад за угодами. У методичному кабінеті працюють методисти-практики – усі вони, окрім методичної роботи, працюють як педагоги в навчальних закладах.

ПЕРЕДУМОВИ

До моменту створення Дунаєвецької міської ОТГ весь методичний супровід шкіл району здійснювався методичним кабінетом, що був комунальним закладом районної ради. Надані методистам функції контролю та інспектування призвели до хибного сприйняття методистів як адміністраторів. Водночас, дублювання функціональних обов'язків методистами методичного кабінету райради та спеціалістами управління освіти Дунаєвецького району, негативно вплинуло на ефективність співпраці цих двох відділів. Особливості організації роботи методичного кабінету Дунаєвецької районної ради призвели до того, що його основна діяльність була спрямована на здійснення методичних функцій і, як наслідок, методисти не залучалися до практичної роботи в школі. Головним недоліком такого підходу було розмежування теоретичних та практичних навичок роботи. Як наслідок, знижувалася ефективність співпраці між методистами та вчителями, що в свою чергу призвело до зниження якості навчання.

Аби уникнути цих негативних наслідків, у Дунаєвецькій міській ОТГ було створено методичний кабінет управління освіти, молоді і спорту, покликаний забезпечити якісний методичний супровід шкільних адміністрацій та педагогічних колективів.

ПРАКТИКА

У рамках практики було здійснено такі головні практичні кроки:

1. Створено методичний кабінет, який є структурним підрозділом управління освіти.
2. Призначено завідувача методичним кабінетом.
3. Здійснено аналіз потреб у якісному методичному забезпеченні кадрами методичного кабінету. Методист здійснює супровід лише за фахом.
4. Обговорено кількісний склад методичного кабінету (спільно міська рада, управління освіти, завідувач методичного кабінету). За результатами визначено 6 ставок, на які призначено 10 методистів, 8 з яких є сумісниками на 0.5 ставки в управлінні освіти. Методисти-сумісники завантажені годинами у навчальних закладах (12-14 год) і є основними працівниками в школі.
5. Складено єдиний план роботи між управлінням освіти, методичним кабінетом та службами, що відповідають за освіту в інших ОТГ району.



Працюючи в навчальному закладі, «методист-практик» бачить проблему зсередини навчального процесу, що сприяє швидкому знаходженню рішень під час семінарів, семінарів-практикумів. У співпраці УО, МК та учасників навчально-виховного процесу переважають партнерські відносини.

Оптимізація витрат на утримання кабінету шляхом розвитку співпраці сусідніх об'єднаних громад в сфері освіти, передбачає підписання Угоди про забезпечення методичного супроводу. Предметом Угоди є:

- Методичне забезпечення системи загальної середньої та дошкільної освіти, організація науково-методичної роботи, підвищення кваліфікації, професійного рівня педагогічних працівників загальноосвітніх, дошкільних навчальних закладів і розвиток їхньої творчої ініціативи у міжкурсовий період через надання сервісних методичних послуг за напрямками:
 - науково-методичний сервіс;
 - експертний сервіс;
 - моніторинговий сервіс;
 - консалтинговий сервіс;
 - маркетинговий сервіс.
- Спільна організація і проведення освітніх заходів, виставок, конкурсів, науково-практичних конференцій, педагогічних читань тощо.

Підписанню цього документу передувало підписання угоди про співпрацю між ОТГ. Рішенням сесії місцевої ради затверджуються механізми співфінансування МК. Після цього проводяться зустрічі з відповідальними за освіту в інших ОТГ з метою координації методичного супроводу, здійснюється

вивчення рівня загальної та професійної компетентності педагогів (для складання плану роботи).

Заключним елементом є надання послуг МК, що передбачає проведення організаційно-методичної роботи щодо підвищення кваліфікації та фахової освіти педагогів згідно плану курсової перепідготовки педпрацівників. Також здійснюється інформаційно-методичне забезпечення педагогічного процесу, проводиться опрацювання нормативно-правових документів.

Партнерами у практичній реалізації практики є управління освіти, молоді та спорту Дунаєвецької районної державної адміністрації, відділ освіти виконавчого комітету Дунаєвецької селищної ради, Кам'янець-Подільський національний університет ім. І.Огієнка, Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

Бюджет методичного кабінету на 2017 рік склав 894 980 грн, джерело фінансування – місцевий бюджет громади. Співфінансування у 2017 році склало 119 473 грн, джерела фінансування – бюджети інших громад.

РЕЗУЛЬТАТИ

Практика дозволила отримати унікальний досвід, зокрема щодо налагодження практичної співпраці у сфері освіти між об'єднаними територіальними громадами. Завдяки створенню методичного кабінету в структурі управління освіти, молоді та спорту Дунаєвецької міської ОТГ:

- підписано дві угоди про співпрацю з сусідніми об'єднаними територіальними громадами: з Дунаєвецькою селищною ОТГ та Маківською сільською ОТГ;

Майстерня методиста,
тренінг з ІКТ
(14 лютого 2017 р.)



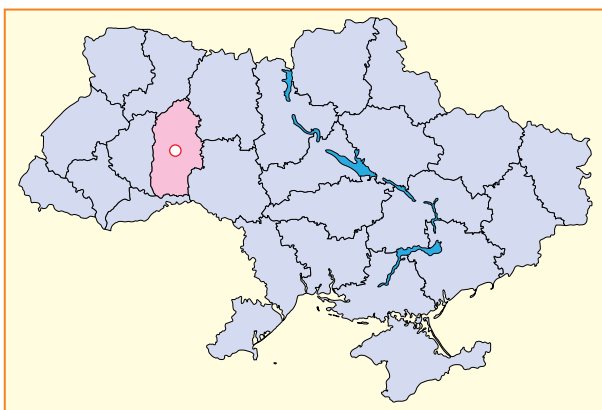
- укладено одну угоду про надання послуг методичним кабінетом Дунаєвецької селищній ОТГ;
 - отримано додаткове фінансування двох ставок методистів у результаті надання послуг згідно підписаної угоди, що у вартісному еквіваленті становить 87 800 грн;
 - забезпечено економію витрат на утримання працівників методичного відділу для Дунаєвецької селищної ОТГ в розмірі 368 520 грн (Розрахунок економії: для мінімального методичного забезпечення педагогічних працівників необхідно 5 ставок методистів. П'ять ставок методистів в рік – це 456 320 грн, а співфінансування методичного забезпечення, згідно укладеної угоди на 2 ставки в рік, складає 87 800 грн);
 - заплановано 25 заходів з курсової перепідготовки на 2017 рік;
 - затверджено 12 заходів щодо методичного супроводу проведення атестації педпрацівників ЗНЗ Дунаєвецької міської ради.
- У підсумку:**
- створено єдиний орган управління освітою з чітко розподіленими функціональними обов'язками;
 - визначено оптимальний кадровий склад методичного кабінету;
 - досягнуто партнерських відносин між всіма учасниками навчально-виховного процесу, в тому числі з іншими громадами;
 - налагоджено співпрацю з іншими громадами в освітньому просторі.
- Практика створення методичного кабінету вже довела свою ефективність, а співпраця сусідніх об'єднаних територіальних громад з питань методичного супроводу педагогів є взаємовигідною для всіх сторін, оскільки вона є передумовою підвищення якості освіти та оптимізації витрат як для замовника таких послуг, так і для виконавця.
- Результати роботи Методичного кабінету в 2017 році:
- Методичний кабінет здійснює методичний супровід педагогів всіх громад, які утворились на базі Дунаєвецького району. При наданні послуг, за тристоронньою угодою отримується додаткове фінансування для методичного кабінету.
- Штатна чисельність працівників методичного кабінету становить 6 ставок, проте в системі працює 10 працівників: завідувач методичного кабінету та 9 методистів: 3 основні працівники та 7 за сумісництвом (основне місце роботи методистів – школа).
- Територією обслуговування методичного кабінету є загальноосвітні (25), дошкільні (31) та позашкільні (3) заклади освіти Дунаєвецької міської ради.
- Робота методичного кабінету забезпечує створення сервісного науково-методичного середовища для обслуговування навчальних закладів громад, де

*Практикум музичних керівників
(9 листопада 2017 р.)*



орієнтир методичної служби спрямовано на якісні зміни, системний підхід, модернізацію та надання висококваліфікованих послуг більше як тисячі педагогічних працівників через організацію системи методичного сервісу, що задовольняє потреби замовника.

У 2017 році кабінетом проведено 107 форм методичної роботи (20 – на базі навчальних закладів Дунаєвецької селищної ради, 10 на базі навчальних закладів Дунаєвецької районної ради та 77 – Дунаєвецької міської ради).



КОНТАКТИ

Автор практики, контактна особа:

СЛЮСАРЧИК Надія Олексіївна

Заступник Дунаєвецького міського голови з питань діяльності виконавчих органів апарату виконавчого комітету міської ради
моб. +380 (97) 323-75-89
Rachnivka@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Дунаєвецька міська рада

вул.Шевченка, 50, м. Дунаївці, Дунаєвецький район,
Хмельницька область, 32400, Україна
тел. +380 (58) 3-12-95
факс: +380 (58) 3-16-94
dunorg@i.ua
dunrada.gov.ua

**Збірка практик –
переможців конкурсу**

**«КРАЩІ ПРАКТИКИ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»
2017 року**

Підписано до друку 21.09.2018. Формат 60x84 1/16
Друк офсетний. Папір офсетний. Гарнітура Myriad Pro.
Умов. друк. арк. 6,3. Обл. вид. арк. 6,75.
Тираж 1000 прим. Замовлення № 210918

Зверстано і надруковано в ТОВ "Видавництво "Юстон"
01034, м. Київ, вул. О. Гончара, 36-А
т: (044) 360-22-66,
www.yuston.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовлювачів
і розповсюджувачів видавничої продукції серія дк № 497 від 09.09.2015 р.

Міністерство регіонального розвитку,
будівництва та житлово-комунального господарства України

Рада Європи

